AGATHA CHRISTIE

Briç Masasında Cinayet

ALTIN KİTAPLAR

AGATHA CHRISTIE

BRİÇ MASASINDA CİNAYET

TÜRKÇESİ:

Gülten Suveren

BRİÇLE İLGİSİ OLANLAR

SHAITANA: Zengin ve esrarlı bir adam. Cinayetlere ve katillere fazla meraklıydı.

BAYAN LORRIMER: Yaşlı ve kibar bir kadın. Sakin ve soğukkanlıydı.

ANNE MEREDITH: Güzel bir kız. Çekingen ve korkaktı.

GEOFFREY ROBERTS: Tanınmış bir doktor. Kendine güvenen, neşeli bir adamdı.

BİNBAŞI DESPARD: Yakışıklı, genç bir adam. İyi bir avcıydı.

ARIADNE OLIVER: Ünlü romancı. Katili bildiğini düşünüyordu.

ALBAY RACE: Gizli Servisin başı. Bazı araştırmalar yapıyordu.

RHODA DAWES: Anne Meredith'in arkadaşı. Hayat dolu bir kızdı.

ELSIE BATT BURGESS: Hizmetçi kız. Bazı şeyleri biliyordu.

BAYAN LUXMORE: Sekreter. Polisten hoşlanmıyordu.Yaşlı bir profesörün karısı.

ve **HERCULE POİROT**

HERCULE POİROT'NUN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI:

- İnce bir hançer
- Dört puan kartı
- İki şişe
- Bir çürük
- Eski bir hikaye
- Bir rastlantı
- Birkaç söz
- Bir yolculuk
- Bir koleksiyon
- Bir kayık gezintisi

HERCULE POİROT ŞU SORULARI YANITLAMAK ZORUNDAYDI:

- Shaitana yanılmış mıydı?
- Bayan Lorrimer ne görmüştü?
- Üç mektubu yazan kimdi?
- Dört oyuncu neleri gizliyorlardı?
- Combeacre'da ne olmuştu?
- Amazon serüveninin içyüzü neydi?
- Yaşlı kadın hangi sırrı saklamaya çalışıyordu?
- Bayan Lorrimer mi yanılıyordu, yoksa Poirot mu?
- Cinayet önceden mi planlanmıştı?
- Bayan Luxmore nasıl bir kadındı?

Bay Shaitana

"Sevgili Mösyö Poirot!" Yumuşak bir sesti; sanki ustaca kullanılan bir müzik aletinden geliyordu.

Hercule Poirot hızla döndü. Eğilerek selam verdi. Karşısındaki adamla el sıkıştı. Gözlerinde her zaman görülmeyen bir ifade belirmişti. Belki de Belçikalı dedektif her zaman hissetmediği bir duyguya kapılmıştı.

"Sevgili Bay Shaitana," dedi.

İkisi de sustu. Gard vaziyeti almış iki düellocuya benziyorlardı. Yanlarından şık ve zarif Londra'lılar geçiyorlardı. Wessex House'daki enfiye kutusu sergisindeydiler.

Bay Shaitana, "Aziz dostum," dedi. "Sizi gördüğüme çok sevindim. Şu ara kimse asılmıyor galiba? Ya da giyotine gönderilmiyor. Caniler dünyasında ölü mevsim mi başladı?

Yoksa bugün burada bir hırsızlık mı olacak? İşte bu pek eğlenceli olurdu."

"Ne yazık ki, buraya enfiye kutularını görmeye geldim." Poirot bir yandan da Shaitana'nın dudağını süsleyen bıyığı inceliyordu. Güzel bir bıyık, diye düşünmekteydi. Harika bir bıyık. Belki de Londra'da Hercule Poirot'nun bıyığıyla sadece bu yarışabilir... Bir an durdu, sonra da kendi kendine mırıldandı. "Ama öyle sık ve gür değil. Evet, her bakımdan benimkinden aşağı. Yine de dikkati çekiyor."

Zaten Bay Shaitana dikkati çeken bir adamdı. İstediği de buydu. Kendini mahsus Mefisto'ya benzetmişti. Uzun boylu ve zayıftı. Üzgün ifadeli yüzü uzundu. Kalın kaşları simsiyahtı. Küçük sivri sakalı da öyle. Kılığı bir sanat eseri sayılabilirdi. Tek kelimeyle olağanüstüydü. Ama kıyafetinde

yine de bir acayiplik vardı. Onu gören her aklı başında İngiliz erkeği Shaitana'ya bir tekme yapıştırma isteğine kapılırdı. Bay Shaitana, Arjantinli miydi, Portekizli mi, yoksa Yunan mı? Bunu kimse bilmiyordu. Kesinlikle bilinen üç şey vardı. Shaitana, Park Lane'de lüks bir katta varlıklı bir yaşam sürüyordu. Şahane partiler veriyordu. Büyük toplantılar, küçük partiler. Korkunç partiler. Saygı uyandıran ziyafetler. Ve kesinlikle 'garip' partiler. Shaitana'dan hemen herkes korkuyordu. Bunun nedenini kesinlikle açıklamak imkânsızdı. Belki de onun herkes hakkında gerekenden fazla şeyler bildiği düşünülüyordu. Ayrıca eğlence fikri de bir garipti. Çok kimse Bay Shaitana'yı kızdırmanın doğru olmayacağına inanmaktaydı.

Shaitana bugün de Hercule Poirot denilen bu gülünç görünüşlü küçücük adamın damarına

basmaya karar vermişti. "Demek polislerin bile eğlenceye ihtiyacı var, Mösyö Poirot?"

Belçikalı uysalca gülümsedi. "Sergiye siz de üç enfiye kutusu vermişsiniz."

Shaitana onlara değer vermediğini belirtmek için elini salladı. "İnsan şurada burada ufak tefek şeyler buluyor. Bir gün bana gelmelisiniz. Çok ilginç eşyalarım var." Birdenbire gözlerinde bir pırıltı belirdi. "Size mesleğinizle ilgili bazı şeyler de gösterebilirim, Mösyö Poirot."

"Demek sizin özel bir 'Kara Müze'niz var."

Shaitana, Scotland Yard'ın Kara Müzesini aşağı görüyormuş gibi parmaklarını şaklattı. "Hah! Bringhton'lu katilin kasketi, tanınmış bir hırsızın keskisi. Gülünç ve çocukça şeyler bunlar. Ben öyle

süprüntüyle ilgilenmem. Ben en iyi parçaları toplarım."

Poirot, "Cinayet alanında en iyi parçalar sizce hangileri?" diye sordu.

Bay Shaitana öne doğru eğilerek iki parmağını Belçikalı dedektifin omzuna koydu. Melodrama kaçan bir tavırla ve ıslık gibi bir sesle, "Cinayet işleyen insanlar, Mösyö Poirot," dedi.

Belçikalı kaşlarını hafifçe kaldırdı.

Shaitana, "Ah, sizi şaşırttım sanırım," dedi. "Sevgili dostum, biz bu konuya tümüyle farklı açılardan bakıyoruz. Sizin için cinayet tamamiyle programlanmış bir şey, öldürülen biri, araştırma, bir ipucu ve sonunda yargılama. Böyle sıradan şeyler beni ilgilendirmez. Ben kusursuz olmayan örneklerden hoşlanmam. Yakalanan bir katil de bu alanda başarısızlığa uğramış sayılır. İkinci sınıf bir örnektir o.

Hayır, ben bu olaylara sanat açısından bakarım. Ben sadece en iyi örnekleri toplarım!"

Poirot mırıldandı. "Ve en iyi örnekler..."

"Ele geçmeyen katillerdir! Başarılı olanlar. Güzel bir hayat süren, kimsenin şüphelenmediği katiller. Benimkinin eğlenceli bir uğraş olduğunu siz de kabul etmelisiniz."

"Ben başka bir terim düşünüyordum. Eğlenceyle ilgisi olmayan bir sözcük..."

Shaitana, Belçikalıya aldırmadı bile. "Aklıma bir şey geldi! Küçük bir yemek. Örneklerimle tanışmanız için bir toplantı. Ah, işte bu çok eğlenceli bir buluş. Acaba neden şimdiye kadar aklıma gelmedi? Bana biraz zaman verin. Önümüzdeki hafta bana gelir misiniz? Cuma günü diyelim. Ayın 18'inde. Bunu hemen defterime

yazayım. Ah, bu fikir pek hoşuma gitti."

Poirot ağır ağır, "Benim hoşuma gittiğini pek söyleyemeyeceğim," dedi. "Tabii beni davet etmekle büyük nezaket gösterdiniz ama..."

"Ama bu sizin burjuva duygularınızı incitiyor öyle mi? Aziz dostum, polislere özgü dar kafalılıktan kendinizi kurtarmalısınız."

"Ah, bunu ben de kabul ediyorum."

Shaitana, "O halde?" diye sordu.

"Ama o yine de bir katildir."

"Sevgili Mösyö Poirot, herhalde bir şeyi kusursuz yapan bir insanın böyle davranmaya hakkı olduğu düşünülebilir. Hayal gücünüz kıt sizin. Her katili yakalayarak kelepçelemek hapsetmek ve sabahın erken saatlerinde de asmak istiyorsunuz. Bence gerçekten başarılı bir katile emekli

aylığı bağlanmalı ve ziyafetlere çağrılmalıdır."

Poirot omzunu silkti. "Cinayetin sanat yönüne karşı sandığınız kadar duygusuz değilim. Kusursuz bir cinayet işleyen bir katile hayranlık duyabilirim. Bir kaplana da duyduğum gibi. Ama onu kafesin dışından seyreder, yanına girmem. Yani görevim bunu zorunlu kılmıyorsa. Çünkü kaplan insana saldırabilir, Bay Shaitana..."

Beriki güldü. "Anlıyorum. Ya katil?"

Poirot ciddi ciddi, "O da öldürebilir," dedi.

"Aziz dostum, ne kadar da kuruntulusunuz! Demek gelip benim kaplan koleksiyonumu görmeyeceksiniz?"

"Aksine, çok hoşuma gidecek."

"Çok cesursunuz."

"Beni pek anlamadınız, Bay Shaitana. Ben sadece bir uyarıda bulunmak istedim. Demin size

katiller koleksiyonunuzu eğlenceliden başka bir sözcükle tanımlayabileceğimi söyledim. Düşündüğün kelime tehlikeliydi. Bence bu merakınız tehlikeli olabilir, Bay Shaitana."

Adam iblisçe güldü. "O halde sizi ayın 18'inde bekleyebilirim?"

Belçikalı hafifçe eğildi. "Evet, bekleyebilirsiniz. Teşekkürler." Shaitana dalgın dalgın konuştu. "Küçük bir yemek vereceğim... Unutmayın. Sizi sekizde bekliyorum." Uzaklaştı.

Poirot bir iki dakika onun arkasından baktı. Sonra da düşünceli düşünceli başını salladı.

Bay Shaitana'nın Evindeki Yemek

Kır saçlı uşak, "Mösyö Hercule Poirot," diye haber verdi.

Shaitana elinde kadehle Belçikalıya yaklaştı. Her zamanki gibi şık ve zarifti. Şeytana daha da çok benziyordu bu gece.

"Sizi tanıştırayım. Bayan Oliver'i tanıyor musunuz?" Poirot'nun hafifçe irkilmesi Shaitana'nın hoşuna gitti.

Bayan Ariadne Oliver çok tanınmış cinayet romanları yazarıydı. Kadın haklarını savunur ve sık sık da, "Scotland Yard'ın başında bir kadın olsaydı," diye başlayan önerilerde bulunurdu. Aslında orta yaşlı, uysal, üstü başı pek de düzgün olmayan güzelce bir kadındı. Gözleri iri, omuzları geniş ve kolay biçime girmeyen kır saçları gürdü. Bayan

Oliver sık sık yeni saç biçimleri denerdi. Bu gece saçlarını perçemler halinde alnına düşürmüştü.

Kalınca, tatlı sesiyle Poirot'yu tanıdığını söyledi.

Bay Shaitana, "Başmüfettiş Battle'ı tanıyorsunuz tabii," dedi.

İriyarı, ifadesiz suratlı bir adam öne doğru bir iki adım attı. Battle'ın Scotland Yard'ın en iyi temsilcilerinden olduğu söylenirdi. Başmüfettişin hantal bir görünüşü vardı; tahtadan oyulmuş gibi bir izlenim bırakırdı.

Battle bir an gülümsedi, sonra yüzü yine ifadesizleşti. "Mösyö Poirot'yla tanışıyoruz."

Shaitana, "Albay Race," dedi.

Poirot o zamana kadar Albay Race'le karşılaşmamıştı. Ama onun hakkında bilgisi vardı. Race elli yaşlarında, bronz tenli, esmer ve

yakışıklı bir adamdı. Poirot onun Gizli Servisten olduğunu biliyordu.

Belçikalı artık Shaitana'nın eğlenmek için nasıl bir parti düzenlediğini anlamıştı.

Ev sahibi, "Diğer konuklarımız biraz geciktiler," dedi. "Ama galiba suç bende. Onlara sekizi çeyrek geçe gelmelerini söyledim."

Aynı anda kapı açılarak uşak, "Doktor Roberts," diye bildirdi.

İçeriye elli yaşlarında, kırmızı suratlı, şen bir adam girdi. Küçük gözleri neşeyle parlıyordu. Saçları biraz dökülmüştü. Oldukça şişmandı. Tavırlarından kendine çok güvendiği anlaşılıyordu.

Dr. Roberts nazikçe, "Geç kalmadığımı umarım," diyerek ev sahibinin elini sıktı.

Shaitana onu diğer konuklarla tanıştırdı. Battle'la karşılaşmanın doktorun pek hoşuna gittiği anlaşılıyordu.

"Ah, siz, Scotland Yard'in en ileri gelenlerinden birisiniz, değil mi? Çok ilginç! Korkarım, sizi mesleğinizden söz etmeye zorlayacağım. Cinayetler beni her zaman ilgilendirir. Belki bu bir doktor için hoş bir şey değil. Sinirli hastalarım duymasın! Hah hah!"

Kapı tekrar açıldı. "Bayan Lorrimer."

Bayan Lorrimer altmış yaşlarında, şık bir kadındı. Yüz hatları ince, güzelce biçim verilmiş saçları beyazdı. Sesi berrak ve kesindi.

Ev sahibine doğru giderek, "Geç kalmadığımı umarım," dedi. Sonra Dr. Roberts'e döndü. Onu tanıdığı anlaşılıyordu.

Uşak, "Binbaşı Despard," diye haber verdi.

Binbaşı Despard uzun boylu, ince, yakışıklı bir erkekti. Şakağında bir yara izi vardı. Herkesle tanıştıktan sonra Albay Race'in yanına gitti. İki

adam spordan ve katıldıkları son safarilerden söz etmeye başladılar.

Salonun kapısı son kez açıldı ve uşak, "Miss Meredith," dedi.

İçeri giren kız, yirmi bir, yirmi iki yaşlarındaydı. Orta boylu ve güzeldi. Saçları kumral, iri gözleri griydi. Pudra sürmüş ama makyaj yapmamıştı. Ağır ağır, çekine çekine konuşuyordu.

"Ah. En son ben mi geldim?"

Bay Shaitana ona seri vererek süslü cümlelerle iltifatlar yağdırdı. Sonra kızı resmi bir tavırla diğerleriyle tanıştırdı.

Miss Meredith sonunda kendini Poirot'nun yanında buldu. Serisini yudumlamaya başladı.

Belçikalı, "Dostumuz çok dikkatli," diyerek gülümsedi.

Kız başını salladı. "Evet. Son zamanlarda kimse konuklarını birbirleriyle tanıştırmak zahmetine katlanmıyor. Sadece, 'Herhalde

herkesi tanıyorsunuz', diyerek işi geçiştiriyorlar." Bir an durakladı. "O romancı Bayan Oliver mi?"

Ariadne Oliver kalın sesini yükselterek Dr. Roberts'e, "Kadınların önsezilerini önemsemezlik edemezsiniz," dedi. "Onlar böyle şeyleri bilirler."

Poirot, "Evet, romancı Bayan Oliver," dedi.

"Yani 'Kütüphanedeki Ceset'i yazan."

"Ta kendisi."

Anne Meredith kaşlarını hafifçe çattı. "Ya şu donuk yüzlü adam? Bay Shaitana onun başmüfettiş olduğunu söyledi sanırım."

"Scotland Yard'dan."

"Ya siz?"

"Ben mi?"

"Sizin hakkınızda bilgim var, Mösyö Poirot. Aslında A.B.C. cinayetlerini siz çözdünüz."

"Beni şaşırtıyorsunuz, matmazel."

Kızın kaşları iyice çatıldı. "Bay Shaitana..." diye başladı. Sonra durakladı. "Bay Shaitana..."

Poirot usulca, "Onun cinayetlere meraklı olduğu söylenebilir," dedi. "öyle gözüküyor. Tartışmamızı istediği belli. Bayan Oliver'le Dr. Roberts'i kışkırtmaya başladı bile. Şimdi izi bulunmayan zehirlerden söz ediyorlar."

Anne Meredith biraz sesini yükseltti. "Ne garip adam öyle!"

"Dr. Roberts mi?"

"Hayır, Bay Shaitana." Genç kız hafifçe titredi. "Bence onun insanı korkutan bir yanı var. Onun neyi eğlenceli bulacağını bilemiyorsunuz. Bu... zalimce bir şey olabilir." Sesini alçalttı. "Ondan pek hoşlandığımı sanmıyorum."

Poirot, "Ama yemeklerinden hoşlanacaksınız," diye karşılık verdi. "Aşçısı fevkalade."

Anne Meredith, Belçikalıya bir an kararsızca baktı. Sonra da güldü. "Ah, sizin diğer insanlardan hiç farkınız yok!"

"Tabii yok."

Kız, "Anlayacağınız," diye açıkladı. "Bütün bu ünlü kişiler insanı korkutuyor."

"Matmazel, korkmamalı, sadece heyecanlanmalısınız. İmza defterinizle kaleminizi hazırlayın."

"Aslında cinayetler beni pek ilgilendirmiyor. Kadınlar böyle şeylere ilgi duymazlar. Dedektif romanlarını daha çok erkekler okur."

Hercule Poirot abartmalı bir tavırla içini çekti. "Ah, şu anda film yıldızlarının en önemsizlerinden biri olmak için nelerimi vermezdim!"

Uşak eşikte belirdi. "Yemek hazır."

Poirot yanılmamıştı. Yemekler nefis, servis kusursuzdu. Loş salonda Bay Shaitana daha çok

iblise benziyordu şimdi. Sağına Bayan Lorrimer'i, soluna da Bayan Oliver'i almıştı. Anne Meredith, Başmüfettiş Battle'la Binbaşı Despard'ın arasında oturuyordu. Poirot ise Bayan Lorrimer'le Dr. Roberts'in arasındaydı.

Doktor bir ara Poirot'ya takıldı. "Bütün akşam buradaki tek güzel kızı tekelinize alacak değilsiniz. Siz Fransızlar hiç zaman kaybetmezsiniz. Öyle değil mi?"

Poirot, "Ben Belçikalıyım," diye mırıldandı.

Doktor neşeyle, "Herhalde kadınlar konusunda aynı kapıya çıkıyor," dedi. Sonra şakacı tavırlarını bırakarak diğer yanında oturan Albay Race'le uyku hastalığıyla ilgili son tedavi yöntemlerinden söz etmeye başladı.

Bayan Lorrimer ise Poirot'ya döndü. Ona gördüğü son oyunları

anlatmaya koyuldu. Bilgili ve çok zeki bir kadındı.

Masanın diğer tarafında Bayan Oliver, Binbaşı Despard'a, pek bilinmeyen zehirleri soruyordu.

"Şey... kurar mesela."

"Dostum, o zehir çok kullanıldı. Ben yeni bir zehri kastediyordum."

Binbaşı Despard alayla, "İlkel kabileler biraz eski kafalıdır," dedi. "Büyükbabalarının ve dedelerinin dedelerinin kullandıkları şeylerden vazgeçmezler."

Romancı, "Amma da iç sıkıcı insanlarmış," diye söylendi. "Ben de onların her zaman baharat ve otlarla deneyler yaptıklarını sanıyordum. Keşifler için ne güzel bir fırsat, diye düşünürdüm. Memlekete döner ve kimsenin duymadığı yeni bir zehirle bütün zengin amcalarını öldürürler."

Despard, "Bunun için vahşi yerlere değil, uygar ülkelere gitmelisiniz,"

diye cevap verdi. "Örneğin, modern laboratuvarlara. Gerçek hastalıklara yol açacak masum görünüşlü mikroplar..."

Ariadne Oliver, "Bu benim okuyucularımın hoşuna gitmez," dedi. "Zaten insan mikrop adlarını karıştırır. Bence bu iç sıkıcı bir yöntem. Siz ne diyorsunuz, Bay Battle?"

Başmüfettiş, "Gerçek hayatta insanlar fazla incelikle davranmak zahmetine katlanmazlar, Bayan Oliver," diye karşılık verdi. "Genellikle arsenik kullanırlar. Çünkü elde etmek kolaydır."

Romancı söylendi. "Saçma. Aslında Scotland Yard'ın hiçbir zaman ortaya çıkarmadığı türlü cinayet işleniyor. Eğer orada bir kadın olsaydı..."

"Ama bizde kadın memurlarda..."

"Ah, şu gülünç şapkalı kadın polisleri mi söylüyorsunuz? Onlar

sadece parklarda herkesin keyfini kaçırıyorlar. Ben, işin başında bir kadın olsaydı, demek istedim. Biz kadınlar cinayetten anlarız."

Başmüfettiş Battle, "Kadın katiller gerçekten başarılı oluyorlar," diye açıkladı. "Soğukkanlılıklarını kaybetmiyorlar."

Bay Shaitana usulca döndü. "Zehir kadınlara özgü bir silahtır. Zehirle çok insanı öldüren ve kimsenin şüphelenmediği birçok kadın katil olmalı."

Bayan Oliver neşeyle, "Tabii var," dedi. Bay Shaitana düşünceli bir tavırla sözlerini sürdürdü. "Bir doktorun eline de birçok fırsat geçer..."

Dr. Roberts, "İtiraz ediyorum!" diye bağırdı. "Biz hastalarımızı ancak kazara zehirleriz." Neşeyle bir kahkaha attı.

Bay Shaitana, "Ben cinayet işleyecek olsaydım," dedi. "Basit bir

plan yapardım. Her zaman bir kaza olabilir. Bir av kazası. Evde bir kaza..." Omzunu silkerek şarap kadehini aldı. "Ama burada bu kadar uzman varken, fikir yürütmek bana düşmez..." Bir an derin bir sessizlik oldu.

Bayan Oliver, "Dokuza yirmi mi var?" diye sordu... "Yoksa dokuzu yirmi mi geçiyor? Bir melek geçti... Ama ayak ayak üstüne atmamıştım. O halde geçen ölüm meleğiydi..."

Briç Partisi

Konuklar salona döndükleri zaman bir briç masası hazırlanmıştı. Uşak kahve servisi yapıyordu.

Bay Shaitana, "Kimler briç oynuyor?" diye sordu. "Bayan Lorrimer'in oynadığını biliyorum. Dr. Roberts'in de. Ya siz Miss Meredith?"

"Evet. Ama iyi bir oyuncu olduğumu söyleyemem." "Çok güzel. Binbaşı Despard, siz? iyi. Siz dördünüz burada oynayabilirsiniz."

Bayan Lorrimer, Poirot'ya usulca, "Neyse ki, briç oynayacağız," dedi. "Ben briç hastasıyım. Bu oyun beni gitgide daha çok sarıyor. Artık yemekten sonra briç oynanmayacak davetlere gitmiyorum. Çünkü uyuyakalıyorum. Bundan çok utanıyorum aman e yaparsınız?"

Kâğıt çekerek ortak seçtiler. Bayan Lorrimer'le Anne Meredith, Binbaşı Despard ve Doktor Roberts'e karşı oynayacaklardı.

Bayan Lorrimer masanın başına geçerek ustalıkla kâğıtları karıştırmaya başladı. "Erkeklere karşı kadınlar."

Bayan Oliver hemen bağırdı. "Mutlaka kazanmalısınız. Erkeklere her zaman istediklerinin olamayacağını gösterin."

Dr. Roberts ise diğer desteyi karıştırırken neşeyle, "Zavallıcıklar," dedi. "Kazanmalarına imkân yok."

Binbaşı Despard yerine ağır ağır oturdu. Anne Meredith'e sanki onun güzelliğini yeni farketmiş gibi bakıyordu.

Bay Shaitana, "Öbür odada bir briç masası daha var," diye açıkladı.

Geri kalan dört konuk onunla birlikte yandaki, rahat eşyalarla

döşenmiş, küçük bir salona gittiler.

Albay Race, "Kâğıt çekmeliyiz," dedi.

Bay Shaitana başını salladı. "Ben oynamam. Briç beni eğlendiren oyunlardan değildir."

Diğerleri de oyundan vazgeçtiklerini söylediler ama Shaitana onları dinlemedi. Sonunda masanın başına geçtiler. Poirot'yla Bayan Oliver, Battle'a Race'e karşı oynayacaklardı.

Bay Shaitana onları bir süre seyretti. Sonra şeytanca gülümseyerek, sessizce diğer odaya gitti. Oradakilerle de ilgilendi birkaç dakika. Masadakiler iyice briçe dalmışlardı.

Shaitana şöminenin önündeki büyük koltuğa oturdu. Yanındaki masaya tepsiyle içki ve kadehler konmuştu. Oldukça loş olan salonda isterse dirseğinin dibindeki

lambayı yakabilirdi. Briç masasıysa daha parlak bir ışık aydınlatıyordu.

Bay Shaitana gözlerini hafifçe kırpıştırırken sinsice gülmeye başladı... Bu toplantı onu çok eğlendiriyordu.

Albay Race, Poirot'ya, "Bravo ortak," dedi. "Biz kazandık." Saatine bir göz attı. "Onu yirmi geçiyor. Bir el daha oynayalım mı?"

Başmüfettiş Battle, "Beni mazur görün," diyerek özür diledi. "Erken yatmaya alışığım."

Hercule Poirot hemen, "Ben de öyle," dedi.

Race, "O halde hesap yapalım," dedi.

Bu oyunda erkekler kazançlı çıkmışlardı. Bayan Oliver üç sterlin yedi şilin kaybetmişti. Yazar kötü bir oyuncuydu ama aynı zamanda sportmendi de. Parayı neşeyle ödedi.

"Bu akşam benim için her şey ters gitti. Bazen böyle olur. Dün elimde iyi kâğıtlar vardı." Ayağa kalkarak işlemeli çantasını aldı. Saçlarını tam arkaya iteceği sırada perçemleri olduğunu hatırladı. "Herhalde ev sahibimiz içerideki odada."

Aradaki kapıdan çıkarken diğerleri onu izledi. Masadakiler oyuna dalmışlardı. Bay Shaitana şöminenin önündeki koltuğunda oturuyordu.

Bayan Lorrimer o sakin ve berrak sesiyle, "Beş trefl'e kontr," dedi.

Ariadne Oliver masaya yaklaştı. Oyunun heyecanlı olacağı anlaşılıyordu. Battle da ona katıldı.

Albay Race, Shaitana'ya doğru gitti. Poirot da onun yanındaydı.

Race, "Artık gitmemiz gerekiyor, Shaitana," dedi.

Adam cevap vermedi. Başı göğsüne düşmüştü, derin bir uykuya dalmış gibiydi. Race bir an

alayla Poirot'ya baktı. Sonra ev sahibine biraz daha yaklaştı. Birdenbire usulca bağırarak eğildi. Poirot şimdi Albay Race'in işaret ettiği şeye bakıyordu. Bu süslü bir gömlek düğmesine benziyordu... ama değildi.

Poirot eğilerek Shaitana'nın elini kaldırdı. Sonra da bıraktı. Kendisine soru sorar gibi bakan Albay Race'e başını salladı. Beriki sesini hafifçe yükseltti.

"Başmüfettiş Battle, bir dakika gelir misiniz?"

Battle onlara katıldı, Bayan Oliver ise hâlâ briçi seyrediyordu.

Başmüfettiş sakin tavırlarına rağmen kafası hızla çalışan biriydi. Kaşlarını kaldırarak usulca, "Bir şey mi oldu?" diye sordu.

Albay Race başıyla koltuktaki hareketsiz adamı işaret etti.

Battle, Shaitana'nın üzerine eğilirken Poirot düşünceli düşünceli

ev sahibinin yüzünü süzüyordu. Şimdi biraz gülünçtü bu surat. Shaitana'nın ağzı biraz açıktı. Yüzünde artık o şeytani ifade yoktu... Poirot başını salladı.

Battle doğruldu. Shaitana'nın göğsündeki düğmeye benzeyen şeyi elini sürmeden incelemişti. Şimdi sakin, iş bilir ve otoriter bir hali vardı. Duruma ustalıkla hakim olmuştu.

"Bir dakika..."

Şimdi sesi resmiydi. İşinde kullandığı ses tonu. Bu daha öncekinden o kadar farklıydı ki briç masasındakilerin hepsi ona döndüler. Bir kâğıdı atmak üzere olan Anne Meredith eli havada öyle kalakaldı.

Başmüfettiş, "Çok üzgünüm," diye ekledi. "Ev sahibimiz Bay Shaitana ölmüş."

Bayan Lorrimer'le Dr. Roberts ayağa fırladılar. Despard hayretle

Battle'a baktıktan sonra kaşlarını çattı. Anne Meredith hafifçe inledi.

"Bundan emin misiniz?" Mesleki duyguları canlanan Dr.

Roberts hızla yaklaştı.

Battle onu durdurarak, "Buraya dışarıdan kimler girip çıktı?" diye sordu.

Roberts ona şaşkın şaşkın baktı. "Kimler mi girip çıktı? Anlayamadım. Buraya kimse gelmedi ki."

Battle döndü. "Bu doğru mu, Bayan Lorrimer?" "Tabii doğru."

"Uşak da, hizmetçiler de içeri girmediler mi?" "Hayır. Biz briçe başlarken uşak tepsiyi getirdi. Ondan sonra da bir daha gözükmedi."

Başmüfettiş, Despard'a baktı. Genç adam, "Evet," der gibi başını salladı.

Anne Meredith, "Evet, evet," dedi. "Doğru bu." Boğuluyormuş gibi konuşmuştu.

Roberts sabırsızca, "Ne oluyor?" diye sordu. "Bırakın da onu muayene edeyim. Belki bayılmıştır."

"Hayır, bayılmamış. Çok üzgünüm ama polis doktoru gelinceye kadar Bay Shaitana'ya kimse dokunmayacak. O öldürüldü."

Anne duyduklarına inanamıyormuş gibi korkuyla nefesini tuttu. "Öldürüldü mü?"

Despard boş gözlerle Battle'a bakıyordu.

Dr. Roberts, "Tanrım!" diye bağırdı.

Başmüfettiş Battle ağır ağır başını salladı. Yüzü ifadesizdi. "Bıçaklanmış." Kısa bir duraklamadan sonra hemen sordu. "Oyun sırasında masadan kalkan oldu mu?"

Diğerlerinin yüzlerindeki ifadeler değişti. Çehrelerinde korku, dehşet,

öfke, üzüntü belirmişti. Ama Battle kesinlikle işine yarayacak bir şey göremedi.

Despard ayağa kalktı, ince, zeki yüzlü genç adam başmüfettişe doğru döndü. "Hepimiz de zaman zaman masadan kalktık. İçki almak ya da şömineye odun atmak için. Ben her ikisini de yaptım. Şöminenin önüne gittiğim zaman Shaitana uyuyordu." "Uyuyor muydu?"

"Evet. Ben öyle sandım."

Battle, "Belki o sırada gerçekten uyuyordu ya da öldürülmüştü. Bu noktanın üzerinde daha sonra duracağız. Şimdi içerideki odaya girmenizi isteyeceğim." Yanında sessizce duran adama döndü. "Albay Race, belki siz onlarla gidersiniz."

Gizli Servisin Şefi durumu anladığını belirtmek için başını salladı. "Olur, başmüfettiş."

Dört briç oyuncusu ağır ağır kapıdan çıktılar.

Bayan Oliver salonun köşesindeki bir koltuğa çökerek sessizce ağlamaya başladı.

Battle bir süre telefonda konuştu. Sonra da, "Yakındaki karakoldan hemen gelecekler," diye açıkladı, "Merkez, araştırmayı benim yönetmemi istiyor. Polis doktoru neredeyse burada olur. Mösyö Poirot, Shaitana ne kadar zaman önce öldü dersiniz? Bence aradan bir saatten daha uzun bir süre geçmiş."

"Ben de aynı fikirdeyim. Ne yazık ki, insan bu konuda kesin bir şey söyleyemiyor."

Battle dalgın dalgın konuştu. "Shaitana şöminenin önünde oturuyordu. Tabii bu da durumu biraz değiştiriyor. Öleli bir saatten fazla iki buçuk saatten daha az olmuş. Doktorların böyle

söyleyeceklerinden eminim. Kimse bir şey duymamış, kimse bir şey görmemiş. Şaşılacak bir olay bu! Katil çok umutsuzca bir işe girişmiş. Shaitana bağırabilirdi."

"Ama bağırmamış. Katile şansı yardım etmiş. Dediğiniz gibi katil umutsuz bir durumdaymış."

"Cinayet nedeni hakkında bir fikriniz var mı, Mösyö Poirot?"

Belçikalı tane tane, "Evet," diye cevap verdi. "Bu konuda bazı şeyler söyleyebilirim. Bay Shaitana bu gece nasıl bir toplantıya geleceğiniz konusunda size bazı imalarda bulunmadı mı?"

Battle merakla ona baktı. "Hayır, Mösyö Poirot. Hiçbir şey söylemedi. Neden sordunuz?"

Kapı çalınıyordu.

Başmüfettiş, "Bizimkiler bunlar," dedi. "Ben gidip kapıyı açayım. Sizinle biraz sonra konuşuruz. Önce

malum işlerin yapılması gerekiyor." Odadan çıktı.

Ariadne Oliver hâlâ ağlıyordu.

Poirot briç masasına giderek puanlara baktı. Birkaç kez başını salladı. "Ah, bu akılsız küçük adam," diye mırıldandı. "Şeytan kılığına girerek insanları korkutmaya kalkıştı. Ne çocukluk!"

Kapı açılarak polis doktoru elinde çantayla içeri girdi. Onu Bölge Müfettişi izledi. Adam Battle'la konuşuyordu. Arkalarında fotoğrafçı vardı. Üniformalı bir memur holü inceliyordu. Cinayet araştırması başlamıştı...

Birinci Katil?

Hercule Poirot, Başmüfettiş Battle, Albay Race ve Bayan Oliver yemek masasının başında oturuyorlardı. Aradan bir saat geçmişti. O sürede ceset incelenmiş, fotoğrafları çekilmiş ve sonra da götürülmüştü. Parmak izi uzmanı görevini yapıp gitmişti.

Battle, Belçikalı dedektife baktı. "O dördünü çağırmadan önce anlatacaklarınızı dinlemek istiyorum. Shaitana'nın bu geceki toplantıyı belirli bir neden yüzünden düzenlediğini söylüyordunuz sanırım."

Poirot, Wessex House'da Shaitana'yla yaptığı konuşmayı ağır ağır anlattı.

Başmüfettiş dudaklarını büzdü. Neredeyse ıslık çalacaktı. "Örnekler ha? Yakalanıp asılmamış katiller?

Shaitana'nın ciddi olduğundan eminsiniz değil mi? Yani şaka yapmış olmasın?"

Poirot başını salladı. "Hayır, hayır, çok ciddiydi. Shaitana kendini çok beğenmiş bir adamdı. Ayrıca çok da aptaldı. İşte bu yüzden öldü."

Battle durumu düşündü. "Sizi anlıyorum... Sekiz kişilik bir grup ve bir de kendisi. Dört 'dedektif ve... dört de katil!"

Bayan Oliver, "Bu imkânsız!" diye bağırdı. "Kesinlikle imkânsız! O insanların hiçbiri de katil olamaz."

Başmüfettişin yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti yine. "Bundan o kadar emin olmayın, Bayan Oliver. Katiller de herkese benzer ve onlar gibi davranırlar. Çoğu zaman mantıklı, nazik, sakin ve iyi insanlardır."

Bayan Oliver kesin bir ifadeyle, "O halde katil Dr. Roberts," dedi. "Onu görür görmez önsezilerim bana

adamın kötü bir yanı olduğunu haber verdi. Önsezilerim beni hiçbir zaman yanıltmaz."

Battle, Albay Race'e döndü. "Siz ne düşünüyorsunuz efendim?" Albaya Bayan Oliver'in kuşkularını değil, Poirot'nun anlattıkları konusundaki fikrini soruyordu.

Race omzunu silkti. "Olabilir... Olabilir... Shaitana hiç olmazsa bir misafiri konusunda yanılmamış. Öldürülmesinden de bu anlaşılıyor."

"Misafirlerden biri korkuya kapıldı. Öyle mi, Mösyö Poirot?"

Belçikalı başını salladı. "Bay Shaitana kendince bir ün yapmıştı. Tehlikeli eğlenceleri vardı ve acımasız bir insan olduğu söyleniyordu. Katil, Shaitana'nın bu gece eğleneceğini sonra da kendisini polise teslim edeceğini sandı. Yani size. Herhalde Shaitana'nın elinde kesin kanıtlar olduğunu düşünüyordu."

"Adamın elinde böyle kanıtlar var mıydı?"

Poirot omzunu silkti. "Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz."

Bayan Oliver kesin bir tavırla, "Dr. Roberts!" diye tekrarladı. "Çok neşeli biri. Katiller iç yüzlerini maskelemek için genellikle neşeli olurlar. Başmüfettiş Battle, ben sizin yerinizde olsaydım doktoru hemen tutuklardım."

Battle'ın gözlerinde bir an muzip bir pırıltı belirdi. "Scotland Yard'ın başında bir hanım olsaydı, herhalde öyle yapardık. Ama ne yazık ki, başımızda erkekler var. Onun için de dikkatli davranmamız gerekiyor."

Yazar içini çekti, "Ah, siz erkekler yok musunuz?" Başmüfettiş, "Artık konuklarla konuşalım," dedi. "Onları fazla bekletmek olmaz."

Albay Race kalkmaya çalışırken, "Eğer bizim gitmemizi

istiyorsanız..."

Battle bir an kararsızca durakladı. Sonra da kendisine merakla bakan Bayan Oliver'e bir göz attı. Albay Race'in resmi görevini biliyordu. Poirot çok kere polisle birlikte çalışmıştı. Yazarın orada kalması doğru olmayacaktı ama başmüfettiş iyi kalpli bir insandı. Bayan Oliver'in briçte para kaybettiğini ve borcunu neşeyle ödediğini de unutmamıştı.

"Hepiniz kalabilirsiniz," dedi. "Ama lütfen söze karışmayın." Romancıya baktı bir süre. "Mösyö Poirot'nun anlattıkları konusunda en ufak bir imada bile bulunmamalısınız. Bu Shaitana'nın sırrıydı ve güya onunla birlikte de öldü. Anlıyor musunuz?" Bayan Oliver, "Çok iyi anlıyorum," diye cevap verdi. Battle kapıya giderek holdeki memuru çağırdı. "Küçük salona git. Bizim Anderson orada, dört konuğun yanında

bekliyor, Dr. Roberts'e buraya gelmesini rica ettiğimizi söyle."

Bayan Oliver atıldı. "Ben olsaydım onu en sona saklardım." Sonra özür dilermiş gibi ekledi. "Romanda yani..." Battle, "Gerçekler biraz farklıdır," dedi. Romancı, "Biliyorum," diye içini çekti. "Olaylar genellikle karmaşık bir biçimde gelişir."

Dr. Roberts içeri girdi. Eskisi gibi çevik adımlarla yürümüyordu. "Korkunç bir olay bu, Battle! Meslek açısından böyle bir şey olabileceğine kesinlikle inanamazdım. Biraz ötede oturan üç kişinin gözleri önünde bir adamı bıçaklamak. Doğrusu ben böyle bir şeye kalkışmazdım!" Hafifçe gülümsedi. "Katil olmadığımı kanıtlamak için ne yapabilirim, ne söyleyebilirim?"

"Cinayet nedeni var, Dr. Roberts."

Doktor kesin bir tavırla başını salladı. "Bu bakımdan rahatım. Zavallı Shaitana'yı ortadan kaldırmam için hiçbir neden yoktu. Onunla pek samimi değildim. Ama beni çok eğlendirirdi. Tabii onunla olan ilişkimi araştıracaksınız. Bunu biliyorum. Aptal değilim. Ama bir şey bulamayacaksınız. Shaitana'yı öldürmem için bir sebep yoktu. Ve onu ben öldürmedim."

Yüzü iyice ifadesizleşmiş olan Battle, "Anlıyorum, Dr. Roberts," dedi. "Ama bildiğiniz gibi araştırma yapmak zorundayım. Siz mantıklı bir insansınız. Şimdi bana diğer üç konuk hakkında bir şeyler söyleyebilir misiniz?"

"Korkarım onlar hakkında fazla bir şey bilmiyorum. Despard ve Miss Meredith'le ilk kez bu gece karşılaştım."

"Binbaşı Despard'la Shaitana'nın ahbap olduklarını biliyor muydunuz?"

"Hayır. Shaitana bana Despard'dan hiç söz etmedi. Miss Meredith'i şimdiye kadar hiç görmemiştim. Bayan Lorrimer'i ise biraz tanıyorum."

"Onun hakkında ne biliyorsunuz?"

Roberts omzunu silkti. "Hali vakti oldukça yerinde. Zeki, kibar bir kadın. Usta bir briç oyuncusu. Zaten onunla briçte tanıştım. Bir de dul olduğunu biliyorum."

"Bay Shaitana, Bayan Lorrimer'den de söz etmedi mi?"

"Etmedi."

"Hım... Bütün bunların bize pek yararı olmayacak. Dr.Roberts, şimdi iyi düşünün. Bize briç masasından kaç kez kalktığınızı anlatın. Diğerlerinin neler yaptıklarını da."

Doktor birkaç dakika düşündü. "Bu biraz zor... Kendi yaptıklarımı bir dereceye kadar hatırlıyorum. Masadan üç defa kalktım. O sırada oyun dışıydım. Bu yüzden

diğerlerine yararlı olmaya çalıştım. İlk kalktığımda şömineye odun attım. İkincisinde iki hanıma içki götürdüm. Sonuncusundaysa bir bardağa kendim için viski ve soda koydum."

"Saat söyleyebilir misiniz?" "Aşağı yukarı. Galiba oyuna dokuz buçukta başladık. Hemen hemen bir saat sonra ateşi canlandırdım sanırım. Ondan kısa bir süre sonra içkileri getirdim. Galiba on bir buçukta da kendime viski aldım. Ama bu saatler kesin değil. Yani üç kere onun yakınından geçtim."

"Ve üç seferinde de onun uyuduğunu düşündünüz." "İlk sefer öyle sandım. İkincisinde ona bakmadım bile. Galiba üçüncü sefer, bu adam amma da uyuyor, diye düşündüm. Ama açıkçası Shaitana'yla pek ilgilenmedim."

"Pekâlâ... Peki diğer oyuncular yerlerinden ne zaman kalktılar?"

Dr. Roberts kaşlarını çattı. "Bunu söylemek zor... Çok zor. Galiba Despard gidip bir tabla getirdi. Bir içki de aldı sanırım. Bunu benden önce yaptı. Çünkü bana içki isteyip istemediğimi sorduğunu hatırlıyorum. Ben de henüz istemediğimi söyledim."

"Ya hanımlar?"

"Bayan Lorrimer bir kez şömineye gitti. Ateşi karıştırdı sanırım. Galiba Bay Shaitana'yla da konuştu ama bundan pek emin değilim. O sırada oyuna dalmıştım."

"Ya Miss Meredith?"

"O da bir kere masadan kalktı. Bu kesin. Yanıma gelerek elime baktı. O sırada onunla ortaktık. Sonra diğer oyuncuların ellerine de bir göz atarak salonda dolaşmaya başladı. Onun ne yaptığını kesinlikle bilmiyorum. Çünkü kızla hiç ilgilenmedim."

"Briç masasında otururken kimse doğrudan doğruya şöminenin karşısına düşmemişti sanırım?" Battle'ın yüzünde düşünceli bir ifade vardı.

"Hayır. Masa yanlamasınaydı. Arada da büyük bir dolap vardı. Bir Çin dolabı. Çok güzel bir şey. Tabii Shaitana'yı bıçaklamak gerçekten kolaydı. Bilirsiniz, insan briç oynarken oyuna iyice dalar ve etrafına pek bakınmaz. Bunu ancak oyun dışı kalan biri yapabilir. Ve bu gece de..."

Başmüfettiş, "Katil de oyun dışı kalmıştı," diye tamamladı.

Roberts, "Ama ne olursa olsun," diye cevap verdi. "Bunun için çok soğukkanlı olmak gerekir. Sonuçta en kritik bir anda masadakilerden biri başını kaldırabilirdi."

Battle, "Evet," dedi. "Katil büyük bir tehlikeyi göze aldı. Herhalde cinayetin çok önemli bir nedeni

vardı..." Hiç kızarmadan yalan söyledi. "Doğrusu bunu bilmeyi isterdim."

Roberts, "Herhalde nedeni öğrenirsiniz," diye cevap verdi. "Shaitana'nın kâğıtlarına filan bakarsınız. Onların arasında bir ipucu vardır sanırım."

Başmüfettiş sıkıntılı sıkıntılı, "Öyle olacağını umalım," dedi. "Dr. Roberts, bana fikrinizi açıklar mısınız? Sizce hangisi katil?"

Doktor, "Bu kolay," diye mırıldandı. "Bence katil Despard. Çok cesur ve soğukkanlı. Tehlikeye alışmış. Çabuk harekete geçmesini öğrenmiş. O tehlikeyi göze alabilir. Kadınların katil olduklarını sanmıyorum. Shaitana'yı öldürmek için biraz güç kullanmak gerekir."

"Sandığınız kadar değil. Şuna bir bakın..." Battle bir hokkabazın kıvraklığıyla incecik bir hançeri havaya kaldırdı. Bunun mücevher

işlenmiş küçük, yuvarlak bir kabzası vardı.

Dr. Roberts hançeri profesyonel bir tavırla inceledi. Ucunu denedi ve bir ıslık çaldı. "Harika! Bu küçücük oyuncak bir cinayet için yapılmış. Kurbanın vücuduna kolaylıkla saplanabilir. Demek katil bunu beraberinde getirdi?"

Battle başını salladı. "Hayır. Bu Bay Shaitana'nınmış. Kapının yanındaki masanın üzerinde, bibloların arasında duruyormuş."

"Katil hançeri oradan almış öyle mi? Böyle bir şey bulduğu için şanslı sayılır."

"Bence katil bu hançeri gördü ve o zaman Shaitana'yı öldürmeye karar verdi."

"Yani katil cinayeti önceden planlamamıştı, öyle mi? Buna buraya geldikten sonra karar verdi? Böyle düşünmenizin sebebini

sorabilir miyim?" Doktor dikkatle başmüfettişi süzüyordu.

Battle ifadesiz bir sesle, "Bu sadece bir fikir," dedi.

Dr. Roberts ağır ağır, "Tabii böyle olabilir..." diye mırıldandı.

Başmüfettiş hafifçe öksürdü. "Sizi daha fazla tutmayacağım, doktor. Yardımlarınıza teşekkür ederim." Roberts'in adresini aldı. "Mösyö Poirot, sormak istediğiniz bir şey var mı? Doktorun buna bir itirazı olacağını sanmıyorum."

"Tabii ki yok. Hayranlarınızdanım, Mösyö Poirot. Küçük gri hücreler... düzen ve yöntem. Bunlarla ilgili her şeyi biliyorum. Bana çok ilginç bir şey soracağınızdan da eminim."

Hercule Poirot ellerini açtı. "Hayır, hayır. Ben sadece ayrıntıları iyice öğrenmek istiyorum. Örneğin... kaç oyun oynadınız?"

Robert hemen, "Üç," dedi. "Dördüncüye başladığımız sırada

siz geldiniz."

"Kim kiminle ortaktı?"

"Birinci oyunda Despard'la ben, hanımlara karşı oynadık. Onlar bizi yendiler. Hem de kolaylıkla. Çünkü bize hiç kâğıt gelmedi. İkinci oyunda ben Miss Meredith'le ortaktım. Despard da Bayan Lorrimer'le. Üçüncü oyunda eşim Bayan Lorrimer'di. Despard'la Miss Meredith ortaktılar. Dördüncü oyunda ortağım yine Miss Meredith'di."

"Kim kazandı, kim kaybetti?"

"Bayan Lorrimer her oyunda kazandı, Miss Meredith yalnızca ilkinde kazandı. Ondan sonraki iki oyunda kaybetti. Benim biraz kazancım oldu. Herhalde Miss Meredith'le Despard kaybettiler."

Poirot gülümsedi. "Başmüfettiş hangisinin katil olabileceğini sordu size. Bense briç oyuncusu olarak

onlar hakkındaki fikrinizi öğrenmek istiyorum."

Dr. Roberts hemen, "Bayan Lorrimer usta bir oyuncu," diye karşılık verdi. "Onun briçten iyi bir gelir sağladığından eminim. Despard da iyi bir oyuncu. Sağlam, ileriyi görebiliyor. Miss Meredith dikkatli. Hata yapmıyor ama büyük bir ustalık da göstermiyor."

"Ya siz, doktor?"

Robert'in gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. "Ben biraz atak oynuyorum. Daha doğrusu öyle söylüyorlar. Ama bunun her zaman yararını gördüm."

Belçikalı güldü.

Doktor ayağa kalktı. "Başka bir şey var mı?"

Poirot başını salladı. "Hayır."

"O halde... iyi geceler." Doktor odadan çıktı. Çevik adımlarla yürüyordu yine.

İkinci Katil?

Bayan Lorrimer'in odaya girişinden kibar bir kadın olduğu anlaşılıyordu. Rengi solmuştu ama yine de sakin görünüyordu. Battle, "Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim," diye başladı.

Kadın usulca, "Görevinizi yapmak zorundasınız," dedi. "Tabii insanın kendini böyle kötü bir durumda bulması hoş bir şey değil. Ama kaçınmak da yararsız. Dördümüzden birinin suçlu olması gerektiğini biliyorum. Tabii katil olmadığımı söylediğim zaman bana inanmanızı da beklemiyorum." Albay Race'in çektiği iskemleye, Battle'ın karşısına oturdu. Gri gözleri zeka doluydu.

Battle, "Bay Shaitana'yı iyi tanır mıydınız?" diye sordu. "Hayır, pek tanımazdım. Onunla yıllardan beri tanışıyorduk. Ama kendisiyle hiçbir

zaman samimi olmadım." "Bay Shaitana'ya nerede tanıştınız?" "Mısırda bir otelde. Luxor'da Kış Sarayında sanırım." "Onun hakkındaki düşünceniz?"

Bayan Lorrimer omzunu hafifçe silkti. "Açıkçası... bence o şarlatanın biriydi."

"Onun ortadan kalkmasını istemeniz için bir neden var mıydı? Bunu sorduğum için özür dilerim."

Bayan Lorrimer hafifçe güldü. "Bay Battle, böyle bir şey olsaydı bunu açıklar mıydım dersiniz?"

Battle, "Belki de açıklardınız," dedi. "Zeki bir insan böyle bir şeyin ortaya çıkacağını tahmin eder."

Yaşlı kadın düşünceli bir tavırla başını yana eğdi. "Evet, bu da var. Hayır, Bay Battle, Bayan Shaitana'nın ortadan kalkmasını istemem için bir neden yoktu. Yaşaması ya da ölmesi beni ilgilendirmiyordu. Gösteriş

meraklısı, kendini fazla beğenen bir adamdı. Bazen sinirime dokunurdu."

"Pekâlâ... Bize üç oyun arkadaşınız hakkında bilgi verebilir misiniz?"

"Korkarım veremeyeceğim. Binbaşı Despard ve Miss Meredith'le bu gece tanıştım. İkisi de sevimli kimselere benziyorlar. Dr. Roberts'i biraz tanırım. Çok beğenilen bir doktor sanırım."

"Sizin doktorunuz değil mi?"

"Ah, hayır."

"Bayan Lorrimer, bu gece masadan kaç kez kalktığınızı söyleyebilir misiniz? Diğerlerinin neler yaptıklarını da."

Kadın düşünme gereği görmedi. "Bunu soracağınızı tahmin etmiştim. Oyun dışı kaldığım zaman bir kere kalktım. Şömineye gittim. Bay Shaitana o sırada sağdı. Ona odun ateşinin pek hoş olduğunu söyledim."

"Size cevap verdi mi?"

"Evet. Kaloriferden nefret ettiğini söyledi."

"Bu konuşmanızı duyan oldu mu?"

"Sanmıyorum. Oyuncuları rahatsız etmemek için alçak sesle konuştum." Bayan Lorrimer bir an durdu sonra da alayla ekledi. "Bay Shaitana'nın o sırada sağ olduğu ve benimle konuştuğu iddialarımı destekleyecek bir tanık yok."

"Onunla ne zaman konuştunuz?"

"Galiba oyuna başlayalı bir saatten biraz fazla bir zaman olmuştu."

"Ya diğerleri?"

"Dr. Roberts bana içki getirdi. Kendine de viski aldı... ama daha sonra. Binbaşı Despard da içki almaya gitti. On biri çeyrek geçe filan sanırım."

"Bir kere mi?"

"Hayır. Galiba iki defa. Erkekler biraz dolaştılar. Ama ne yaptıklarına

dikkat etmedim. Yanılmıyorsam Miss Meredith yerinden bir kere kalktı. Gidip ortağının eline baktı."

"Ama briç masasından uzaklaşmadı, öyle mi?"

"Bundan emin değilim. Uzaklaşmış olabilir."

Battle, "Bütün bunlar çok karışık," diye yakındı.

"Çok üzgünüm."

Başmüfettiş yine el çabukluğuyla ince hançeri ortaya çıkardı. "Bunu daha önce görmüş müydünüz?"

"Hayır, hiç görmedim."

"Oysa bu salonda, bir masanın üzerinde duruyordu."

"Farkına varmamışım."

"Bayan Lorrimer, böyle bir silahla bir kadın da birini bir? erkek kadar kolaylıkla öldürebilir."

Yaşlı kadın sakin sakin, "Herhalde," dedi.

Battle ekledi. "Ama böyle bir kadının çok çaresiz bir durumda olması gerekir. Katil kendini büyük bir tehlikeye attı." Bekledi ama karşısındaki sesini çıkarmadı. Başmüfettiş, "Sizce hangisi katil olabilir?" diye ekledi.

Bayan Lorrimer soğuk bir tavırla yerinde dikleşti. "Bu soruyu cevaplayamam. Bence çok uygunsuz bir soru bu."

Başmüfettiş azar işitmiş bir çocuk tavrıyla, "Lütfen adresinizi verin," diye mırıldanarak not aldı.

Yaşlı kadın ayağa kalktı.

Battle telaşla atıldı. "Mösyö Poirot, sormak istediğiniz bir şey var mı?"

Bayan Lorrimer duraklayarak başını hafifçe yana doğru eğdi.

"Oyun arkadaşlarınızın briçteki ustalıklarını sormak istiyordum. Sizce bu uygun bir soru mu?"

Kadın soğuk soğuk, "Bu soruya bir itirazım yok," dedi. "Binbaşı

Despard sağlam ve iyi bir oyuncu. Dr. Roberts cüretli ve elini zekice kullanıyor, Miss Meredith de fena değil ama biraz fazla ihtiyatlı. Başka?"

"Teşekkür ederim, madam. Hepsi bu kadar."

Bayan Lorrimer, "İyi geceler," diyerek dördünün de elini sıktıktan sonra odadan çıktı.

Üçüncü Katil?

Battle içini çekti. "Ondan fazla bir şey öğrenemedik. Üstelik bana haddimi de bildirdi. Eski kafalı bir kadın. Başkalarını düşünüyor ama çok da küstah. Onun katil olduğunu sanmıyorum, tabii yine de belli olmaz. Siz neden o dört konuğun briçteki ustalıklarını soruyorsunuz, Mösyö Poirot?"

"Sorduğum soruları aptalca mı buluyorsunuz? Ama aslında hiç de öyle değil. O dört oyuncunun karakterlerini öğrenmek istiyorum. Briçteki ustalıklarını sorduğum zaman da herkes rahatlıkla konuşuyor."

Battle, "Ben sizin sorularınızı hiçbir zaman aptalca bulmam, Mösyö Poirot," dedi. "Nasıl çalıştığınızı biliyorum. Herkesin kendine göre bir çalışma tarzı vardır. Bunu biliyorum. Ben de her zaman

müfettişlerimin bildikleri gibi çalışmalarına izin veririm. Herkes kendine hangi yöntemin uygun olduğunu öğrenmelidir. Neyse... kızı çağırtalım."

Anne Meredith çok sarsılmıştı. Kapıda durakladı. Düzensizce nefes alıyordu.

Battle hemen babacan bir tavır takındı. Ayağa kalkarak, genç kızın oturması için iskemleyi çekti. "Oturun, Miss Meredith, oturun. Korkmayın. Biliyorum bütün bunlar size pek korkunç geliyor. Aslında o kadar kötü değil."

Kız alçak sesle, "Daha kötüsü olamaz..." diye mırıldandı. "Korkunç bir şey bu... korkunç... içimizden biri... içimizden .biri..."

Battle şefkatle, "Öyle şeyleri düşünmeyi bana bırakın," dedi.

"Önce bana adresinizi verin." "Wendon Villası. Walingford." "Londra'da oturmuyor musunuz?"

"Hayır. Birkaç gündür buradaki Genç Kızlar kulübünde kalıyorum."

"iyi. Şimdi, Miss Meredith, Bay Shaitana'yı iyi tanır mıydınız?"

"Pek tanımazdım. Her zaman onun çok korkunç bir insan olduğunu düşündüm." "Neden?"

"Öyleydi de ondan! O iğrenç gülümseyişi. Üzerinize doğru eğilişi. Sanki sizi kapacakmış gibi."

"Onu uzun zamandan beri mi tanıyordunuz?"

"Dokuz aydan beri. Bay Shaitana'yla kış sporları sırasında

İsviçre'de tanıştım."

Battle şaşırdı. "Onun kış sporlarından hoşlanacağı hiç aklıma gelmezdi."

"Yalnızca patenle kayıyor ve olağanüstü figürler yapıyordu." "Evet, işte bu tam ondan beklenilecek bir şey. Daha sonra

Bay Shaitana'yı sık sık gördünüz mü?"

"Eh, oldukça. Beni partilere filan çağırdı. Eğlenceli toplantılardı bunlar."

"Ama Bay Shaitana'dan hoşlanmıyordunuz." "Hayır. İnsanı korkutan biriydi."

Battle, "Ondan korkmanız için özel bir neden var mıydı?" diye sordu.

Anne Meredith iri gözleriyle başmüfettişe baktı. "Özel bir neden mi? Ah, hayır."

"İyi öyleyse. Şimdi bu geceye gelelim. Oyun sırasında yerinizden hiç kalktınız mı?"

"Hatırlamıyorum. Ah! Evet, bir kere kalkmış olabilirim. Diğerlerinin ellerine baktım."

"Ama briç masasından uzaklaşmadınız, öyle mi?" "Evet."

"Bundan emin misiniz, Miss Meredith?"

Genç kız birdenbire kızardı. "Hayır, hayır. Odada biraz dolaştım sanırım."

"Tamam. Özür dilerim, Miss Meredith ama doğruyu söylemeye çalışmanız iyi olur. Biliyorum, çok üzüldünüz. İnsan böyle zamanlarda... olayları, olmalarını istediği şekilde anlatır. Aslında bunun bir yararı olmaz. Odada dolaştınız demek? Bay Shaitana'ya doğru gittiniz mi?"

Anne Meredith bir an cevap vermedi. "Bana inanın... hatırlamıyorum."

"Pekâlâ. Ona doğru gitmiş olabileceğinizi düşünelim... Diğerleri hakkında bilginiz var mı?"

Kız başını salladı. "Onları daha önce hiç görmemiştim."

"O üç konuk hakkında ne düşünüyorsunuz? İçlerinden biri katil olabilir mi?"

"Buna inanamıyorum. Binbaşı Despard katil olamaz. Katil Dr. Roberts de değil. Bir doktor kurbanını daha kolay öldürebilir. Örneğin bir zehirle..."

"O halde katilin Bayan Lorrimer olabileceğini düşünüyorsunuz?"

"Ah, hayır, hayır, öyle bir şey düşünmüyorum! Onun birini öldüremeyeceğinden eminim. Çok hoş bir kadın. Briç oynarken de insana iyi davranıyor."

Battle, "Ama onun adını en sona bıraktınız," dedi.

"Çünkü hançerle birini öldürmek daha kadınca bir şey..."

Battle yine hokkabazlığa başvurdu.

Anne Meredith hançeri görünce iskemlesinde geriledi. "Ne korkunç! Onu... almam şart mı?"

"Almanızı isterim."

Genç kız hançeri çekine çekine alırken Battle onu süzdü. Anne Meredith'in yüzü tiksintiyle gerilmişti. "Bu küçücük şeyle... bununla..."

Başmüfettiş heyecanla, "Ete kolaylıkla giriverir," diye açıkladı. "Bu işi bir çocuk bile yapabilir."

"Yani... yani..." Kız korku dolu gözlerini Battle'a dikti, "...bunu benim de yapabileceğimi mi söylemek istiyorsunuz? Ama onu ben öldürmedim! Ben öldürmedim! Neden yapayım bunu?"

Battle, "Bu sorunun cevabını biz de öğrenmek istiyoruz," dedi. "Sebep nedir? Bay Shaitana'yı öldürmeyi neden istediler? Renkli bir kişiliği vardı; ama anladığım kadarıyla hiç de tehlikeli bir insan değildi."

Kız birdenbire nefesini mi tutmuştu acaba?

Başmüfettiş sözlerine devam etti. "Herhalde bir şantajcı ya da buna benzer biri değil. Zaten siz de bazı sırları olan birine benzemiyorsunuz, Miss Meredith."

Anne Meredith ilk kez gülümsedi. "Gerçekten öyle sırlarım yok. Hiçbir sırrım."

"O halde hiç endişelenmeyin, Miss Meredith. Daha sonra gelip size birkaç soru daha soracağız sanırım. Bilinen soruları." Ayağa kalktı. "Artık gidebilirsiniz. Dışarıdaki memur size bir taksi bulur. Endişelenerek boş yere uykunuzu kaçırmayın. Bir iki aspirin alın." Kızı dışarı çıkardı.

Tekrar odaya döndüğünde Albay Race neşeyle, "Usta bir yalancısınız, Battle," dedi. "Babacan tavırlarınızın üstüne yok."

"Onunla fazla uğraşmanın bir yararı olmayacaktı, Albay Race ya zavallı kız çok korkuyor ya da usta

bir aktris. Korkuyorsa onu sıkıştırmak zalimlik olur. Ve ben zalim bir insan değilim. Eğer usta bir oyuncuysa, onu sabaha kadar da burada tutsak yine de bir şey öğrenemeyiz."

Bayan Oliver içini çekerek elini perçemlerinin altına soktu. Kahkülü dimdik oldu bu yüzden. "Biliyor musunuz, artık katilin Anne Meredith olduğunu düşünmeye başladım. Neyse ki, bu roman değil. Okuyucular katilin genç ve güzel bir kız olmasından iç hoşlanmıyorlar. Ama ben yine de katilin o olduğundan eminim. Siz ne dersiniz, Mösyö Poirot?"

"Ben briç puanlarının yazıldığı kartları inceliyordum... Miss Meredith kartın ön yüzü dolunca arkasını çeviriyor."

"E, bu ne anlama geliyor?"

"Kız ya yoksulluk çekmiş ya da çok tutumlu."

Bayan Oliver, "Ama elbisesi kaliteli ve pahalı kumaştan," diye cevap verdi.

Battle emretti. "Binbaşı Despard'ı çağırın."

Dördüncü Katil?

Despard hızlı ve çevik adımlarla salona girdi. Yürüyüşü Poirot'ya birini ya da bir şeyi hatırlattı.

Battle, "Sizi bu kadar beklettiğim için özür dilerim, Binbaşı Despard," dedi. "Ama hanımları mümkün olduğu kadar çabuk yollamak istedim."

"Anlıyorum. Özür dilemeyin." Genç adam iskemleye oturarak soru sorar gibi başmüfettişe baktı.

Battle, "Bay Shaitana'yı iyi tanır mıydınız?" diye söze başladı.

Despard kısaca, "Onunla iki kez karşılaştım," dedi.

"Sadece iki kez mi?"

"Evet."

"Nerelerde?"

"Bir ay kadar önce aynı eve yemeğe davetliydik. Shaitana

ondan bir hafta sonra beni bir kokteyl partiye çağırdı."

"Parti burada mıydı?"

"Evet."

Battle yine hançeri çıkardı. "O sırada bu küçük şeyi gördünüz mü?"

Binbaşı Despard ağzını hafifçe çarpıttı. "Hayır. Hançeri o zaman görmedim. Bunu ileride kullanmaya da karar vermedim."

Bir sessizlik oldu.

Başmüfettiş sorguya devam etti. "Shaitana'dan hoşlanmamanız için bir neden var mıydı?"

"Bir sürü neden vardı hem de."

Başmüfettiş şaşırdı. "Efendim?"

Despard, "Hoşlanmamam için çeşitli nedenlerim vardı," diye açıkladı. "Onu öldürmek için değil. Shaitana'yı öldürmeyi düşünmüyordum. Ama onu bir

güzel tekmelemek çok hoşuma giderdi. Yazık, çok geç kaldım."

"Onun aleyhinde bazı şeyler mi biliyordunuz?" "Tabii. Fazla süslüydü. Saçı çok uzundu. Parfüm kullanıyordu."

Battle, "Ama onun yemek davetini yine de kabul ettiniz." diye hatırlattı.

Despard alayla güldü. "Sadece ev sahiplerini beğendiğim evlerde yemek yiyecek olsaydım, ziyafetlere pek gidemezdim, Bay Battle."

Başmüfettiş, "Yani," dedi. "Toplantılardan hoşlanıyorsunuz ama ev sahiplerini pek beğenmiyorsunuz."

"Kısa süreler için toplantılar hoşuma gidiyor. Vahşi yerlerden dönüyorsunuz. Işıklı odalarda, güzel kadınlarla karşılaşıyorsunuz. Güzel yemekler yiyor, kahkahaları dinliyorsunuz. Evet, bütün bunlar

kısa bir süre için hoşuma gidiyor. Sonra insanların ikiyüzlülükleri midemi bulandırıyor. Ve tekrar çıkıp gitmek istiyorum."

"Vahşi yerlerde dolaşmaya meraklısınız, Binbaşı Despard. Sizinki tehlikeli bir hayat olmalı."

Genç adam hafifçe gülümseyerek omzunu silkti. "Bay Shaitana tehlikeli bir hayat sürmüyordu. Ama o öldü, ben yaşıyorum."

Battle anlamlı anlamlı, "Sizin sandığınızdan daha tehlikeli bir hayat sürüyordu belki de," diye konuştu.

"Ne demek istiyorsunuz?"

Başmüfettiş, "Shaitana fazla meraklı bir adamdı," dedi.

Despard öne doğru eğildi. "Yani başkalarının hayatına burnunu mu sokuyordu? Sonra? Ne öğreniyordu?"

"Ben onun... şey... kadınlarla fazla ilgilendiğini söylemek istemiştim."

Genç adam arkasına yaslanarak kayıtsızca güldü. "Kadınların onun gibi bir şarlatanı ciddiye alacaklarını hiç sanmıyorum."

"Sizce Shaitana'yı kim öldürmüş olabilir?"

"Onu ben öldürmedim. Bunu biliyorum. Küçük Miss Meredith de öldürmüş olamaz. Bayan Lorrimer'in böyle bir şey yapabileceğini sanmıyorum. O bana fazla dindar teyzelerimden birini hatırlatıyor. Eh... geriye doktorumuz kalıyor."

"Bu gece siz ve diğerleri neler yaptınız? Bunu anlatabilir misiniz?"

"Masadan iki kere kalktım. Birincisinde tabla almak için. O sırada ateşi de canlandırdım. Bir kere de içki aldım..."

"Ne zaman?"

"Kesin bir şey söyleyemeyeceğim. Galiba ilkinde saat on buçuktu. İkincisindeyse on bir. Ama bunlar

sadece tahmin, Bayan Lorrimer bir kere şömineye gitti ve Shaitana'ya bir şeyler söyledi ama onun cevap verdiğini duymadım. Açıkçası pek ilgilenmedim. Adamın cevap vermediğine de yemin edemem. Miss Meredith odada biraz dolaştı; ama şömineye yaklaştığını sanmıyorum. Roberts kalkıp kalkıp oturuyordu. Hiç olmazsa üç dört kez kalktı."

Battle gülümsedi. "Size Mösyö Poirot'nun sorusunu sorayım. Briç oyuncuları olarak onlar hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Miss Meredith oldukça iyi bir oyuncu. Roberts ayıplanacak kadar cüretli. Bayan Lorrimer müthiş."

Battle, Belçikalıya döndü. "Başka bir şey var mı, Mösyö Poirot?"

Dedektif, "Hayır," der gibi başını salladı.

Despard adresini verdikten sonra, "iyi geceler," diyerek çıktı.

Genç adam kapıyı arkasından kaparken Belçikalı hafif bir hareket yaptı.

Battle, "Ne var?" diye sordu.

Poirot, "Hiç," dedi. "Sadece Binbaşı Despard'ın bir kaplan gibi yürüdüğünü farkettim. Hareketleri çevik ve yumuşak."

Başmüfettiş, "Hım... Acaba hangisi katil?" derken diğerlerine sırayla baktı.

Hangisi?

Düşündüklerini açıklamaktan hiçbir zaman kaçınmayan Bayan Oliver hemen atıldı. "Ya kız ya da doktor."

Battle soru sorarcasına iki erkeği süzdü. Gelgelelim onlar bir açıklama yapmak istemiyorlardı. Albay Race başını salladı. Poirot ise buruşmuş olan briç puan kartlarını düzeltiyordu.

Battle düşünceli düşünceli, "İçlerinden biri katil," diye söylendi.

"Ve içlerinden biri yalan söylüyor. Ama hangisi? Bunu bulmak kolay değil. Hiç kolay değil." Susarak düşündü. "Onların söylediklerini göz önüne alırsak... Doktor, Despard'ın katil olduğunu düşünüyor. Despard da onun katil olduğunu. Kız, Bayan Lorrimer'den şüpheleniyor, Bayan Lorrimer ise bu konuda bir şey söylemeye yanaşmıyor... Şimdi... olasılıklar üzerinde duralım. Ben şüpheliler listesinin başına Dr. Roberts'i yazıyorum. Sıcakkanlı biri gibi davranıyor. Hançeri nereye saplaması gerektiğini iyi biliyor. Ama bundan başka bir şey yok. Sonra.. Despard'ı alalım. Oldukça soğukkanlı, çabuk karar vermeye alışık. Tehlikeden korkmuyor. Bayan Lorrimer? O da soğukkanlı. Ayrıca çeşitli sırları varmış ve başından türlü şey geçmiş gibi görünüyor. Diğer taraftan prensiplerine bağlı bir kadına benziyor. Onun birini bıçakladığını düşünmek zor. Hatta

ben onun katil olmadığından eminim. Sonra... küçük Miss Meredith. Onun hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Güzel ve oldukça çekingen bir kız. Ama dediğim gibi onun hakkında hiçbir bilgimiz yok."

Poirot, "Shaitana'nın onun cinayet işlediğine inandığını biliyoruz," diye hatırlattı.

Bayan Oliver düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Melek yüzlü bir şeytan..."

Albay Race sordu. "Bu bir işe yarayacak mı?"

"Bunların yararsız düşünceler olduğunu mu söylemek istiyorsunuz? Ama böyle bir olayda tahmin yürütülür."

"Bu insanlar hakkında bilgi toplamak daha iyi olmaz mı?"

Battle güldü. "Ah, bunu başarmak için iyice çalışıp çabalayacağız. Bu konuda bize yardım edeceğinize inanıyorum."

"Nasıl?"

"Binbaşı Despard hakkında. Sık sık dışarıya gidiyor. Güney Amerika'da, Doğu ve Güney Afrika'da bulunmuş. O bölgelerde olanları öğrenebilirsiniz. Despard hakkında bilgi toplayabilirsiniz."

Race başını salladı. "Bunu yapacağım."

Bayan Oliver bağırdı. "İyi bir planım var: Dört kişiyiz. Yani 'dört dedektifiz' diyebiliriz! Hepimiz bir kişiyi seçsek nasıl olur?

Şüphelendiğimiz kimseyi? Albay Race, Binbaşı Despard'la ilgilenir. Başmüfettiş Battle, Dr. Roberts'le. Ben Anne Meredith'le. Mösyö Poirot da Bayan Lorrimer'le. Herkes kendince araştırma yapar."

Battle kesin bir tavırla başını salladı. "Bunu yapamayız, Bayan Oliver. Bu resmi bir araştırma ve ben yönetiyorum. Bu yüzden herkesin üzerinde durmam

gerekiyor. Ayrıca istediğimiz kimseyi seçeceğimizi söylüyorsunuz. Ama belki iki kişi aynı ata oynamak ister. Albay Race, Despard'dan şüphelendiğini söylemedi. Belki Mösyö Poirot'nun şüphelendiği kimse de Bayan Lorrimer değildir."

Romancı sıkıntıyla, "Yararlı olacağını düşündüm." Sonra biraz neşelendi. "Sanırım kendi başıma araştırma yapmama bir diyeceğiniz yok."

Başmüfettiş ağır ağır, "Hayır, yok," dedi. "Buna itiraz etmem. Hatta itiraza hakkım bile yok. Bu gece siz de buradaydınız. Ayrıca size dikkatli davranmanızı söylemek zorundayım."

Bayan Oliver, "Ben dikkatli ve tedbirli bir insanımdır," diye açıkladı. "Kimseye bir şey söyleyecek değilim..."

Poirot, "Battle'in kastettiği bu değildi," dedi. "Başmüfettiş karşınızdakinin en az iki kişiyi öldürmüş bir katil olduğunu söylemeye çalışıyordu. Onun için bu kimse üçüncü defa öldürmekten kaçınmayacaktır. Tabii bunun gerekliliğine inanırsa."

Romancı kadın Belçikalıya düşünceli bir tavırla baktı. Sonra da küçük, küstah bir çocuk gibi şirin şirin güldü. "'Sizi uyardılar!' Teşekkür ederim, Mösyö Poirot. Ama dikkatli davranacağım. Yine de bu olayı araştırmaktan vazgeçmeyeceğim."

Belçikalı zarif bir tavırla selam verdi. "Anlayışlı bir insansınız, madam."

Bayan Oliver yerinde dikleşti. "Herhalde elde ettiğimiz bilgiyi bir araya getireceğiz. Yani öğrendiklerimizi kendimize saklamayacağız. Ama

izlenimlerimizi ve vardığımız sonuçları açıklamayabiliriz."

Battle içini çekti. "Bu bir dedektif romanı değil, Bayan Oliver."

Race, "Tabii öğrenilen her şeyin polise açıklanması gerekir," dedi. Sonra gözlerinde neşeli bir pırıltıyla ekledi. "Kalleşlik etmeyeceğinizden eminim, Bayan Oliver. Herhalde lekeli eldiveni, üzerinde parmak izi olan bardağı ve yanık kâğıt parçasını Başmüfettiş Battle'a vereceksiniz."

Bayan Oliver, "İstediğiniz kadar alay edin," dedi. "Ama bir kadının önsezileri..." Umursamaz bir tavırla başını salladı.

Race ayağa kalktı. "Sizin için Despard hakkında bilgi toplayacağım, Battle. Bu biraz zaman alabilir. Yapabileceğim başka bir şey var mı?"

"Teşekkür ederim, sanmıyorum. Bazı önerilerde bulunabilir misiniz?"

"Hım... Vurma ve zehirleme olaylarıyla ve kazalarla yakından ilgilenin; ama buna çoktan karar verdiğinizden eminim."

"Evet. Bunu not etmiştim."

"Bravo, Battle. Size görevinizi öğretmek bana düşmez. İyi geceler, Bayan Oliver. İyi geceler, Mösyö Poirot." Albay Race, Battle'e da başıyla selam verdikten sonra dışarı çıktı.

Bayan Oliver, "Kim o?" diye sordu.

Başmüfettiş, "Fevkalade bir asker," dedi. "Dünyanın her tarafını dolaşmış. Bilmediği yer hemen hemen yok gibi."

Bayan Oliver, "Herhalde. Gizli Servisten. Bunu bana açıklayamamayacağınızı biliyorum. Ama başka branştan olsaydı, Shaitana onu bu gece buraya çağırmazdı. Dört katil ve dört dedektif... Scotland Yard. Gizli

Servis. Özel. Hayali. Zekice bir düşünce bu." dedi.

Poirot başını salladı. "Yanılıyorsunuz, madam. Bu çok aptalca bir fikirdi. Kaplan telaşlandı... Ve saldırdı." "Kaplan mı? Neden kaplan?"

Poirot, "Kaplandan kastım, katil tabii," dedi

Battle sordu. "Mösyö Poirot, sizce hangi noktanın üzerinde! durmalıyız? ilk sorum bu. Ayrıca o dört kişinin psikolojileri konusunda ne düşündüğünüzü de öğrenmek istiyorum. Siz bu konuya çok önem verirsiniz."

Poirot hâlâ puan kartlarını düzeltiyordu. "Haklısınız, psikoloji çok önemli. Nasıl bir cinayet işlediğini biliyoruz. Katilin hangi yola başvurduğunu da, psikoloji bakımından böyle bir cinayeti işleyemeyecek bir adamla karşılaşırsak, onu şüpheliler

listesinden sileriz. Bu insanlar hakkında biraz bilgimiz var. Bu cinayetin ise soğukkanlılık ve cesaret gerektirdiğini biliyoruz. Yani katil tehlikeyi göze alan bir insandı. Şimdi... Dr. Roberts'i ele alalım. O bir blöfçü. Fazla atılgan. Kendine çok güveniyor. Yani doktorun psikolojisi cinayete uyuyor. O zaman Miss Meredith'i otomatik olarak listeden silmemiz gerektiğini söyleyebiliriz. O çekingen, tedbirli, hesapçı ve dikkatli. Ayrıca kendine de güvenmiyor. Yani cinayet işlemeyecek bir tip. Ama korkuya kapılan ödlek biri de cinayet işleyebilir. Tıpkı köşeye kıstırılan bir fare gibi saldırıya geçebilir. Miss Meredith geçmişte bir cinayet işlediyse, Bay Shaitana'nın bunu bildiğini ve kendisini adalete teslim etmek üzere olduğunu sandıysa, korkuya kapılmış olabilir. Yani onun kendisini kurtarmak için elinden gelen her şeyi yapabileceğini düşünebiliriz. Sonra... Binbaşı

Despard'ı ele alalım. O soğukkanlı, becerikli, gerektiğine inanırsa umutsuzca bir oyun oynayabilecek biri. Olumlu ve olumsuz noktaları düşünür ve başarıya erişme ihtimali olduğuna karar vererek harekete geçer. Despard saldırmayı, beklemeye tercih edecek bir erkek. Bayan Lorrimer'e gelince. Yaşlı ama aklı başında bir kadın. Soğukkanlı, matematiğe aklı eriyor. Belki de dört misafirin arasında kafası en iyi çalışanı Bayan Lorrimer. Eğer katil Bayan Lorrimer'se o zaman kadın cinayeti önceden planlamış demektir. El attığı her şeyi başarıyla yapabilecek biri. Ayrıca çok da becerikli." Bir an durdu. "Gördüğünüz gibi psikolojinin de bize pek yararı dokunmuyor. Bu cinayeti ancak bir tek yoldan çözebiliriz. Geçmişe dönerek."

Battle içini çekerek, "Öyle..." dedi.

"Bay Shaitana'ya göre o dört misafir de cinayet işlemişlerdi.

Adamın elinde kanıtlar var mıydı? Yoksa onunki sadece tahmin miydi? Bunu bilmiyoruz. Dört olayla ilgili kanıtları olduğunu sanmıyorum..."

Battle, "Ben de bu konuda sizinle aynı kanıdayım," diye onayladı. "Bu kadar rastlantı olamaz."

"Bence şöyle bir şey oldu... Bir cinayetten ya da belirli bir öldürme yönteminden söz edilirken Bay Shaitana birinin yüzünde bir an bir ifadenin belirdiğini farketti. Onun gözünden bir şey kaçmazdı. Yüzlerdeki ifadeyi hemen farkederdi. Sanki havadan sudan söz ediyormuş gibi usul usul karşısındakinin ağzından laf almaya çalıştı. Böyle bir deney yapmak Shaitana'yı eğlendirdi."

Başmüfettişin, "Evet," dedi. "Böyle bir oyun ölmüş olan dostumuzu gerçekten eğlendirirdi."

"O halde Shaitana'nın bir ya da daha fazla olayda böyle

davrandığını düşünebiliriz. Belki başka bir olayda gerçek bir kanıt buldu ve bunu inceledi. Ama ne olursa olsun, onun polise gidecek kadar kesin bilgisi olduğunu sanmıyorum."

Battle, "Belki de durum hiç de böyle değildi," dedi. "Çoğu zaman olayın cinayet olduğundan şüphelenir ama bunu kanıtlayamayız. Ne olursa olsun, yolumuz belli. Bu insanların geçmişlerini incelememiz gerekiyor. Şüpheli gördüğümüz ölüm olaylarının üzerinde durmalıyız. Siz de Albay gibi Shaitana'nın yemekte ne söylediğini herhalde farkettiniz."

Bayan Oliver mırıldandı. "Ölüm meleği..."

"Shaitana ustalıkla zehir, bir doktorun eline geçen fırsatlar ve av kazalarına değindi. Bu sözleri söylediği zaman belki de idam fermanını imzalamış oldu. Eğer öyleyse buna hiç şaşmam."

Bayan Oliver, "O sırada tehlikeli bir sessizlik oldu," dedi. Poirot, "Evet," diye cevap verdi. "Bu sözleri en az bir kişiyi sarstı. O kimse Shaitana'nın fazla bilgisi olduğunu ve sonunun yaklaştığını düşündü. Shaitana'nın bu partisinin dramatik bir eğlence olduğuna ve bunun cinayet suçuyla tutuklanmasıyla sona ereceğine inandı. Evet, Shaitana bu sözlerle konuklarına imada bulunduğu zaman idam hükmünü de imzalamış oldu." Uzun bir sessizlik oldu.

Battle, "Bu iş çok uzayacak," diye içini çekti. "Bütün istediklerimizi bir anda öğrenemeyiz. Dikkatli davranmamız gerekiyor. Dört adayın neler yaptığımızı sezmemeleri şart. Sanki sadece bu cinayetle ilgileniyormuşuz gibi davranmalıyız. İşin kötüsü bir değil, dört kişinin geçmişini araştıracağız."

Poirot aynı fikirde değildi. "Dostumuz Bay Shaitana'nın hiç hata yapamayacağını düşünmemiz saçma olur. Belki de adam yanıldı."

"Dördü hakkında da mı?"

"Hayır. O bu kadar hata yapmayacak kadar zekiydi."

"Yüzde elli ihtimal desek?"

"Bence daha az. Dörtte bir diyebiliriz."

"Yani biri suçsuz, üçü katil öyle mi? Bu da kötü. işin kötüsü gerçeği öğrensek bile bunun yine de bize bir yararı olmayabilir. Belki biri büyük teyzesini merdivenden aşağıya itti. Ama bu yirmi beş yıl sonra ne işimize yarar?"

Poirot, başmüfettişe cesaret verdi. "Çok işimize yarar, çok. Bunu siz de benim kadar biliyorsunuz."

Battle sıkıntıyla, "Ne demek istediğinizi anlıyorum. Aynı yöntem."

Bayan Oliver atıldı. "Yani eski kurban da hançerle mi öldürülmüş olacak?"

Battle ona döndü. "O kadar belirli bir şeyi kastetmedim. Ama eski cinayet de ana hatları bakımından bugün işlenene benzeyecek. Bundan hiç kuşkum yok. Ayrıntılar farklı olabilir. Yine de bunların altındaki temel neden aynı olacak. Çok garip, ama bir katil her zaman bu yüzden kendini ele verir."

Hercule Poirot, "İnsan, yeni buluşları olmayan bir yaratıktır," dedi.

Bayan Oliver, "Kadınlar çok değişik şeyler düşünebilirler," diye iddia etti. "Ben arka arkaya aynı tip cinayet işlemezdim."

Battle sordu. "Aynı konuyu iki kez işlediğiniz olmaz mı?"

Poirot, "Lotus Cinayeti," diye mırıldandı. "Yanan Mum."

Bayan Oliver Belçikalıya hayranlıkla baktı. "Çok zekisiniz, Mösyö Poirot. Gerçekten. O iki konu birbirinin aynıydı. Ama sizden başka bunu farkeden olmadı. Birinde Kabinenin bir hafta sonunda yaptığı resmi olmayan bir toplantıda kâğıtlar çalınıyor, ikincisinde ise Borneo'da bir çiftlikte bir cinayet işleniyor."

Poirot, "Ama iki hikâyenin dayandığı temel de aynı. Bu sizin en ustaca oyunlarınızdan biri, Bayan Oliver. Çiftçi, kendinin öldürülmesini, bakan da kendi kâğıtlarının çalınmasını sağlıyor. Son anda bir işe karışarak oyunu gerçek haline sokuyor."

Battle "Son romanınız çok hoşuma gitti, Bayan Oliver," dedi hayranlıkla. "Yani şu polis müdürlerinin hepsinin de aynı anda öldürüldükleri hikaye. Tabii bizim meslekle ilgili bir iki ayrıntı yanlıştı. Sizin her şeyin gerçeğe uygun

olmasına çok önem verdiğinizi bildiğim için..."

Bayan Oliver onun sözünü kesti. "Aslında gerçek beni hiç ilgilendirmez. Artık kimsenin gerçeğe önem verdiği yok. Bir muhabir tutuyor yirmi iki yaşındaki güzel bir kızın denize baktıktan ve sevgili kurt köpeği Bob'u öptükten sonra hava gazını açarak intihar ettiğini yazıyor. Oysa kız yirmi altı yaşındadır. Odası denize bakmıyordur. Köpeği ise Bonnie adlı bir seterdir. Ama kimse bunun üzerinde durmaz. Bir gazeteci bunu yapabildiğine göre, ben polislerin rütbelerini birbirine karıştırmışım ne çıkar? Asıl önemli olan romanda çok kimsenin ölmesidir. Eğer hikaye iç sıkıcı bir hal almaya başlarsa, biraz daha kan herkesi keyiflendirir. Biri tam bir şey açıklayacaktır. Katil onu hemen öldürüverir. Okuyucular bundan daima hoşlanırlar. Bütün romanlarımda bu vardır. Tabii ben

bunlara değişik bir yöntem vermeyi başarırım. Okuyucuların sevdiği diğer bir şey de izi kalmayan zehirdir. Sonra ahmak polis müfettişleri. Mahzene kapatılan ve içeriye ya gaz ya da su verilerek öldürülmeye çalışılan kızlar. Aslında pek zahmetli bir cinayet yöntemidir bu. Okuyucular sayıları üçten yediye kadar değişen haydutla tek başına dövüşen bir kahramana da bayılırlar. Şimdiye kadar otuz iki roman yazdım. Aslında Mösyö Poirot'nun da farkettiği gibi bunların hepsi de birbirinin aynıydı. Fakat kimse bu gerçeği görmedi. Bu kadar kitaptan sonra pişmanlık duyduğum bir tek şey var. Dedektifi Finlandiyalı yapmış olmam. Aslında Finler hakkında fazla bir bilgim yok. Bana Finlandiya'dan sık sık mektuplar geliyor. Benim dedektifin söylediği ya da yaptığı bir şeyin imkânsız olduğunu yazıyorlar. Finlandiyalıların bir hayli dedektif romanı okudukları anlaşılıyor.

Herhalde bunun nedeni güneşin doğmadığı o uzun kışlar." Birdenbire durakladı. "Affedersiniz. Romanlarımdan söz ediyorum. Ve bu gerçek bir cinayet." Gözleri parladı. "Hiçbiri de katil olmasaydı, çok gülerdim. Belki Shaitana onları davet etti ve sonra da ortalığı karıştırmak için kendini öldürdü."

Poirot hayranlıkla, "Güzel bir çözüm yolu. Uygun. Alaylı. Ama ne yazık ki, Bay Shaitana öyle bir insan değildi. Yaşamaktan hoşlanıyordu..."

Bayan Oliver sözcüklerin üzerine basa basa, "Shaitana aslında iyi bir insan değildi," dedi.

Poirot, "Evet, değildi," diye cevap verdi. "Ama yaşıyordu. Sonra öldü. Ona geçen gün söylediğim gibi cinayete burjuva mantığıyla bakarım. Böyle şeyler hoşuma gitmez." Bir an durdu sonra da usulca ekledi. "Bu yüzden kaplanın kafesine girmeye hazırım..."

Dr. Roberts

"Günaydın, Bay Battle." Dr. Roberts ayağa kalkarak iri pembe elini uzattı. "Araştırma nasıl gidiyor?"

Başmüfettiş cevap vermeden önce rahat eşyalarla döşenmiş muayene odasını inceledi. "Açıkçası kötü gidiyor, Dr. Roberts. Daha doğrusu olduğu yerde sayıyor."

"Gazetelerde olaydan fazla söz edilmiyordu. Buna sevindim."

"Ünlü Bay Shaitana evinde verdiği yemekte birdenbire öldü. Yazılanların hepsi bu kadar. Otopsi yapıldı. Belki sizi ilgilendirir diye raporu getirdim..."

"Çok naziksiniz. Otopsi raporu beni gerçekten ilgilendiriyor... Hım... Çok ilginç." Doktor kâğıdı Battle'a geri verdi.

"Bay Shaitana'nın avukatıyla da konuştuk. Vasiyetnamesinin şartlarını öğrendik. Ama bunda bizi ilgilendirecek bir şey yok. Tabii adamın özel kâğıtlarını da inceledik."

Dr. Roberts, "Ve?" dedi.

Battle onu süzüyordu. "Hiç..."

Doktor rahatlamış gibiydi. "Ve bu yüzden bana geldiniz."

"Evet, dediğiniz gibi kalkıp size geldim."

Doktor kaşlarını hafifçe kaldırarak kurnazca Battle'ı süzdü. "Demek benim özel kâğıtlarımı da incelemek istiyorsunuz?" "Öyle düşünüyorum." "Arama emriniz var mı?" "Yok."

"Ama herhalde böyle bir emri kolaylıkla çıkartabilirsiniz. Size güçlük çıkaracak değilim. Cinayet işlediğinizden şüphelenilmesi hoş bir şey değil. Ama görevinizi yaptığınız için sizi de suçlayamam."

Başmüfettiş minnet dolu bir ifadeyle, "Teşekkür ederim," dedi. "Bu davranışınızı anlıyorum. Diğerlerinin de sizin kadar mantıklı olduklarını umarım."

Doktor neşeyle, "Çaresi olmayan şeye katlanırsınız," diye karşılık verdi. "Ben hastalarımı yoklamaya gidiyorum. Size anahtarlarımı bırakacağım. Sekreterime de tembih edeceğim. Buraları istediğiniz kadar karıştırabilirsiniz."

Battle, "Çok teşekkür ederim," diye gülümsedi. "Yalnız siz gitmeden önce birkaç soru daha sormak istiyorum."

"Geçen gece hakkında mı? Ama ben size bütün bildiklerimi anlattım."

"Hayır, geçen gece hakkında değil. Sorularım sizinle ilgili." "İyi ya, sorun bakalım. Öğrenmek istediğiniz nedir?" "Meslek hayatınızı kısaca anlatır mısınız, Dr.

Roberts? Sonra... doğduğunuz yer. Evli olup olmadığınız."

"Ben Shropshire'lıyım. Babam Ludlow'da doktordu. Ben on beş yaşındayken öldü. St. Christopher mezunuyum."

"Ailenizin tek çocuğu siz misiniz? Yoksa erkek ya da kız kardeşiniz var mı?"

"Tek çocuktum. Babamla annem öldüler. Evli değilim. Burada hizmetçilerimle oturuyorum. Sekreterim sabahları gelip akşamları gidiyor. Kazancım iyi. Hastalarımdan sadece belirli sayıda kimseyi öldürüyorum. Nasıl?"

Battle güldü. "Çok güzel, Dr. Roberts. Nükte yeteneğiniz hoşuma gitti. Şimdi size bir şey daha soracağım."

"Ben ahlaklı bir erkeğim, başmüfettiş."

"Ah, ben bunu kastetmemiştim. Sadece sizi uzun yıllardan beri

tanıyan dört dostunuzun adını vermenizi isteyecektim."

"Anlıyorum... Bunlar Londra'da oturan kimseler mi olsun?"

"Bu işimizi daha kolaylaştırır. Ama önemli değil."

Doktor bir an düşündü. Sonra bir kâğıda birkaç ad yazarak bunu başmüfettişe verdi.

Battle adları dikkatle okudu. Sonra da başını memnunlukla sallayarak kâğıdı cebine koydu. "Bütün sorun şüpheliler listesindeki adları silebilmek. Birinin adını silip ikincisine geçtiğimde her şey daha kolay olur. Bay Shaitana'yla aranızda düşmanlık olup olmadığını kesinlikle bilmek zorundayım. Onu iyi tanımadığınızı söylediğiniz zaman size inanabilirim. Ama sorun benim inanmam değil. Amirlerime bunu kesinlikle öğrendiğimi söylemek zorundayım."

"Sizi çok iyi anlıyorum... Neyse... işte anahtarlarım, Bay Battle. İstediğiniz yeri arayın. Şimdi sekreterime talimat vermem doğru olur sanırım." Roberts masasındaki düğmeye bastı.

Kapı hemen açılarak her halinden işini iyi bildiği anlaşılan genç bir kadın içeri girdi. "Beni mi istediniz, doktor?"

"Bu Miss Burgess... Scotland Yard'dan Başmüfettiş Battle." Miss Burgess soğuk bakışlarıyla Battle'ı süzdü. Sanki, "Ne cins bir hayvan bu?" diyordu.

"Miss Burgess, başmüfettişin soracağı soruları cevaplandırır ve kendisine gereken yardımı yaparsanız çok memnun olurum." "Tabii, doktor. Madem öyle istiyorsunuz." Roberts ayağa kalktı. "Ben artık gideyim. Çantama morfin koydunuz mu? Lochaert vakasında buna ihtiyacım olacak."

Konuşarak dışarı çıktı. Sekreteri de onu izledi.

Battle çabucak çekmeleri aramaya başladı. Kâğıtları inceledi. Ama işine yarayacak bir şeye rastlamadı. Zili çalarak Miss Burgess'i çağırdı. Kadın hemen geldi.

Başmüfettiş sekreteri inceledi bir an. Miss Burgess'in kendisine karşı düşmanlık duyduğunu da sezdi.

"Bu araştırmanın neyle ilgili olduğunu herhalde biliyorsunuz,\ Miss Burgess?" dedi.

Kadın kısaca, "Doktor söyledi," diye cevapladı.

"Siz Bay Shaitana'yı hiç gördünüz mü?"

"Hayır. Hiç görmedim."

"Dr. Roberts ondan söz etti mi?"

"Hayır. Hiçbir zaman. Hayır, yanılıyorum. Dr. Roberts bir hafta kadar önce randevu defterine Bay

Shaitana'nın yemeğini kaydetmemi istedi."

"Bay Shaitana'dan söz edildiğini ilk kez o zaman mı duydunuz?"

"Evet."

"Olayla ilgisi olan dört kişi de Bay Shaitana'yı pek iyi tanımadıklarını söylüyorlar. Ama içlerinden biri adamı öldürecek kadar iyi tanıyordu. Benim işim onun kim olduğunu bulmak."

Başmüfettişin görevinin Miss Burgess'i hiç ilgilendirmediği anlaşılıyordu. O doktorun emrine uyarak buraya gelmişti ve Battle'in sözlerini dinleyecekti.

"Bilmem işimizin ne kadar güç olduğunu anlayabiliyor musunuz, Miss Burgess?" Kadını konuşturmak zor olacaktı ama Battle inatla çabalıyordu. "Örneğin... çok kimse bazı sözler söylüyor. Bunların tek kelimesine bile inanmayabiliriz. Ama yine de söylenenlerin üzerinde

durmak zorundayız. Böyle bir durum özellikle bu tür olaylarda sık görülür. Kadınların aleyhinde konuşmayı istemiyorum. Ama bir kadın korktuğu zaman hemen sözle saldırıya geçiverir. Asılsız suçlamalarda bulunur. İmalı imalı konuşur. Olayla ilgisi olmayan eski rezaletlerden söz eder..."

Miss Burgess, "Yani o insanlardan biri doktorun aleyhinde mi konuştu?" diye sordu.

Battle ihtiyatla, "Açıkça konuşmadı pek," dedi. "Ama ben yine de söylenenlerin üzerinde durmak zorundayım. Bir hastanın şüpheli ölümü... Herhalde saçma sapan suçlamalar bunlar. Açıkçası bu yüzden doktoru rahatsız ettiğim için utanıyorum."

Miss Burgess öfkelendi. "Herhalde biri Bayan Graves hikâyesini duydu. İnsanların bilmedikleri şeylerden söz etmeleri ayıp.

Yaşlı kadınların çoğunda vardır bu. Herkesin onları zehirlemeye çalıştığını sanıyorlar. Akrabaları, hizmetçileri, hatta doktorları. Bayan Graves, Dr. Roberts'e gelmeden önce üç hekim tarafından tedavi edilmişti. Kadın ondan da kuşkulanmaya başlayınca Dr. Roberts onu başkasına yolladı, Dr. Lee'ye yani. Bayan Graves, Dr. Lee'den sonra Dr. Steele'e gitti. Daha sonra da Dr. Farner'a. Sonunda da öldü zavallıcık."

Battle, "En ufak bir olayın ne söylentilere yol açtığını bilseniz şaşarsınız," diye mırıldandı. "Bir hasta doktoruna biraz miras bıraktı mı, mutlaka biri ortaya çıkıp kötü bir şey söyler. Ama neden doktoruna minnet duyan bir hasta ona küçük ve hatta büyük bir miras bırakmasın?"

Miss Burgess, "Bu dedikodulara akrabalar neden oluyor," diye açıkladı. "Bir ölüm olayı insanların

kötü yanlarının ortaya çıkmasına yol açar. Neyse ki Dr. Roberts'in başına böyle bir dert hiç gelmedi. O her zaman, 'Hastalarımın bana hiçbir şey bırakmayacaklarını umarım,' der."

Battle içini çekti. "Meslek hayatı çok zor. İnsana kolaylıkla şantaj yapabiliyorlar. En masum bir olay bile bir skandal haline getiriliyor."

Miss Burgess, "Çok doğru," dedi. "Doktorlar isterik kadınlar yüzünden çok sıkıntı çekiyorlar."

"İsterik kadınlar... Çok doğru. Ben de kendi kendime öyle olduğuna karar vermiştim."

"Herhalde o iğrenç Bayan Craddock'u kastediyorsunuz."Başmüfettiş sanki düşünüyormuş gibi yaptı. "Durun bakayım, bu üç yıl önce olmuştu sanırım... Hayır, hayır, daha önce."

"Dört beş yıl önce. Çok dengesiz bir kadındı. Bayan Craddock,

-

İngiltere'den ayrıldığı zaman çok sevindim. Dr. Roberts de öyle. Kadın kocasına ne korkunç yalanlar uydurmuştu. Her zaman öyle yaparlar zaten. Zavallı Bay Craddock, kendinde değildi o sırada. Hastalanmaya başlamıştı. Bildiğiniz gibi Bay Craddock antraksdan öldü. Traş fırçası mikroplanmıştı." Battle hemen yalan söyledi. "Ah, bunu unutmuştum." "Bayan Craddock, İngiltere'den ayrıldı ve kısa bir süre sonra da öldü. Zaten ben her zaman onun kötü bir kadın olduğunu düşündüm. Erkek delisiydi."

Başmüfettiş, "O tipleri bilirim," dedi. "Çok tehlikeli olurlar. Bir doktor onları yanına yaklaştırmamak zorundadır... Bayan Craddock nerede ölmüştü?"

"Mısır'da sanırım. Kan zehirlenmesinden. Orada mikrop almış."

Battle başka bir konuya geçti. "Bir doktor için zor bir durum da hastasını yakınlarından birinin zehirlemesidir. Doktor bu durumda ne yapabilir? Ya kesin bilgi edinmeye çalışır ya da bu konuyu hiç açmaz. Ama bunu yaparsa sonradan bir şüphe uyandığı zaman doktor da konuşmadığı için güç durumda kalır. Acaba Dr. Roberts böyle bir olayla karşılaştı mı?"

Miss Burgess düşündü. "Hayır, sanmıyorum."

"Doktorun yanında kaç yıldan beri çalışıyorsunuz?"

"Yedi yıldan beri."

"Yedi... Peki bu sürede doktorun kaç hastası öldü?"

"Bunu söylemek zor." Miss Burgess hesaplamaya çalıştı. Artık iyice yumuşamıştı. "Yedi, sekiz kişi sanırım."

Başmüfettiş, "O halde Dr. Roberts gerçekten iyi bir uzman," diyerek

gülümsedi.

Battle muayenehaneden ayrıldıktan sonra Londra Bankasına gitti. Müdürle konuşarak Dr. Georffrey Roberts'in hesabını inceledi.

Bankadan çıkarken müdür merakla, "Aradığınızı bulabildiniz mi?" diye sordu.

"Hayır, bulamadım. Sadece ilginç bir nokta dikkatimi çekti. Ama yine de teşekkür ederim."

Dr. Roberts ise o sırada muayenehanesine dönmüş, ellerini yıkıyordu. "Bizim büyük dedektife ne dersiniz, Miss Burgess? Her tarafı altüst etti mi? Sizi iyice sıkıştırdı mı?"

Kadın dudaklarını büzdü. "Onun ağzımdan fazla laf alamadığından emin olabilirsiniz."

"Kızım, o kadar sıkı ağızlı olmanıza gerek yoktu ki. Size Battle'in her sorusunu cevaplamanızı söyledim.

Sahi, başmüfettişin öğrenmek istediği neydi?"

"Shaitana'yı yakından tanıdığınızı düşünüyordu sanırım. Bunun üzerinde durdu. Bir de Bayan Graves'den söz etti. Galiba biri ona kadın hakkında saçma sapan şeyler anlatmıştı."

"Graves? Graves? Ah, evet, ihtiyar Bayan Graves. İşte bu komik." Dr. Roberts büyük bir neşeyle güldü. "Çok hoş!"

Sonra da keyifle öğle yemeğine gitti.

Yine Dr. Roberts

Başmüfettiş Battle, Hercule Poirot'yla öğle yemeği yiyordu. Battle keyifsizdi. Belçikalı ise anlayışlı bir tavırla ona bakıyordu. "Bu sabah pek başarılı olamadınız sanırım."

Battle başını salladı. "Çok uğraşacağız, Mösyö Poirot."

"Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Doktor hakkında mı? Açıkçası bence Shaitana haklıydı. Roberts bir katil. Ama Shaitana'yı öldürmüş olması da şart değil, hatta onun adamı öldürdüğünü de sanmıyorum. Doktor mesleği icabı, bu cinayetle ilgili tehlikeleri daha iyi bilirdi. Yani Shaitana'nın uyanıp bağıracağını. Evet, Dr. Roberts'in Shaitana'yı öldürmediğinden eminim."

"Ama onun başka birini öldürdüğünü düşünüyorsunuz." "Doktorun bir hayli kişiyi öldürmüş olması ihtimali var. Ama ipuçları elde etmek zor olacak. Adamın banka hesabına baktım. Şüphe uyandıracak bir şey göremedim. Hesabına birdenbire büyük paralar yatırmamış. Son yedi yılda hiçbir hastasından miras kalmamış. Onun için Roberts'in kazanç sağlamak için cinayet işlemiş olduğu konusuyla ilgilenmeyeceğiz. Adam evli değil. Çok yazık. Bir doktor karısını kolaylıkla öldürebilir. Roberts'in hali vakti yerinde ve birçok zengin hastası var."

"Yani doktor pek dürüst yaşıyor öyle mi?"

"Belki. Ama buna inanamam." Battle bir an durdu sonra da sözlerini sürdürdü. "Dr. Roberts'in bir hastasıyla ilgili bir rezalet çıkmış sanırım. Kadının adı Craddock. Bu olayı araştırmaya değer. Bu işi

hemen bir memuruma vereceğim. Kadın Mısır'dan bir hastalıktan ölmüş. Aslında bir şey çıkacağını sanmıyorum.

Ama hiç olmazsa böylece adamın kişiliği ve ahlakı hakkında bilgi dinmiş oluruz."

"Kadının kocası var mıymış?" "Evet. Adam antraksdan ölmüş." "Antraksdan mı?"

"O sırada piyasaya çok sayıda ucuz traş fırçası sürülmüştü. Bunlardan bazıları mikropluydu. Bu yüzden büyük bir rezalet çıkmıştı."

Poirot, "Çok uygun," diye mırıldandı.

"Ben de öyle düşündüm. Belki kadının kocası olay çıkarmaya hazırlanıyordu... Ama bütün bunlar tahmin. Bunları doğrulayacak hiçbir kanıt yok."

"Cesaretinizi kaybetmeyin, dostum. Ne kadar sabırlı olduğunuzu biliyorum. Sonunda o

kadar çok kanıt bulacaksınız ki, kırk ayağa döneceksiniz."

Battle güldü. "Onları düşünürken de hendeğe yuvarlanacağım." Sonra merakla sordu. "Ya siz, Mösyö Poirot? Bize yardım edecek misiniz?"

"Belki ben de Dr. Roberts'i görmeye giderim."

"Bir günde iki kişi. Herhalde bu doktoru endişelendirir."

"Ah, ben çok dikkatli davranacağım. Onun geçmişi hakkında soru sormayacağım."

Battle meraklandı. "Hangi konudan söz edeceğinizi öğrenmeyi isterdim. Ama bu hoşunuza gitmeyecekse açıklamayın."

"Yok canım. Ben biraz briçten söz edeceğim."

"Yine briç ha? Bu konuya aklınızı taktınız. Öyle değil mi, Mösyö Poirot?"

"Bence bu konu çok yararlı."

"Eh, zevk meselesi. Böyle bir yöntem bana yakışmaz."

"Sizin yönteminiz hangisi, Bay Battle?" Poirot'nun gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi.

Battle'in gözlerinde de onunkine benzeyen bir ifade vardı. "Dürüst, açık sözlü, hevesli bir polis memuru çalışıp çabalayarak görevini yerine getiriyor. İşte benim yöntemim. Öyle süslü püslü bir şey değil. Ben sakin ve biraz da aptal bir polis rolündeyim."

Belçikalı kadehini kaldırdı. "Yöntemlerimizin şerefine. Birlikte gösterdiğimiz çabaların sonunda başarılı olacağımızı umarım."

Battle, "Herhalde Albay Race, Despard hakkında işe yarayacak bir şeyler öğrenir," dedi. "Onun birçok bilgi kaynağı vardır."

"Ya Bayan Oliver?"

"Bu pek belli değil. Bayan Oliver'i severim. Saçma sapan konuşur ama aslında mert bir kadındır. Ayrıca kadınlar hem cinsleri hakkında erkeklerin öğrenemeyeceği bazı şeyleri duyarlar, Belki Bayan Oliver işe yarayacak bir şey yakalar."

Birbirlerinden ayrıldılar.

Battle, Scotland Yard'a döndü. Poirot da Dr. Roberts'e gitti.

Doktor konuğunu karşılarken komik bir tavırla kaşlarını kaldırdı. "Bir günde iki dedektif. Herhalde akşama da bana kelepçeyi takacaklar."

Poirot gülümsedi. "Emin olun, ben dördünüzle birden ilgileniyorum, Dr. Roberts."

"Eh, hiç olmazsa bu da bir şeydir... Evet, sizin için ne yapabilirim, Mösyö Poirot?"

"insanları incelemekten hoşlanır mısınız, doktor?" "Bilmem. Belki de.

Bir doktor bunu yapmak zorundadır." ş "Ben de öyle düşünmüştüm." Poirot cebinden üç puan kartını çıkardı. "Bunlar ilk üç oyunun. Dördüncüsü yarıda kalmış. Birincisi şu. Hesabı Miss Meredith tutuyormuş. Bana elleri sayabilir misiniz?

Roberts ona hayretle bakıyordu. "Herhalde şaka ediyorsunuz, Mösyö Poirot. Ben elleri nasıl hatırlarım?"

"Hatırlayamaz mısınız? Bunu başarabilirseniz büyük bir minnet duyarım, ilk oyun kör ya da pikle sona ermiş olmalı."

"Durun bakayım... Evet, ilk el pikle sona erdi sanırım."

"Sonraki el?"

"Biri elli sayı yaptı galiba. Açıkçası, bu ayrıntıları hatırlamam imkânsız, Mösyö Poirot."

"Hiçbir eli de hatırlayamıyor musunuz?"

"Bir 'granşilem' yaptım. Ve büyük puan kazandık. Bunu hatırlıyorum. Ama daha sonra bir hayli kaybettik."

"Kiminle ortaktınız?"

"Bayan Lorrimer'le. O bir hayli öfkelenmişti. Cüretim hoşuna gitmemişti sanırım."

"Diğer elleri hatırlamıyorsunuz demek?"

Roberts güldü. "Azizim Mösyö Poirot, gerçekten hatırlayabileceğimi sanıyor muydunuz? Bir kere o cinayet yüzünden aklım iyice karıştı. Ayrıca ondan sonra bir hayli briç oynadım."

Poirot'nun yüzünde düş kırıklığına uğradığını belirten bir ifade belirmişti.

Doktor, "Çok üzgünüm," dedi.

Poirot ağır ağır, "Önemli değil," diye mırıldandı. "Aslında bu ellerin

yardımıyla başka ayrıntıları hatırlayacağınızı umuyordum."

"Neleri?"

"Örneğin basit bir oyun sırasında ortağınız şaşalamış olabilirdi."

Dr. Roberts birdenbire ciddileşti. "Ah, şimdi amacınızı anladım. Affedersiniz. Ben de önce saçmaladığınızı düşünüyordum. Yani cinayet... katilin kurbanını başarıyla öldürmesi, onun oyununu etkilemiş olabilirdi, demek istiyorsunuz. Öyle değil mi?"

Belçikalı dedektif başını salladı. "İyi anladınız. Birbirlerinin oyununu iyi bilen dört arkadaş olsaydınız o zaman bir ipucu da elde ederdik. Bir değişiklik. Usta bir oyuncunun beceriksizliği. Fırsat kaçırması. Bütün bunlar hemen fark edilirdi. Ama ne yazık ki, birbirinizin yabancısıydınız. Bu yüzden oyunda değişiklik olsa bile bunu bilemezdiniz. Ama lütfen düşünün,

doktor. Bazı acayiplikleri hatırlıyor musunuz? Ani, büyük hataları?"

Derin bir sessizlik oldu.

Sonra Roberts başını salladı. "Korkarım size yardım edemeyeceğim. Hatırlamıyorum. Size ancak daha önce söylediklerimi yineleyebilirim. Bayan Lorrimer çok usta bir briççi. Bir hata yaptığını da görmedim. Başından sonuna kadar çok başarılıydı. Despard da öyle. Tabii o kuralların dışına çıkmıyor. Miss Meredith ise..." Durakladı.

Poirot hemen, "Evet?" diye atıldı. "Miss Meredith?"

"Bir iki kez hata yaptı, bunu hatırlıyorum. Sonlara doğru. Ama bunun nedeni kızın yorgunluğu olabilir. Çünkü tecrübeli bir oyuncu değil. Kızın elleri de titriyordu..." Yine durakladı.

"Elleri ne zaman titriyordu?"

"Ne zaman mı? Hatırlayamıyorum... Kız sadece endişeliydi sanırım. Mösyö Poirot hayalimin çalışmasına neden oluyorsunuz."

"Özür dilerim. Sizden başka bir konuda da yardım isteyecektim."

"Evet?"

Poirot ağır ağır, "Aklınıza bazı şeyleri sokmam doğru olmayacak," dedi. "Yani, 'Şunu gördünüz mü?' diye sorduğumda sizi etkilemiş olacağım. O zaman cevaplarınızın da fazla bir değeri olmayacak. Gerçeği başka yoldan öğrenmeye çalışayım. Dr. Roberts lütfen bana oyun oynadığınız odadaki eşyaları sayar mısınız?"

Roberts şaşkınlıkla sordu. "Odadaki eşyaları mı?" "Lütfen."

"Aziz dostum, nereden başlayacağımı bilmiyorum ki."

"İstediğiniz yerden başlayın."

"Şey... bir sürü eşya vardı..."

"Olmadı, olmadı. Kesin konuşun."

Robert içini çekti. Sonra da şakacı bir tavırla açık arttırma memuru gibi konuşmaya başladı. "Fildişi rengi brokar ve yeşil brokar geçirilmiş büyük iki kanepe. Dört beş büyük koltuk. Sekiz, dokuz İran halısı. On iki adet Ampir tarzı küçük, yaldızlı iskemle. WilliamMary tarzı konsol. Çok güzel bir Çin dolabı. Kuyruklu piyano. Başka eşyalar da vardı ama korkarım onları farketmedim... Altı pek güzel Japon estampı. Ayna üzerindeki iki Çin resmi. Beş, altı tane güzel enfiye kutusu. Bir masada fildişi Japon biblolan. Eski gümüşler. 1. Charles devrinden sanırım. Bir iki parça Battersea minesi..."

Poirot alkışladı. "Bravo! Bravo!"

"Bir çift eski İngiliz porseleni kuş. Galiba bir Ralph Waldo büstü. Bazı Doğu işi gümüş işlemeli eşyalar. Birkaç mücevher. Ama bu konuda fazla bir bilgim yok. Birkaç Chelsea

kuşu. Ah, bir mahfaza içinde minyatürler. Onlar bir hayli değerliydi sanırım. Hepsi bu kadar değil. Ama şu anda aklıma başka bir şey gelmiyor."

Poirot, "Harika!" diye bağırdı. "Gözünüzden bir şey kaçmıyor."

Doktor merakla sordu. "Saydıklarımın arasında düşündüğünüz eşya da var mıydı?"

Belçikalı, "İşin ilginç yanı da bu," diye cevap verdi. "Eğer düşündüğüm eşyayı da saysaydınız buna çok şaşardım. Ama düşündüğüm gibi oldu. Ondan söz etmediniz."

"Neden?"

Poirot'nun gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. "Belki de orada olmadığı için."

Roberts ona hayretle baktı. "Bu bana bir şeyi hatırlattı."

"Sherlock Holmes'u değil mi? 'Köpeğin geceki tuhaf davranışı.'

Çünkü köpek cinayet gecesi havlamamıştı. Tuhaf olan da buydu. Ah, ben başkalarının yöntemlerinden yararlanmayacak kadar kibirli değilim."

"Mösyö Poirot, biliyor musunuz, ne demek istediğinizi hâlâ anlamış değilim."

"İşte bu çok güzel. Laf aramızda, işte ben insanları böyle etkilerim." Poirot gülümseyerek ayağa kalktı. "Ama anlattıklarınızın bundan sonra yapacağım konuşmada bana çok yararı olacak."

Doktor da yerinden kalkmıştı. "Bunun nasıl olacağını anlamadım ama size inanıyorum." El sıkıştılar. Belçikalı sokağa çıkarak bir taksiye bindi.

Bayan Lorrimer

Bayan Lorrimer'in sakin bir sokaktaki küçük evi pek güzeldi. Poirot'a kapıyı yaşlıca bir hizmetçi açtı. Belçikalıyı birinci kata çıkararak, L biçimi bir salona soktu.

"Adınız neydi, efendim?"

"Hercule Poirot."

Hizmetçi uzaklaşırken Belçikalı salonu inceliyordu. Eşyalar güzel ve bakımlıydı. Kanepe ve koltuklara parlak kreton geçirilmişti. Bir masada gümüş çerçeveli resimler duruyordu. Oda geniş ve aydınlıktı.

Bayan Lorrimer, Poirot'nun gelişine hiç şaşmamış gibiydi. Belçikalıya oturmasını söyledikten sonra bir koltuğa yerleşti.

Poirot, "Sizi rahatsız ettiğim için beni bağışlayacağınızı umarım, madam," dedi.

Bayan Lorrimer, Belçikalının gözlerinin içine baktı. "Bu mesleğinizle ilgili bir ziyaret mi?"

"Bunu itiraf ediyorum."

"Herhalde durumun farkındasınız, Mösyö Poirot. Başmüfettiş Battle'a ve polise istedikleri bilgiyi vereceğim. Onlara yardımcı olmaya çalışacağım. Ama özel bir dedektife aynı şekilde davranmak zorunda değilim."

"Bunu ben de biliyorum, madam. Eğer bana kapıyı gösterirseniz, uysalca kalkar ve çıkıp giderim."

Yaşlı kadın hafifçe güldü. "Henüz bu son çareye başvurmak niyetinde değilim. Size on dakika verebilirim, Mösyö Poirot. Ondan sonra briçe gideceğim."

"On dakika bana yeter. Bana geçen gece briç oynadığınız odayı, yani Bay Shaitana'nın öldürüldüğü salonu tarif etmenizi istiyorum."

Bayan Lorrimer kaşlarını kaldırdı. "Ne tuhaf bir soru! Amacınızı anlayamadım."

"Madam, siz briç oynarken biri gelip, 'Neden ası attınız?' diye sorsaydı ya da, 'Niçin valeyi oynadınız?' deseydi, cevabınız uzun ve sıkıcı olurdu. Öyle değil mi?"

Kadın hafifçe güldü. "Yani bu oyunda usta olduğunuzu, benimse bir şey bilmediğimi söylemek istiyorsunuz, pekâlâ." Bir an düşündü. "Salon oldukça büyük ve içeride çok fazla eşya vardı."

"Onlardan bazılarını tarif edebilir misiniz?"

"Modern, cam çiçekler. Galiba Çin ya da Japon resimleri vardı. Bir vazoda küçücük laleler olduğunu farkettim. Lale mevsimi de henüz gelmedi."

"Başka?"

"Korkarım başka ayrıntıları farketmedim."

"Eşyalara ne renk yüz geçirilmiş olduğunu hatırlıyor musunuz?"

"İpekli kumaş sanırım. Benden bu kadar."

"Biblolarıı gördünüz mü?"

"Korkarım görmedim. O kadar çok biblo vardı ki. Salonun bir koleksiyoncuya ait olduğunu düşündüğümü hatırlıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu.

Sonra Bayan Lorrimer usulca güldü. "Size pek yardım edemedim."

"Bir şey daha var." Poirot briç puan kâğıtlarını çıkardı. "Bunlar üç oyunun hesapları. Acaba bana elleri sayabilir misiniz?"

Bayan Lorrimer'in ilgisi uyanmıştı. "Durun bakayım." Kartların üzerine eğildi. Sonra elleri sırayla saymaya başladı.

Poirot onu dikkatle dinliyordu. Sonunda, "Ya üçüncü oyun,

madam?" diye sordu.

"Sanırım bir hayli savaştık o sırada. Birinci oyunu Yüzbaşı Despard'la Miss Meredith aldılar. İkinciyi Dr. Roberts'le ben. Doktor fazla atılgandı. Bunun kâh zararı oluyordu, kâh yararı. Örneğin zavallı Miss Meredith'i çok korkuttu. Doktor granşilem dedi. Ama aslında bunu yapmaması gerekirdi. Neyse bir mucize oldu da yine oyunu biz kazanabildik... Dördüncü kâğıt da sizde mi, Mösyö Poirot? Ah, evet. Yine epey savaştık."

Poirot kartları toplayarak selam verdi. "Madam, sizi kutlarım. Oyun konusunda hafızanız kusursuz. Gerçekten. Neredeyse bütün kâğıtları tek tek hatırlayacaktınız."

"Evet. Hatırlıyorum sanırım."

"Hafıza müthiş bir hediyedir. Bu sayede geçmiş unutulmaz. Madam herhalde geçmişteki her olayı sanki

bu daha dün olmuş gibi hatırlıyorsunuz. Öyle değil mi?"

Bayan Lorrimer, Belçikalıya çabucak baktı. Gözleri irileşmişti. Sonra kendini toplayarak ayağa kalktı. "Korkarım artık briçe] gitmem gerekiyor. Çok üzgünüm. Ama geç kalmamalıyım."

"Tabii, tabii. Zamanınızı aldığım için özür dilerim."

"Size yardım edemediğim için üzgünüm."

Poirot, "Ama bana yardım ettiniz," dedi.

"Hiç sanmıyorum." Kadının sesi kesindi.

"Gerçekten yardımınız dokundu. Bana bilmek istediğim bir şeyi açıkladınız."

Bayan Lorrimer bunun ne olduğunu sormadı.

Poirot elini uzattı. "Sabrınız için teşekkür ederim, madam."

Kadın onun elini sıkarken, "Olağanüstü bir insansınız, Mösyö Poirot," diye mırıldandı.

"Tanrı beni böyle yaratmış, madam."

"Hepimiz için söylenebilir bu."

"Hayır, efendim, hayır. Bazılarımız Tanrının yarattığını aklımız sıra daha üstün bir hale sokmaya çalışırız. Bay Shaitana'nın yaptığı gibi..."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Adamın antika ve biblo konularında gerçekten zevki vardı. Bununla da yetinmeliydi. Ama o başka şeylerin koleksiyonunu yapmaya kalkıştı."

"Nelerin koleksiyonunu?"

"Heyecanların diyelim."

"Bu onun kişiliğine uygun değil miydi?"

Belçikalı ciddi bir tavırla başını salladı. "Shaitana iblis rolünü

başarıyla oynadı. Ama aslında iblis değildi. Üstelik aptaldı. Bu yüzden de... öldü."

"Aptal olduğu için mi?"

"Bu affedilmeyen ve her zaman cezalandırılan bir günahtır, madam."

Bir sessizlik oldu.

Sonra Poirot, "Artık gideyim," dedi. "Çok teşekkür ederim. Bundan sonra siz beni çağırtmadıkça gelmeyeceğim."

Bayan Lorrimer kaşlarını kaldırdı yine, "Mösyö Poirot, sizi neden çağırtayım?"

"Belki bir neden bulunur. Benimki bir fikir sadece. Çağırtırsanız gelirim. Bunu unutmayın." Tekrar selam vererek odadan çıktı. Kendi kendine, haklıyım, diyordu. Bundan eminim... Sorun o olmalı...

Anne Meredith

Bayan Oliver iki kişilik arabasından zorlukla indi. Bir kere modern arabaları yapanlar, direksiyonun altına bir çift ince ve güzel bacağın gireceğini sanıyorlardı. İkincisi alçak otomobiller modaydı. Bu yüzden de boylu boslu, orta yaşlı bir kadın direksiyonun altından çıkabilmek için olağanüstü bir çaba harcayıp, kıvrılıp bükülmek zorunda kalıyordu. Sonra kanepeye birkaç harita, üç roman, bir el çantası ve elma dolu iri bir kese kağıdı konulmuştu. Bayan Oliver elmaya bayılırdı, "Borudaki Ölüm" romanının karmaşık planını hazırlarken bir seferinde iki buçuk kilo elma yediği de bilinirdi. O gün birdenbire midesi ağrımaya başladığı zaman bir buçuk saat önce şerefine verilen bir öğle

yemeğinde' bulunması gerektiğini de hatırlamıştı.

Bayan Oliver, Wendon Villasında arabadan inerken kaldırıma da elmalar saçıldı. Kadın derin derin içini çekti. Spor şapkasını olmayacak bir şekilde yana eğdi. Sonra tüvit tayyörüne memnunlukla baktı. Neyse ki, bunu giymeyi akıl etmişti. Ama ayağında hâlâ Londra'ya uygun, yüksek topuklu rugan ayakkabılarının olduğunu farkedince kaşları çatıldı. Bahçeye girerek, sokak kapısına gitti. Zile bastı. Ama kapıyı açan olmadı.

Romancı durumu anlamak için, evin arka bahçesine doğru gitti.

Burada kasımpatılar ve krizantemler açmıştı. Parmaklığın gerisinde kırlar uzanıyordu. Daha aşağıdaysa nehir vardı. Ekimde olmalarına rağmen hava sıcaktı.

-

İki kız kırdan villaya doğru geliyorlardı. Tam arka bahçeye girdikleri sırada öndeki kız birdenbire durakladı.

Bayan Oliver ilerledi. "Nasılsınız, Miss Meredith? Beni hatırladınız değil mi?"

"Ah, tabii... tabii." Anne Meredith telaşla elini uzattı. İrileşmiş olan gözleri hayret doluydu. Sonra kendini topladı. "Bu arkadaşım Miss Rhoda Dawes. Onunla burada birlikte oturuyoruz. Rhoda, bu hanım Bayan Oliver."

Arkadaşı uzun boylu, esmer ve hayat dolu bir kızdı. "Ah, siz o ünlü Bayan Oliver misiniz? Bayan Ariadne Oliver?"

"Evet." Romancı, Anne'e döndü. "Şimdi bir yere oturalım. Size söylemem gereken çok şey var."

"Tabii. Çay da içeriz..."

Bayan Oliver, "Çayın acelesi yok," dedi.

Anne kadını bahçenin bir köşesine konulmuş olan eski hasır sandalyelere doğru götürdü. Bayan Oliver bunlardan en sağlam görünüşlü olanını seçti.

"Şimdi, yavrum, lafı ağzımızda gevelemeyelim. Şu geçen gece işlenen cinayet... Bu konuda harekete geçmeli ve bir şeyler yapmalıyız."

Anne, "Bir şeyler mi yapmalıyız?" diye tekrarladı.

Bayan Oliver, "Tabii," dedi. "Sizin ne düşündüğünüzü bilmiyorum. Ama ben katilin kim olduğunu kesinlikle biliyorum. O doktor. Adı neydi? Roberts. Tamam! Roberts. Bir Galli adı bu. Ben Gallilere hiç güvenmem. Galli bir dadım vardı. Bir gün beni arabayla parka götürdü. Sonra da beni orada unutarak eve döndü. Çok dengesiz bir kadındı. Neyse, dadımı şimdi bir tarafa bırakalım. Bay Shaitana'yı Dr. Roberts öldürdü. Önemli olan

bu. Şimdi kafa kafaya vermeli ve katilin o olduğunu kanıtlamalıyız."

Rhoda Dawes birdenbire bir kahkaha attı. Sonra da kızardı. "Özür dilerim... Ama siz hayal ettiğimden o kadar farklısınız ki."

Bayan Oliver sakin sakin, "Herhalde düş kırıklığına uğradınız," diye cevap verdi. "Ben buna alışığım. Neyse... Şimdi Roberts'in katil olduğunu kanıtlamak zorundayız."

Anne, "Bunu nasıl yaparız?" dedi.

Rhoda Dawes bağırdı. "Hemen yenilgiyi kabul etme, Anne!

Bence Bayan Oliver olağanüstü bir insan. Tabii bu konuları çok iyi biliyor. O da Sven Hjerson gibi davranacak."

Finlandiyalı dedektifinin adını duyan romancı biraz kızardı. "Bu işin yapılması gerekiyor. Size bunun nedenini de açıklayacağım, çocuğum. Katilin siz olduğunu

sanmalarını ister misiniz?" Anne kıpkırmızı kesildi. "Neden sansınlar?" Romancı, "İnsanların nasıl olduklarını bilirsiniz," dedi. "Katil kadar, suçsuz olan o üç kişi hakkında da konuşacaklar."

Anne Meredith ağır ağır, "Ama yine de neden bana geldiğinizi anlayamadım, Bayan Oliver," diye mırıldandı.

"Çünkü bence öbür ikisi o kadar önemli değil. Bayan Lorrimer bütün gün briç oynayan kadınlardan. Onlar sanki zırhlıdırlar. Ve kendilerini kollamasını da iyi bilirler. Sonra Bayan Lorrimer yaşlı. Onu katil sanmaları da önemli değil. Ama bir genç kızın durumu başkadır. Henüz hayatın başındadır o." Anne sordu. "Ya Binbaşı Despard?" Bayan Oliver, "Püf!" dedi. "Erkek o. Ben erkekler için hiç endişelenmem. Onlar kendilerini korumasını bilirler. Hem de başarılı bir şekilde. Zaten Binbaşı Despard

tehlikeden de hoşlanıyor. Şimdi de Irravadi yerine Londra'da eğlenecek. Yoksa gittiği yer Limpopo muydu? Şu erkeklerin pek hoşlandıkları o Afrika'daki sapsarı nehri kastediyorum. Hayır, o ikisi için de endişelenecek değilim."

Anne ağır ağır, "Çok iyisiniz..." dedi. Rhoda atıldı. "Korkunç bir olay bu. Anne'i de çok sarstı, Bayan Oliver. Anne çok hassastır... Ve bence haklısınız. Burada oturup olayı düşünmektense, bir şeyler yapmak çok daha iyi."

Bayan Oliver başını salladı. "Tabii ya. Açıkçası şimdiye kadar ben gerçek bir cinayet olayıyla hiç karşılaşmadım. Ayrıca bu bana göre bir şey değil. Ben romanlarımda her şeyi istediğim gibi ayarlarım, olur biter... Ama o üç adamın aralarında eğlenmelerine de izin veremezdim. Her zaman söylerim. Eğer Scotland Yard'ın başında bir kadın olsaydı..."

"Evet?" Rhoda merakla öne doğru eğildi. "Siz Scotland Yard'ın başında olsaydınız, ne yapardınız?"

"Hemen Dr. Roberts'i tutuklardım..."

"Sonra?"

Bayan Oliver tehlikeli konudan hemen uzaklaştı. "Ama Scotland Yard'ın başında değilim. Özel bir kişiyim ben..."

Aklı karışan Rhoda iltifat etmeye çalıştı. "Ah, hiç de değil."

Romancı sözlerini sürdürdü. "İşte üç özel kişiyiz biz. Üç kadın. Kafa kafaya vererek neler yapabileceğimize bakalım."

Anne Meredith düşünceli düşünceli başını salladı. "Neden katilin Dr. Roberts olduğunu düşünüyorsunuz?"

Bayan Oliver hemen, "Çünkü o öyle bir adam," diye karşılık verdi.

"Ama sizce..." Anne durakladı. "Bir doktor... Yani, doktorun kurbanını zehirlemesi daha kolay olmaz mı?"

"Hiç de değil. Zehir ya da başka bir ilaç cinayeti bir doktorun işlediğine işaret eder. Hayır, Roberts doktor olduğu için tıpla ilgili bir şeyi kullanmamaya özellikle özen gösterdi."

"Anlıyorum..." Ama Anne'in sesinden pek de ikna olmadığı belliydi. "Peki, Dr. Roberts sizce Shaitana'yı neden öldürdü? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Fikir mi? Ben de fikir çok. Zaten işin zorluğu da burada. Benim derdim budur. Hiçbir zaman bir tek konu düşünemem. Aklıma en aşağı beş konu gelir. Aralarından birini seçerken de bayağı işkence çekerim... Bu cinayet için de en az altı neden bulabilirim. Ama işin kötüsü hangisinin doğru olduğunu bilmem imkânsız. Belki Shaitana tefeciydi. Kaypak bir adamdı.

Roberts'i pençesine düşürmüştü. Aldığı parayı ödeyemeyeceğini anlayan doktor, Shaitana'yı öldürdü. Belki de Shaitana doktorun kızını ya da kız kardeşini mahvetmişti. Ya da Roberts iki karılıydı ve Shaitana bunu biliyordu. Belki de Roberts, Shaitana'nın kuzeniyle evliydi. Şimdi para onun karısına kalacak. Ya da... kaç saydım?" Rhoda, "Dört," dedi.

"Ya da... Hah, bu güzel bir neden! Belki Shaitana, Roberts'in geçmişiyle ilgili bir sırrı biliyordu. Belki siz farketmediniz, yavrum, ama Shaitana yemekte pek acayip bir şey söyledi. Hemen o garip ve sıkıntılı sessizlikten önce."

Anne eğilerek bir tırtıla dokundu. "Hatırladığımı sanmıyorum."

Rhoda, "Ne söyledi?" diye sordu.

"Shaitana... şeyden... durun bakayım... evet, adam kazalardan

ve zehirlerden söz etti. Bunu hatırlamıyor musunuz?"

Anne sol eliyle koltuğunun kenarını sıkıca tuttu. "Evet, öyle bir şey hatırlıyorum." Sakin görünüyordu.

Rhoda birdenbire, "Hayatım," diye atıldı, "Bir ceket alsan. Ne de olsa yazda değiliz. Haydi, git hırka giy."

Anne başını salladı. "Üşümüyorum ki." Ama konuşurken] garip bir biçimde titriyordu.

Bayan Oliver konuşmasına devam etti. "Artık düşüncelerimi biliyorsunuz. Herhalde doktorun hastalarından biri kazara zehirlendi. Daha doğrusu herkes öyle sandı. Ama aslında adamı Roberts zehirlemişti. Bence Roberts bu yolla çok kişiyi de öldürdü."

Anne birdenbire kızardı. "Doktorlar hastalarını toptan zehirlemeyi mi isterler? Bu meslek hayatlarını kötü bir şekilde etkilemez mi?"

Bayan Oliver mırıldandı. "Tabii bir neden vardır..." Rhoda utanç ve üzüntüyle, "Ah, Anne!" diye bağırdı. Bir yandan da romancıya bakışlarıyla, "Lütfen anlamaya çalışın," der gibiydi. "Lütfen anlamaya çalışın." Sonra heyecanla atıldı. "Bence bu düşünceniz çok yerinde Bayan Oliver. Sonra bir doktor iz bırakmayan bir zehir de bulabilir. Öyle değil mi?"

Anne, "Ah!" diye haykırdı.

Diğerleri dönüp ona baktılar.

Kız, "Başka bir şeyi hatırladım," dedi. "Bay Shaitana, bir laboratuvarda bir doktorun eline geçecek fırsatlardan söz etti. Herhalde bu sözlerle bir şeyi kastediyordu."

"O sözleri söyleyen Bay Shaitana değildi." Bayan Oliver başını salladı. "Binbaşı Despard'dı." Bahçe yolundan gelen ayak seslerini duyarak döndü. "Ah, iti an!..."

Binbaşı Despard evin köşesinden çıkmıştı.

İkinci Konuk

Binbaşı Despard, Bayan Oliver'i gördüğü zaman biraz şaşırdı. Bronz teni kızardı. Utancından beceriksizce davranıyordu. Doğruca Anne'in yanına gitti.

"Özür dilerim, Miss Meredith. Kapıyı çalıp durdum. Ama kimse açmadı. Buradan geçiyordum. Size uğramayı düşündüm."

Anne, "Kapıyı boş yere çalmanıza üzüldüm," dedi. "Hizmetçimiz yok. Sadece sabahları bir gündelikçi geliyor." Genç adamı arkadaşıyla tanıştırdı.

Rhoda çabucak, "Çay içelim," diye atıldı. "Hava serinlemeye başladı. İçeri girmemiz daha doğru olur sanırım."

Villaya gittiler. Rhoda mutfağa koştu.

Bayan Oliver, "Ne rastlantı..." dedi. "Yani burada karşılaşmamız."

Despard ağır ağır, "Evet," diye mırıldandı. Düşünceli bakışlarla romancıyı süzüyordu.

Bayan Oliver pek eğleniyordu. "Miss Meredith'e bir harekât planı yapmamız gerektiğini söylüyordum. Cinayet konusunda yani. Tabii katil doktor. Siz de benimle aynı fikirde değil misiniz?" "Bu konuda bir şey söyleyemem. Elimizde bir ipucu yok." Bayan Oliver, "Erkekler böyledir," der gibi bir tavır takındı. Odaya sıkıntılı bir sessizlik çökmüştü. Bunu hemen farkeden romancı, Rhoda çayı getirdiği zaman çabucak ayağa kalktı. Londra'ya dönmesi gerektiğini söyledi.

"Size kartımı bırakıyorum. Üzerinde adresim var. Londra'ya indiğiniz zaman gelip beni görün. Bu konuyu konuşuruz. Belki

cinayeti çözmek için zekice bir plan da yaparız."

Rhoda, "Sizi bahçe kapısına kadar geçireyim," dedi. Romancıyla genç kız bahçe yolundan ilerlerken, Anne Meredith evden fırlayarak onlara yetişti.

"Olayı düşünüyordum..." Kızın uçuk renkli yüzünde kararlı bir ifade belirmişti.

"Evet, yavrum?"

"Bu kadar zahmete girdiniz, Bayan Oliver. Çok iyisiniz. Ama ben hiçbir şey yapmamayı tercih edeceğim. Yani... korkunç bir olay bu. O korkunç cinayeti unutmak istiyorum."

"Yavrum, bakalım unutmanıza izin verecekler mi? Asıl sorun bu."

"Ah, polisin araştırma yapmaktan vazgeçmeyeceğini biliyorum. Herhalde buraya gelerek bana çeşitli sorular da soracaklar. Buna hazırım. Ama özel olarak... o olayı

düşünmek istemiyorum. Cinayeti bana hatırlatmaları da hoşuma gitmeyecek. Herhalde ben korkağın biriyim ama böyle düşünüyorum."

Rhoda Dawes bağırdı. "Ah, Anne!"

Bayan Oliver, "Duygularınızı anlıyorum," dedi. "Ama akıllıca davrandığınızdan pek emin değilim, yavrum. Polis tek başına gerçeği öğrenemez."

Anne Meredith omzunu silkti. "Bu o kadar önemli mi?"

Rhoda, "Önemli mi?" diye haykırdı. "Tabii önemli. Öyle değil mi, Bayan Oliver?"

Romancı alayla cevap verdi. "Öyle sanırım."

Anne'in inadı tutmuştu. "Ben aynı fikirde değilim. Beni tanıyanlar o cinayeti işlemediğimi de bilirler. Bu işe karışmak için bir neden göremiyorum. Gerçeği ortaya çıkarmak benim değil, polisin görevi."

Rhoda, "Ah, Anne," dedi. "Hiç cesaretin yok."

"Ne olursa olsun..." Anne elini uzattı. "Çok teşekkür ederim, Bayan Oliver. Bu kadar zahmete katlandığınız için çok iyisiniz."

Romancı neşeyle, "Madem öyle düşünüyorsunuz," dedi. "Artık söylenecek başka bir şey yok. Ne olursa olsun ben uyuşuk davranmayacağım. Hoşçakalın, yavrum. Londra'ya gelince beni arayın. Tabii fikrinizi değiştirirseniz."

Arabaya binerek, iki kıza neşeyle el salladı. Sonra da gaza bastı.

Rhoda birdenbire arabanın peşinden koştu. Soluk soluğa, "Londra'da sizi aramamızı söylediniz," dedi. "Sadece Anne'i mi çağırdınız? Yoksa ben de gelebilir miyim?"

Bayan Oliver fren yaptı. "İkinizi de çağırdım tabii."

"Ah, çok teşekkür ederim. Durmayın. Belki... bir gün size gelirim. Bir şey var da... Hayır, hayır, durmayın." Rhoda elini sallayarak bahçe kapısına koştu. Anne hâlâ orada duruyordu.

Kız, "Delirdin mi..." diye başladı.

Rhoda heyecanla, "Ne şeker kadın değil mi?" diye sordu. "Ondan çok hoşlandım. Dikkat ettin mi, çorapları tek tekti. Onun çok zeki olduğundan eminim. O kitapları yazdığına göre öyle olmalı. Polis ve diğerleri şaşaladığı bir sırada onun gerçeği ortaya çıkarması ne hoş olur."

Anne, "Neden buraya geldi?" diye söylendi.

Rhoda'nın gözleri irileşti. "Hayatım... sana söyledi ya..."

Anne sıkıntıyla konuştu. "İçeri girelim. Binbaşıyı unuttum. Onu içeride yalnız bıraktım."

"Binbaşı Despard çok yakışıklı değil mi, Anne?"

"Herhalde."

Bahçe yolundan ilerleyerek içeri girdiler. Genç adam elinde çay fincanıyla şöminenin önünde duruyordu. Anne kendisini yalnız bıraktıkları için özür dilemeye kalkışınca kızı susturdu.

"Miss Meredith, neden buraya geldiğimi açıklamak istiyorum."

"Ah... ama..."

"Buradan geçtiğimi söyledim. Aslında bu doğru değildi. Ben özellikle size geldim."

Anne ağır ağır sordu. "Adresimi nereden buldunuz?" "Başmüfettiş Battle'dan aldım."

Bu adı duyan kız hafifçe irkildi.

Genç adam çabucak sözlerini sürdürdü. "Battle neredeyse! buraya gelecek. Onu Paddington istasyonunda gördüm. Hemen^

arabama atladığım gibi buraya geldim. Böylece trenden daha önce size erişebileceğimi biliyordum." "Ama neden?"

Despard bir an durakladı. "Benimki küstahlık belki. Ama bana sanki dünyada yapayalnızmışsınız gibi gelmişti." Rhoda, "Ben varım," dedi.

Despard ona çabucak bir göz attı. Şöminenin rafına dayanmış olan ve bu konuşmayı dikkatle dinleyen cesur kız hoşuna gitti. Bu iki arkadaş pek güzeldiler.

Genç adam nazik nazik, "Miss Meredith'in sizden daha iyi bir arkadaşı olamayacağından eminim, Miss Dawes," diyerek gülümsedi. "Ama bu arada daha tecrübeli birinin önerilerinin işe yarayacağını düşündüm. Açıkça durum şöyle: Miss Meredith'in cinayet işlediğinden şüpheleniyorlar. Benden ve o gece salonda olan diğer iki kişiden de. Bu hoş bir durum değil. Sizin gibi genç ve

tecrübesiz bir insan böyle bir olayın yaratacağı tehlikeleri ve zorlukları anlayamaz, Miss Meredith. Bence her şeyi iyi bir avukata bırakmanız doğru olur. Belki de bunu yaptınız bile." Anne başını salladı. "Bu aklıma bile gelmedi." "Tahmin etmiştim. İyi bir avukatınız var mı? Özellikle bürosu Londra'da olan biri?"

Anne yine başını salladı, "Benim hiçbir zaman bir avukata ihtiyacım olmadı."

"Eğer izin verirseniz, size kendi avukatımı tavsiye edeceğim, Miss Meredith. Bay Myherne'ü. Çok iyi bir avukattır. Yasaları da iyi bilir."

Anne'in rengi uçmuştu, bir koltuğa çöktü. "Bu gerçekten şart mı?"

"Evet, kesinlikle. Birtakım yasal tuzaklarla karşılaşabilirsiniz."

"O avukat... çok pahalı mı?"

Rhoda, "Bu hiç önemli değil," diye atıldı. "Bu sorunu çözümleyeceğiz,

Binbaşı Despard. Söylediklerinizin hepsi de doğru. Anne'in korunması gerekiyor."

"Avukat makul bir ücret alacaktır." Despard bir an durdu sonra da ciddi bir tavırla ekledi. "Böyle yaparsanız akıllılık etmiş olursunuz, Miss Meredith."

Anne ağır ağır, "Pekâlâ," dedi. "Madem öyle düşünüyorsunuz, söylediklerinizi yapacağım."

"İyi."

Rhoda heyecanla, "Çok iyisiniz, Binbaşı Despard," diye bağırdı. "Gerçekten."

"Teşekkür ederim." Anne kararsızca genç adama bakıyordu. "Başmüfettişin buraya geleceğini mi söylemiştiniz?" "Evet. Bu sizi korkutmasın. Normal bir şey bu." "Biliyorum. Hatta Bay Battle'ı bekliyordum." Rhoda dayanamadı. "Zavallı kardeşim. Bu olay onu neredeyse öldürecek. Haksızlık bu."

Despard, "Ben de aynı fikirdeyim," dedi". "Genç bir kızı böyle pis bir işe karıştırmak iğrenç bir şey. Madem biri Shaitana'yı bıçaklamak istiyordu, bu iş için başka bir yer seçseydi."

Rhoda açık açık, "Sizce katil kim?" diye sordu. "Dr. Roberts'i mi, yoksa Bayan Lorrimer mi?"

Genç adam hafifçe gülümsedi. "Belki de katil benim."

Rhoda, "Olamaz!" diye haykırdı. "Anne ve ben sizin katil olmadığınızı biliyoruz."

Despard iki kızı da dostça bakışlarla süzdü. Şirin iki çocuk, diye düşünüyordu. Güven ve inançları insanın içine dokunuyor. Anne çekingen küçük bir kız. Neyse avukatım ona yardım eder. Ama Rhoda mücadeleci. O arkadaşının yerinde olsaydı korkuya kapılmazdı. İyi kızlar. Onları daha yakından tanımak isterim. Sonra, "Hiçbir şeyi

olduğu gibi kabul etmeyin, Miss Dawes," dedi. "Ben çok kimse gibi insan hayatına o kadar değer vermem. İnsanlar her zaman ölümle karşı karşıyadırlar. Mikroplar, trafik, daha yüzlerce şey. Ya öyle ölürsünüz ya da böyle. Bir insan, önce güvende olmalıyım, diye düşünmeye başladı mı, bence ölmesi daha iyidir."

Rhoda, "Ah, ben de sizin gibi düşünüyorum!" diye haykırdı, I "İnsan tehlikeli bir yaşam sürmeli. Tabii eline böyle bir fırsat geçerse. Ama genellikle yaşamımız çok sakin."

"Eh, Miss Meredith de heyecan verici bir olayla karşılaştı. Herhalde bir cinayet işlenirken katille aynı odada hiç olmadınız..."

Anne inledi. "Lütfen susun..."

Genç adam çabucak, "Özür dilerim," dedi.

Rhoda içini çekti. "Korkunç bir olay. Ama heyecan verici de. Anne'in olayın bu tarafını düşündüğünü sanmıyorum. Biliyor musunuz, Bayan Oliver o gece orada olduğu için pek heyecanlıydı!"

"Bayan... Ah, şu acayip adlı Fin dedektifle ilgili romanlar yazan şişman hanımı mı kastediyorsunuz? O şimdi dedektifliğe mi kalktı?"

"Evet öyle yapmak istiyor."

"Eh, şansı açık olsun, Battle'ı atlatması çok eğlenceli olur."

Rhoda merakla, "Başmüfettiş Battle nasıl bir adam?" diye sordu.

Binbaşı Despard ciddileşti. "Son derecede zeki ve çok yetenekli."

Rhoda, "Ah," diye mırıldandı, "Anne onun biraz aptal olduğunu söyledi."

"Sanırım Battle her zaman aptal rolü yapıyor. Ama yanılgıya düşmemeliyiz. Battle hiç de aptal değil." Despard ayağa kalktı. "Ben

artık gideyim. Söylemek istediğim bir şey daha var."

Anne de kalkmıştı. "Evet?" diyerek elini uzattı.

Despard kızın elini tuttu. Anne'in güzel iri, gri gözlerinin içine bakarak dikkatle, "Bana kızmayın," dedi. "Size bunu söylemek istiyorum: Belki Shaitana'yla olan arkadaşlığınızın kimsenin öğrenmesini istemediğiniz bir yanı vardı. Kızmayın! Eğer öyleyse, avukatınız yanınızda değilse Battle'in sorularını yanıtlamak zorunda değilsiniz."

Anne öfkeyle elini çekti. Gözleri sinirlendiğinde daha koyulaşıyordu. "Hiçbir şey yok, hiçbir şey... O iğrenç adamı doğru dürüst tanımıyordum bile."

Binbaşı Despard, "Bağışlayın," diye mırıldandı. "Bunu söylemem gerektiğini düşünmüştüm."

Rhoda da söze karıştı. "Anne'in sözleri doğru. Shaitana'yı Pek tanımıyor ve ondan hiç hoşlanmıyordu. Ama adam güzel partiler veriyordu."

Despard öfkeyle, "Bay Shaitana'nın hayatında tek amacının da bu olduğu anlaşılıyor," diye homurdandı.

"Başmüfettiş Battle bana istediği her soruyu sorabilir."

Anne'in sesi soğuktu. "Saklayacak bir şeyim yok benim. Hiçbir şeyim."

Genç adam usulca, "Beni bağışlayın..." diye mırıldandı.

Kız ona baktı. Öfkesi biraz yatışmıştı. Birdenbire gülümsedi. Gülüşü çok tatlıydı, "Üzülmeyin. O sözleri beni düşündüğünüz için söylediğinizi biliyorum." Elini uzattı.

Despard kızın parmaklarını kavradı. "İkimiz de aynı durumdayız. Onun için dost olmalıyız..."

Anne genç adamı bahçe kapısına kadar geçirdi. Geri döndüğü zaman Rhoda pencereden dışarı bakıyor ve ıslık çalıyordu. Arkadaşı içeri girerken döndü.

"Çok yakışıklı, Anne."

"Hoş bir adam, değil mi?"

"Hoş sözcüğü yeterli değil... Ona bayıldım. Ah, neden o yemeğe senin yerine ben gitmedim? Heyecan, darağacının gölgesi hepsi hepsi, hoşuma giderdi."

"Gitmezdi. Saçmalıyorsun, Rhoda." Anne'nin sesi sertti. Sonra yumuşadı. "Nazik bir insan o. Tanımadığı bir kız için kalkıp buralara kadar geldi."

"Seni beğeniyor. Bu belli bir şey. Erkekler öyle durup dururken iyilik etmeye kalkışmazlar. Yüzü sivilceli, şaşı gözlü bir kız olsaydın, o da buraya koşmazdı."

"Ciddi misin?"

"Tabii ciddiyim, deli. Asıl tarafsız olan Bayan Oliver."

Anne birdenbire, "Ondan hoşlanmıyorum," diye açıkladık "Buraya neden geldiğini öğrenmek isterdim."

"Çok şüphecisin. Bence asıl Binbaşı Despard'in gizli bir amacı vardı."

Anne öfkeyle bağırdı. "Hiç de değil."

Sonra Rhoda gülmeye başlayınca, kıpkırmızı kesildi.

Üçüncü Konuk

Başmüfettiş Battle, Wallingford'a altıya doğru erişti. Anne Meredith'le konuşmadan önce kız hakkında bilgi edinmeye çalıştı.

Bir iki kişiyle konuştuktan sonra villada temizlik yapan

Bayan Astwell'i de gördü.

Kadın oldukça gevezeydi. "Wendon Villası mı, efendim? Orayı satmak isteyeceklerini hiç sanmıyorum. Onlar buraya geleli daha iki yıl oldu. İlk günden beri işlerini ben yapıyorum. Sabah sekizden on ikiye kadar çalışıyorum. Çok iyi, neşeli, küçük hanımlar onlar. İnsana takılıyorlar. Öyle kibirli değiller...

"Miss Dawes aslında Devonlu sanırım. Çünkü zaman zaman ona Devon kaymağı yolluyorlar. Miss

Dawes de o zaman, 'Bu bana evi hatırlatıyor', diyor.

"Evet, dediğiniz gibi, bu hanımlar zengin değiller tabii. Ama rahat bir yaşamları var. Aslında paralı olan Miss Dawes. Anne Meredith hemen hemen onun konuğu sayılır. Villa da Miss Dawes'in zaten.

"Miss Anne'in nereli olduğunu biliyorum. Onun Wight adasından söz ettiğini duydum. Kuzey İngiltere'den de pek hoşlanmıyor. Yalnız Miss Dawes'la Devonshire'da oturduğunu biliyorum. Çünkü güzel koylardan ve kumsallardan söz ettiklerini duydum."

Başmüfettiş Wendon Villasına saat sekiz buçukta gitti. Ona kapıyı turuncu pamuklu kumaştan bir elbise giymiş, uzun boylu, esmer bir kız açtı.

Battle, "Miss Meredith burada mı oturuyor?" diye sordu.

Yüzü oldukça ifadesizdi. "Evet."

"Kendisiyle görüşebilir miyim? Ben Başmüfettiş Battle'in." Kız onu hemen dikkatle süzdü. "İçeri buyurun."

Anne Meredith şöminenin önündeki koltukta oturmuş kahve içiyordu. İşlemeli ipek pijamalar giymişti.

Rhoda konuğu içeri aldı. "Başmüfettiş Battle geldi."

Anne ayağa kalkarak Battle'a yaklaştı. Elini uzatmıştı.

Başmüfettiş, "Ziyaret için biraz geç bir saat," dedi. "Ama sizi evde bulmak istedim. Bugün hava çok güzeldi."

Anne gülümsedi. "Kahve içer misiniz, Bay Battle? Rhoda bir fincan daha getir."

"Çok naziksiniz, Miss Meredith."

Anne güldü. "Kahvemiz güzeldir." Battle'a oturmasını işaret etti.

Başmüfettiş kızın gösterdiği koltuğa oturdu. Rhoda bir fincan getirdi. Anne buna kahve koydu.

Güzel ve rahat bir yerdi. Anne Meredith sakindi. Rhoda Dawes ise Battle'ı, hâlâ büyük bir merakla süzüp duruyordu.

Anne, "Biz de sizi bekliyorduk," diye mırıldandı. Sesi sitemliydi. Sanki, "Beni neden ihmal ettiniz," diyordu.

"Özür dilerim, Miss Meredith. Bazı işleri halletmem gerekiyordu."

"İşleriniz istediğiniz gibi gitti mi?"

"Pek değil. Ama bunların hepsinin de yapılması gerekiyordu. Dr. Roberts'i iyice sıkıştırdım. Bayan Lorrimer'i de. Şimdi sıra sizde Miss Meredith."

Anne gülümsedi. "Ben hazırım."

Rhoda sordu. "Ya Binbaşı Despard?"

"Ah, onu unutacak değiliz. Bundan emin olabilirsiniz." Battle fincanını bırakarak, Anne'e baktı. "Bana kendinizden söz eder misiniz, Miss Meredith?"

Genç kız, "Ben saygıdeğer bir kızım," diye güldü.

Rhoda atıldı. "Tertemiz bir hayatı var. Ben buna tanığım."

Battle neşeyle, "Bu çok güzel işte," diye cevap verdi. "O halde Miss Meredith'i uzun zamandan beri tanıyorsunuz."

Rhoda, "Onunla okul arkadaşıyız... Aradan ne kadar uzun yıllar geçti, değil mi, Anne?"

Başmüfettiş güldü. "Herhalde aradan yüz yıllar geçtiği için o günleri hatırlayamıyorsunuz... Şimdi, Miss Meredith. Korkarım sorularım, pasaport almak için doldurduğunuz formlardakine benzeyecek. Nerede doğdunuz?"

"Hindistan'da, Quetta'da." "Ya... babanız subay mıydı?"

"Evet... babam Binbaşı John Meredith'di. Annem ben on bir yaşındayken öldü. Ben on beşime bastığım zaman babam emekliye ayrılarak Cheltenham'a yerleşti. On sekizindeyken onu da kaybettim. Bana fazla bir para da bırakmadı."

Battle anlayışla başını salladı. "Herhalde çok sarsıldınız." "Evet, öyle. Zengin olmadığımızı biliyordum tabii. Ama beş parasız kalmak..."

"O zaman ne yaptınız, Miss Meredith?"

"Bir işe girmem gerekiyordu. Yeterli bir eğitim görmemiştim. Zeki de değildim. Daktilo ve steno da bilmiyordum. Cheltenham'da bir ahbap bana bir arkadaşının evinde iş buldu. Evin iki küçük oğlu okuldan döndükleri zaman onlara

bakacaktım. Ev işlerine yardım edecektim."

"Hanımın adı?"

"Bayan Eldon. Ventnor'da Larch konağı. Orada iki yıl kaldım. Sonra aile İngiltere'den ayrıldı. Ben de Bayan Deering adlı birinin yanına girdim."

Rhoda söze karıştı. "Benim teyzemdir."

"Evet, o işi bana Rhoda buldu. Orada çok mutluydum. Bazen Rhoda da gelip teyzesinde kalıyordu. Çok eğleniyorduk o zaman."

"Orada ne yapıyordunuz? Evin hanımına yardım mı ediyordunuz?"

"Eh, onun gibi bir şey."

Rhoda, "Daha çok bahçıvan yamaklığı yapıyordu," dedi. "Anlayacağınız Emily teyze bahçe delisidir. Anne çoğu zaman bahçede yaban otlarını yoluyor ve soğanları dikiyordu."

"Sonra Bayan Deering'in yanından ayrıldınız, öyle mi?"

"Sağlığı bozulduğundan ona bir hemşirenin bakması gerekiyordu."

Anne sözlerini sürdürdü. "Bayan Deering bana çok iyi davranıyordu. Onun yanından ayrılmak beni üzdü."

Rhoda, "Ben de küçük bir villa arıyordum," dedi. "Bir arkadaşımla beraber oturmayı istiyordum. Babam yeniden evlenmişti. Üvey annem anlaşabileceğim bir kadın değildi. Anne'e benimle birlikte buraya gelmesini söyledim. O zamandan beri de bu villada oturuyor."

Battle, "Evet," dedi. "Arkadaşınızın gerçekten tertemiz bir hayat sürdüğü anlaşılıyor. Şimdi tarihleri anlamaya çalışayım. Bayan Eldon'un yanında iki yıl kaldınız demek? O şimdi nerede?"

"Filistin'de. Kocası oraya atandı. Ama işinin ne olduğunu bilmiyorum."

"Neyse, ben bunu çabucak öğrenirim. Ondan sonra Bayan Deering'in yanına mı gittiniz?"

Anne çabucak, "Onunla üç yıl kaldım," diye cevap verdi. "Adresi Marsh Dene, Little Hambury, Devon."

Başmüfettiş başını salladı. "Anlıyorum. O halde şimdi yirmi beş yaşındasınız, Miss Meredith... Bay Shaitana'yla İsviçre'de tanıştığınızı söylemiştiniz. Oraya yalnız mı gittiniz? Yoksa Miss Dawes da yanınızda mıydı?"

"Birlikte gittik. Sekiz kişilik bir grup halinde."

"Bay Shaitana'yla nasıl tanıştığınızı anlatın."

Anne kaşlarını kaldırdı. "Aslında anlatılacak bir şey yok. Aynı otelde kalıyorduk. Kıyafet balosunda

birinciliği kazandı. Şeytan kılığına girmişti."

Battle içini çekti. "Evet, en hoşlandığı kılık buydu sanırım." Rhoda, "Kılığı ona çok yakışmıştı," dedi. "Makyaj yapmasına bile gerek yoktu."

Başmüfettiş bir ona baktı, bir Anne Meredith'e, "Hanginiz onu daha iyi tanıyordunuz?" Anne durakladı.

Soruyu Rhoda cevapladı. "Başlangıçta ikimiz de Bay Shaitana'yı pek iyi tanımıyorduk. Bütün gün kayak yapıyor, geceleri de dans ediyorduk. Ama adam Anne'den hoşlanmış gibiydi. Ona iltifatlar yağdırıp duruyordu. Hatta Anne'e bu yüzden takılıyorduk." Anne homurdandı. "Bay Shaitana beni kızdırmak için şaka yapıyordu. Çünkü kendisinden hoşlanmıyordum. Beni utandırmak onu eğlendiriyordu sanırım."

Rhoda güldü. "Anne'e zengin bir evlilik yapacağını söylüyorduk. O zaman bize çok kızıyordu."

Battle, "Belki bana grubunuzdaki arkadaşlarınızın adını verirsiniz," dedi.

Rhoda içini çekti. "Siz insana güvenmiyorsunuz sanırım. Size deminden beri yalan söylediğimizi mi sanıyorsunuz?" Başmüfettişin gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. Rhoda, "Siz gerçekten şüphecisiniz," diyerek bir kâğıda birkaç isim yazdı. Bunu adama verdi.

Battle ayağa kalktı. "Çok teşekkür ederim, Miss Meredith, Miss Dawes'in da söylediği gibi temiz bir hayat sürmüşsünüz. Bence fazla endişelenmenize gerek yok. Bay Shaitana'nın size karşı olan tavırlarının değişmesi garip. Özür dilerim, Miss Meredith, size evlenme teklif etti mi? Ya da sizi sıkacak bir şekilde davrandı mı?"

Rhoda yardıma çalıştı. "Bay Shaitana, Anne'i baştan çıkarmaya çalışmadı. Bunu kastediyordunuz sanırım."

Anne kızardı. "Öyle bir şey olmadı. Bay Shaitana her zaman gayet nazik ve... resmiydi. Sadece o abartılmış tavırları beni rahatsız ediyordu."

"Ya söylediği sözler? İmalar?" "Evet... yani hayır. Bay Shaitana imada bulunmuyordu." "Affedersiniz. Don Juanlar bazen böyle şeyler yaparlar da. Neyse... İyi geceler, Miss Meredith. Çok teşekkür ederim. Kahve çok nefisti. İyi geceler, Miss Dawes."

Anne sokak kapısını Battle'in arkasından kapatıp oturma odasına döndüğünde Rhoda, "Neyse," dedi. "Bu iş de bitti. Öyle korkunç bir şey de olmadı. Başmüfettiş iyi, babacan bir adam. Senden hiç şüphelenmediği de belli. Doğrusu

bu konuşma umduğumdan daha iyi geçti."

Anne içini çekerek bir koltuğa çöktü. "Aslında her şey çok kolay oldu. O kadar heyecanlanmakla aptallık ettim. Beni sıkıştıracağını sandım. Hani savcılar gibi."

Rhoda, "Aklı başında bir adam," diye cevap verdi. "Senin birini öldürecek bir kız olmadığını pekâlâ biliyor." Bir an durakladı sonra da ekledi. "Şey, Anne... Combeacre'dan hiç söz etmedin. Orayı unuttun mu?"

Anne ağır ağır, "Onun önemli olmadığını düşündüm," dedi. "Orada birkaç ay kaldım sadece. Battle'ın Combeacre'da beni sorabileceği hiç kimse yok. Ama bunun önemli olduğunu düşünüyorsan başmüfettişe yazarım. Ama önemli olmadığından eminim. O işi unutalım."

"Madem öyle istiyorsun." Rhoda dönerek radyoyu açtı. Gürültücü biri, "Bebeğim neden bana yalan söylüyorsun, adlı şarkıyı dinlediniz," dedi.

Binbaşı Despard

Binbaşı Despard apartmanından çıkarak geçmekte olan otobüse atladı. Üst kata çıkarak öndeki bir sıraya oturdu. Etrafına pek dikkat etmemişti. Peşinden gelenin de farkında değildi.

Ama birkaç dakika sonra biri, "Otobüsün yukarısından Londra çok güzel seyrediliyor, değil mi?" dedi.

Despard başını çevirdi. Bir an şaşkın şaşkın baktı. Sonra birdenbire yanındaki yolcuyu tanıdı. "Özür dilerim, Mösyö Poirot sizi farketmedim... Evet, dediğiniz gibi insan buradan dünyayı kuş bakışı görüyor..." Bir an durdu. "Sizinle böyle karşılaşmamız çok garip."

Atkısına iyice sarınmış olan Belçikalının usulca güldüğünü farketmedi. Aslında Poirot genç adamın apartmanından her zaman kaçta çıktığını öğrenmiş ve onun peşine takılmıştı. "Doğru. Sizinle Bay Shaitana'nın evindeki yemekten sonra bir daha karşılaşmadık."

Despard, "Siz o olayla ilgilenmiyor musunuz?" diye sordu.

Poirot usulca kulağını kaşıdı. "Ben düşünüyorum... Uzun uzun düşünüyorum. Şuraya buraya koşarak araştırma yapmak bana göre bir şey değil. Bu benim yaşıma da, huyuma da, kiloma da uymuyor."

Despard beklenmedik bir şey söyledi. "Demek düşünüyorsunuz? Eh, daha kötüsünü de yapabilirsiniz. Son zamanlarda insanlar fazla koşuşuyorlar. Eğer bir işi halletmeye kalkışmadan önce

biraz oturup düşünseler, bu kadar kargaşalık da olmaz."

"Siz böyle mi davranırsınız, Binbaşı Despard?"

Genç adam kısaca, "Genellikle," dedi. "Yön tayin edersiniz. Yolunuzu hesaplarsınız. Lehte ve aleyhteki noktaları düşünürsünüz. Karar verirsiniz ve bir daha da bundan caymazsınız." Dudakları sert bir ifadeyle gerildi.

Poirot, "Ondan sonra fikrinizi değiştirmezsiniz, öyle mi?" diye sordu.

"Ah, öyle demek istemedim, inat yersizdir. Hata yaparsanız, bunu itiraf edersiniz, olur biter."

"Ama sizin sık sık hata yaptığınızı hiç sanmıyorum."

"Hepimiz hata yaparız, Mösyö Poirot."

"Bazılarımız daha az hata yapar." Poirot'nun sesi soğuktu.

Despard ona bakarak hafifçe güldü. "Hiç başarısızlığa uğradığınız olmaz mı, Mösyö Poirot?" dedi.

Belçikalı dedektif gururla, "Son hatamı yirmi sekiz yıl önce yaptım," diye açıkladı. "O zaman da bazı koşullar... neyse, neyse."

Binbaşı Despard başını salladı. "Büyük bir başarı bu. Peki I ya Shaitana'nin öldürülmesi. Ama herhalde bu sayılmıyor. Çünkü i olayla siz resmi bir şekilde ilgilenmiyorsunuz."

"Evet, benim işim değil bu. Ama durum yine de gururuma dokunuyor. Burnumun dibinde cinayet işlenmesini küstahlık sayıyorum. Biri esrarları çözme konusundaki yeteneklerimle alay ediyor."

Genç adam alayla, "Cinayet yalnız sizin burnunuzun dibinde işlenmedi," diye hatırlattı. "Cinayet Şubesini unutmayın."

Poirot ciddi ciddi, "Bu herhalde bir hataydı," dedi. "Bizim başmüfettiş tahtadan oyulmuşa benzer. Ama kafasının tahtadan olmadığından emin olabilirsiniz."

Binbaşı Despard, "Bunu biliyorum," dedi. "Battle özellikle aptalmış gibi davranıyor. Aslında o çok zeki ve yetenekli biri polis."

"Shaitana'nin ölümünün esrarını aydınlatmak için de çok çalışıyor."

"Ah, bundan eminim. Şu arka sırada oturan adamı görüyor musunuz? O hiçbir zaman peşimden ayrılmıyor. Zaman zaman kılığını değiştirdiği de oluyor. Bu konuda tam bir sanatçı gibi davranıyor."

"Ama herhalde sizi kandıramıyor. Gözünüzden bir şey kaçmadığından eminim."

"Ben gördüğüm hiçbir çehreyi unutmam."

Poirot, "Tam aradığım insansınız," diye bağırdı. "Bugün sizinle karşılaşmamız iyi olmuş. Gözünden bir şey kaçmayan, hafızası güçlü biri gerekli bana. Ne yazık ki, bu iki yetenek her zaman bir arada bulunmaz. Dr. Roberts'e bir soru sordum ama bir sonuç alamadım. Bayan Lorrimer'le de durum aynı oldu. Şimdi sizi deneyeceğim. Bakalım istediğimi elde edebilecek miyim? Bay Shaitana'nin evinde briç oynadığınız o salonu düşünün."

Despard şaşırdı. "Anlayamadım..."

"Bana odayı tarif edin... Eşyaları, biblolarını..."

Genç adam ağır ağır, "Ben böyle şeyleri pek başaramam," diye mırıldandı. "Bence pek berbat bir odaydı. Bir erkeğe yakışacak bir yer değildi. Brokarlar, ipekler filan. Yani tam Shaitana'ya göre bir salondu orası."

"Ama ayrıntılar..."

Despard başını salladı. "Korkarım pek dikkat etmedim... İki Buhara, üç ya da dört gerçekten değerli İran halısıyla aralarında bir Hamadan'la bir Tebriz halıları vardı. Güzel bir geyik kafası... Hayır, bu holdeydi. Herhalde bunu bir mağazadan almıştı."

"Bay Shaitana'nin gidip hayvan avlayacak bir adam olmadığını mı düşünüyorsunuz?"

"Tabii. O kendisini öyle tehlikeye atar mı? Adam herhalde aciz avlar peşindeydi. Odada başka ne vardı? İstediğinizi yapamadığım için çok üzgünüm. Salonda sürüyle biblo vardı sanırım. Fark ettiğim tek şey bir Tanrı heykelciği oldu. Paskalya adasından gelmeydi sanırım. Çok cilalı bir tahtadandı."

Poirot biraz düş kırıklığına uğramıştı. "Neyse... Zararı yok...

Biliyor musunuz, Bayan Lorrimer oyundaki elleri şaşılacak kadar iyi

hatırlıyor."

Despard omzunu silkti. "Bazı kadınlar öyledir. Herhalde bunun nedeni bütün gün briç oynamaları."

"Siz bunu yapamazsınız sanırım."

"Hayır. Bir iki eli hatırlıyorum. Tam karoyla oyunu kazanacaktım, Roberts blöf yaptı."

"Siz çok briç oynuyor musunuz, binbaşı?"

"Hayır, o kadar meraklı değilim. Ama briç güzel bir oyundur."

"Briçi pokere tercih mi ediyorsunuz."

"Öyle. Poker tam kumar."

Poirot düşünceli düşünceli mırıldandı. "Bay Shaitana hiç oyun oynamıyordu sanırım. Kâğıt oyunu yani."

"Onun oynadığı bir tek oyun vardı." Despard'ın sesi sertti.

"Ne oyunu?"

"Aşağılık bir şey."

Poirot bir süre konuşmadı. Sonra da, "Bunu kesinlikle biliyor musunuz?" diye sordu. "Yoksa bu bir tahmin mi?"

Despard kıpkırmızı kesildi. "Yani bir söz söylediğim zaman nedenleri de sıralamam gerekir öyle mi? Evet, belki doğru bu. Ama bu meseleyi biliyorum. Fakat fazla bilgi veremem. Çünkü olay bana gizlice anlatıldı!"

"Yani bu bir kadınla ya da kadınlarla ilgiliydi öyle mi?"

"Evet. O Shaitana denilen aşağılık köpek gücünü kadınların , üzerinde denemekten hoşlanırdı."

"Demek Shaitana'nın bir şantajcı olduğunu düşünüyorsunuz. Bu çok ilginç."

Genç adam başını salladı. "Hayır, hayır, beni yanlış anladınız. Bir bakıma Shaitana bir şantajcıydı. Shaitana karşısındakini kıvrandırmaktan zevk alırdı.

Herhalde kendisini pek güçlü bulurdu öyle zamanlarda. Kadınlara gider ve her şeyi bildiğini ima ederdi. O zavallılar da o zaman türlü açıklamalarda bulunurlardı. Hatta belki de adamın bilmediği şeyleri anlatırlardı. Bu Shaitana'yı eğlendirirdi sanırım. İğrenç bir köpekti o."

Poirot ağır ağır, "Demek Shaitana'nın Miss Meredith'i bu şekilde korkuttuğunu düşünüyorsunuz?" dedi.

"Miss Meredith'i mi?" Despard hayretle Belçikalıya baktı. "Ben onu düşünmüyordum. Miss Meredith, Shaitana gibi bir adamdan korkacak bir kız değil."

"Ah, affedersiniz, kastettiğiniz Bayan Lorrimer'di sanırım."

"Hayır, hayır hayır. Yine yanlış anladınız. Ben genel olarak konuşuyordum. Bayan Lorrimer'i korkutmak kolay bir şey olmasa

gerek. Onun kötü bir sırrı olduğunu da sanmıyorum..." Binbaşı Despard birdenbire doğruldu. "Ah durağımı geçmişim. Hoşçakalın, Mösyö Poirot. Şimdi dikkat edin. Gölgemin de peşimden otobüsten indiğini göreceksiniz."

Gerçekten de öyle oldu.

Elsie Batt'ın Anlattıkları

Scotland Yard'daki arkadaşları Komiser Yardımcısı O'Connor'a zalimce, "Hizmetçi Kızın Rüyası" adını takmışlardı. Genç adam gerçekten çok yakışıklıydı. Uzun boylu, geniş omuzluydu. Gözlerindeki çapkınca parıltı kadınların pek hoşuna giderdi. Ve O'Connor istediğini çabucak öğrenmeyi de başarırdı.

Gerçekten işlerini çok hızlı hallederdi genç adam. Bay Shaitana öldürüleli dört gün olmuştu henüz. Ama işte O'Connor şimdi tiyatroda Elsie Batt'la yan yana oturmuş, müzikli bir oyunu seyretmeye hazırlanıyordu. Elsie Batt bir ara Audley sokağında oturmuş olan Bayan Craddock'un eski hizmetçisiydi.

O'Connor, "Bu aklıma yanında çalıştığım beylerden birini getirdi..." diyordu. "Adam durmadan bağırıp çağırırdı. Adı Craddock'tu. Garip bir insandı."

Elsie, "Craddock," diye tekrarladı. "Ben de bir ara Craddock adlı bir ailenin yanında çalıştım." "Çok acayip. Acaba aynı aile miydi?" Elsie, "Audley Sokağında otururlardı," diye açıkladı. O'Connor hemen, "Ben bizimkilerin yanından ayrıldığım zaman," dedi. "Onlar da Londra'ya yerleşmeye hazırlanıyorlardı. Evet, galiba Audley sokağına. Bayan Craddock erkeklerden çok hoşlanırdı."

Elsie başını hiddetle salladı. "O kadına hiç dayanamazdım. Her şeyde kusur bulur, durmadan söylenirdi. Yaptığım hiçbir işi beğenmezdi."

"Kocasına da çatardı değil mi?"

"Her zaman kocasının kendisini ihmal ettiğinden yakınırdı. Bay Craddock'un kendisini anlamadığını söylerdi. Hasta olduğunu iddia eder, sızıldanıp inlerdi. Ama bana sorarsan kadın hasta filan değildi."

O'Connor elini dizine vurdu. "Şimdi hatırladım. Kadınla bir doktor hakkında bir ara bazı dedikodular çıkmamış mıydı?" "Dr. Roberts'i mi kastediyorsun? Kibar bir beydi o." Genç adam, "Siz kızlar da hep aynısınız," diye şikayet etti. "Bir adam ahlaksız oldu mu, mutlaka onu savunursunuz. Ben o doktor gibileri iyi bilirim."

"Hiç de bilmiyorsun. Dr. Roberts konusunda yanılıyorsun sen. Adam hiç de ahlaksız değildi. Bayan Craddock durmadan onu çağırtıyordu. Doktorun bir suçu yoktu ki. Ne yapsın adam? Bana sorarsan Dr. Roberts, Bayan Craddock'a sadece hastası gözüyle bakıyordu. Bütün suç kadındaydı.

Doktorun yakasını bırakmıyor, ona rahat vermiyordu.

"Ama Bay Craddock sonunda olay çıkardı değil mi?"

Elsie, "O gün aksiliği tutmuştu," diye itiraf etti. "Ama bana sorarsan adam o sırada hastaydı. Zaten bir süre sonra da öldü."

"Hatırladım... Acayip bir hastalıktan öldüydü sanırım."

"Bir Japon hastalığından. Buna yeni aldığı traş fırçası neden oldu. Ne korkunç değil mi? Neden daha dikkatli olmuyorlar. O gün bugün hiçbir Japon eşyası almıyorum."

O'Connor, "İngiliz malından vazgeçme," dedi. "Demek Bay Craddock'la doktor kavga etti?"

Elsie başını salladı. Geçmişteki rezaleti hatırlamak hoşuna gitmişti. "Hem de ne kavga ettiler, ne kavga! Daha doğrusu beyefendi avaz avaz bağırdı. Ama Dr. Roberts pek sesini çıkarmadı. Sadece arada

sırada, 'Saçma' diyordu. Ya da, 'Bunlar aklına nereden geliyor?'"

"Kavga evde oldu sanırım."

"Evet. Bayan Craddock, Dr. Roberts'i çağırtmıştı yine. Sonra kadın kocasıyla kavgaya başladı. Tam o sırada doktor geldi. O zaman Bay Craddock ona saldırdı."

"Adam ne söyledi?"

"Tabii gürültüyü benim duymadığımı sanıyorlardı. Çünkü kavga hanımefendinin yatak odasında oldu. Ben bir sorun çıktığını anlamıştım. Hemen süpürgeyle farașı kaparak merdivenleri temizlemeye başladım. Böyle bir şeyi kaçıracak değildim."

"Tabii ya."

Elsie konuşmasını sürdürdü. "Dediğim gibi Dr. Roberts'in hiç sesi çıkmıyor, beyefendiyse sürekli bağırıp duruyordu."

O'Connor tekrar, "Ne diyordu?" diye sordu.

Elsie memnun memnun, "Doktora iyice veriştiriyordu," diye güldü.

"Yani?"

Elsie, "Tabii Bay Craddock'un sözlerinin hepsini anlayamadım," diye açıklamak zorunda kaldı. "Uzun kelimeler kullanıyordu. 'Meslek haysiyeti,' 'fırsattan yararlanmak' gibi şeyler. Onun Roberts'i doktorluktan attıracağını haykırdığını da işittim."

O'Connor başını salladı. "Anladım. Yani Dr. Roberts'i Tabipler Odasına şikayet edecekmiş."

"Evet, Bay Craddock buna benzer bir şeyler söyledi. Bayan Craddock ise o sırada sinir krizi geçiriyor, 'Beni hiçbir zaman sevmedin,' diye bağırıyordu. 'Beni ihmal ettin. Hep yalnız bıraktın.' Kadının Dr. Roberts'in bir iyilik meleği gibi

davrandığını söylediğini de duydum."

"Sonra Dr. Roberts beyefendiyle giyinme odasına gidip yatak odasının kapısını kapattı. Doktorun, Bay Craddock'a söylediklerini kolaylıkla dinledim."

"'Aziz dostum', dedi. 'Karının isteri krizi geçirdiğinin farkında değil misin? O ne söylediğini bilmiyor. Açıkçası bu çok zor ve yorucu bir durum. Eğer görevime bağlı olmasaydım, karını tedaviden uzun bir zaman önce vazgeçerdim.' İşte Dr. Roberts böyle söyledi. Hastayla doktor arasındaki sınırı hiçbir zaman aşmadığını da anlattı. Beyefendiyi biraz yatıştırdı.

"Sonra da, 'İşine geç kalacaksın,' dedi. 'Artık gitsen iyi olur. Konuyu sakin sakin düşünmeye çalış. O zaman ortada kötü bir şey olmadığını anlayacaksın. Bundan sonraki hastama gitmeden önce şurada elimi yıkayacağım. Durumu

iyice düşün, aziz dostum. Bana inan. Bütün bunlar karının o karmakarışık hayalinin ürünleri.'

"Bay Craddock o zaman, 'Ne düşüneceğimi bilmiyorum,' diye mırıldandı.

"Sonra odadan çıktı. Tabii ben o sırada harıl harıl merdiveni süpürüyordum. Ama beni farketmedi bile. Sonradan onun hasta gibi göründüğünü düşündüm.

"Doktor ise giyinme odasındaki muslukta ellerini yıkıyor ve neşeyle ıslık çalıyordu. Sonunda o da elinde çantasıyla dışarı çıktı. Benimle, her zamanki gibi kibar kibar, neşeli neşeli konuştu. Merdivenden inerken her zamanki gibiydi. Yani keyifli ve şen. Onun için doktorun bir suçu olmadığından eminim. Her şey Bayan Craddock'un başının altından çıkmıştı."

"Sonra Craddock antraksa yakalandı değil mi?"

"Evet. Sanırım o kavga sırasında hastaydı. Hanım ona özenle baktıysa da Bay Craddock öldü. Cenazeye çok güzel çelenkler yolladılar."

"Ya daha sonra? Dr. Roberts eve tekrar geldi mi?"

"Hayır, gelmedi! Meraklı sen de! Senin Dr. Roberts'e düşman olduğun anlaşılıyor. Bana inan, o dedikoduların aslı yoktu. Olsaydı, beyefendi öldükten sonra doktor, hanımla evlenmez miydi? Ama evlenmedi işte. Dr. Roberts hiç de aptal değildi. Bayan Craddock'un nasıl bir kadın olduğunu anlamıştı. Tabii Bayan Craddock sık sık doktora telefon ediyor adam da kendini yok dedirtiyordu. Sonunda Bayan Craddock evi satıp bizim işlerimize son verdi. Kalkıp Mısır'a gitti."

"Ve sen bütün bu sürede Dr. Roberts'i hiç görmedin, öyle mi?"

"Ben görmedim. Ama Bayan Craddock gördü. Tifo aşısı yaptırmak için Dr. Roberts'e gitti. Eve döndüğü zaman aşı yüzünden kolu sızlıyordu. Bana kalırsa doktor o sırada kadına kendinden umudu kesmesini söyledi. Bayan Craddock ondan sonra Dr. Roberts'e telefon etmez oldu. Sonunda bir sürü güzel elbise alarak Mısır'a gitti. Çok keyifliydi. Kışın ortasında olmamıza rağmen hep açık renk kılıklar seçmişti. Bana Mısır'ın güneşli ve sıcak olduğunu söyledi."

O'Connor, "Doğru," dedi. "Duyduğuma göre orası çok sıcak oluyormuş. Bayan Craddock, Mısır'da ölmüş Bunu biliyorsun sanırım."

"Hayır, bilmiyordum. Hayret! Zavallı, belki de benim sandığımdan daha hastaydı." Elsie içini çekerek ekledi. "Acaba bütün o güzel elbiseler ne oldu?"

O'Connor, "Herhalde onlar sana çok yakışırdı," diye güldü.

Elsie, "Çok küstahsın," dedi.

Genç adam başını salladı. "Eh, benim küstahlığımı fazla çekmeyeceksin. Çalıştığım şirket beni iş için bir yere yolluyor."

"Dışarıda uzun süre mi kalacaksın."

O'Connor, "Belki de Avrupa'ya gideceğim," dedi.

Kızın keyfi kaçmıştı. Çok tuhaf, diye düşünüyordu. Yakışıklı erkeklerle hiçbir zaman ciddi bir ilişki kuramıyorum. Neyse ki, Fred var...

Rhoda Dawes'in Anlattıkları

Miss Rhoda Dawes, Bayan Oliver'in apartmanının önünde kararsızca duraklamıştı. İçeri girsem mi, yoksa girmesem mi? Girmek istiyorum ama... Belki onu görmemem daha doğru olur... Ama neden? O beni çağırdı. Hoş belki de herkese aynı şeyi söylüyor... Ama Anne de beni istemedi. Avukata, Binbaşı Despard'la yalnız gitmeye karar verdi... Neden böyle davranmasın? Yani... üç kişi fazla demektir... Sonra bu beni ilgilendiren bir şey de değil. Neticede ben Despard'ı ille görmeyi istemiyorum ki... Ama hoş bir erkek o... Galiba Anne'e aşık oldu. Erkekler ilgi duymadıkları kadınlar için fazla zahmete girmezler...

Bir haberci çocuk genç kıza çarptı. "Özür dilerim," diye mırıldandı.

Rhoda, Tanrım... dedi kendi kendine. Bütün gün burada duramam ki... Aptal olduğum için bir türlü karar veremiyorum. Saat üç buçuk... Uygun bir zaman. Bayan Oliver yemeğe geldiğimi sanmaz.

Genç kız bütün cesaretini toplayarak içeri girdi. Beni yiyecek değil ya!

Bayan Oliver en üst katta oturuyordu Kıpkırmızı olan Rhoda korkunç bir şey bu, diye düşündü. Dişçiye gitmekten de kötü. Ama madem buraya kadar geldim... Zile bastı.

Ona kapıyı yaşlı bir hizmetçi açtı.

Rhoda, "Şey... Bayan Oliver evde mi?" diye sordu.

Hizmetçi onun içeri girmesi için geri çekildi. Sonra da kızı biraz dağınık bir salona götürdü.

"Adınızı sorabilir miyim?"

"...Şey... Miss Dawes... Rhoda Dawes."

Hizmetçi dışarı çıktı, Rhoda'ya yüzyıl kadar uzun gelen bir süre sonra geri döndü. "Şöyle buyurur musunuz, efendim?"

Rhoda kadının peşinden gitti. Daha da kızarmıştı. Bir koridorda ilerlediler. Hizmetçi bir kapıyı açtı. Rhoda çekine çekine içeri girdi. Ve bir an hayretle Afrika'da bir ormana düştüğünü sandı.

Yüzlerce kuş, ilkel bir ormanda uçuşuyorlardı sanki. Bu karmaşanın arasında Rhoda odanın ortasına bir mutfak masası konmuş olduğunu farketti, bunun üzerinde bir yazı makinesi vardı. Kâğıtlar etrafa saçılmıştı. Saçları karmakarışık olan Ariadne Oliver, pek sağlam olmayan bir iskemleden kalkıyordu.

Romancı kopya kağıdıyla lekelenmiş elini uzattı. "Geldiğinize

çok sevindim, yavrum." Diğer eliyle de saçını düzeltmeye çalışıyordu ama bu imkânsızdı.

Dirseğiyle bir kese kağıdına çarptı. Kese kağıdı masadan düşünce elmalar etrafa yuvarlandı. "Aldırmayın, yavrum. Elbet biri onları toplar."

Rhoda elinde beş elmayla doğruldu. Soluk soluğa kalmıştı.

"Ah, çok teşekkür ederim. Hayır, onları kese kağıdına koymayın. O delik sanırım. Elmaları şöminenin rafına bırakıverin. Tamam. Şimdi oturun da konuşalım."

Rhoda eski bir iskemleye oturarak gözlerini romancıya dikti. "Affedersiniz. Galiba işinize engel oldum." Hâlâ doğru dürüst soluk alamıyordu.

Bayan Oliver, "Hem engel oldunuz, hem de olmadınız," dedi. "Gördüğünüz gibi çalışıyorum. Ama benim o korkunç Finlandiyalı

dedektif başını derde soktu yine. Bir tabak çalı fasulyesi ne bakarak çok güzel sonuçlar çıkardı. Ondan sonra da Aziz Michael yortusu için hazırlanan kaz dolmasının içindeki soğanlı, ada çaylı harçta öldürücü bir zehir olduğunu anladı. Ama demin taze fasulyenin yortuya kadar mevsiminin geçtiğini hatırladım."

Bir dedektif romanının yazılışında bulunmak Rhoda'yı çok heyecanlandırdı. "Konserve fasulye olamaz mı?"

Bayan Oliver kararsızca, "Olabilir tabii," diye mırıldandı. "Ama o zaman en önemli noktanın etkisi de azalır. Zaten ben bitkiler konusunda her şeyi altüst ederim. Çok kimse bana mektup yazıp ayrı ayrı mevsimlerde açan çiçekleri bir araya toplayıverdiğimi açıklıyorlar. Sanki bu önemliymiş gibi. Londra'daki dükkanlarda bütün çiçekler bulunuyor."

Rhoda, "Bu önemli değil tabii," dedi. "Ah, Bayan Oliver roman yazmak olağanüstü bir şey olmalı."

Yazar boyalı eliyle alnını ovuşturdu. "Neden?" Genç kız biraz şaşırdı. "Şey... Öyle olmalı. Oturup koskocaman bir kitap yazmak harika bir olay sanırım."

Bayan Oliver, "Tam anlamıyla öyle olmuyor," diye açıkladı. "İnsanın düşünmesi gerekiyor. Ve düşünmek her zaman içimi sıkar. Sonra plan yapmak şart. Zaman zaman takılıp kalıyor ve işi hiçbir zaman düzeltemeyeceğinizi sanıyorsunuz. Ama sonunda bunu başarıyorsunuz! Yazmak o kadar da eğlenceli bir şey değil. Her şey gibi bu da çok çalışmayı gerektiren bir iş." Rhoda, "işe hiç de benzemiyor," dedi. Romancı başını salladı. "Size öyle geliyor tabii. Çünkü roman yazmak zorunda değilsiniz. Bana sorarsanız bir iş bu. Bazı günler ancak kendi kendime yayınevinden

alacağım parayı tekrarlayarak yazı yazmayı başarabiliyorum. Bu insana şevk veriyor. Banka defterinizde öyle. Olduğundan daha fazla para çektiğinizi gördüğünüz zaman."

Genç kız, "Kitaplarınızı kendinizin daktiloda yazdığınızı bilmiyordum..." dedi.

"Ah, bir sekreterim vardı. Romanları ona dikte etmeye çalışıyordum. Ama kadın o kadar becerikliydi ki. Bu fena halde içimi sıkıyordu. İngilizceyi, grameri, nokta ve virgülü benden daha iyi biliyordu. Bu yüzden aşağılık duygusuna kapılmaya başladım. Ondan sonra beceriksiz bir sekreter tuttum. Ama tabii o da olmadı."

Rhoda, "Hikâyeler uydurmak çok hoş bir şey olmalı," dedi.

Bayan Oliver mutlulukla güldü. "Ben her zaman türlü hikaye uydurabilirim. Sıkıcı olanı bunları

yazmak. Her zaman işi bitirdiğimi düşünürüm. Sonra bir de bakarım ki altmış bin kelime yerine sadece otuz bin yazmışım. O zaman bir cinayet daha işletir, genç kızı da tekrar kaçırtırım. Aman, pek sıkıcı şeyler bunlar."

Rhoda cevap vermedi. Bayan Oliver'e gençlerin ünlü kişilere duyduğu hayranlıkla bakıyordu. Doğrusu biraz düş kırıklığına da uğramıştı.

Romancı elini salladı, "Duvar kağıdını beğendiniz mi? Ben kuşlara bayılırım. Ağaçlar tropik türler güya. Onlara bakarken ortalık buz gibi olsa bile havanın sıcak olduğunu düşünüyorum. Zaten iyice ısınmadıkça hiçbir şey yapamam. Ama dedektifim Sven Hjerson her sabah buzlu suyla yıkanıyor."

Genç kız, "Bunların hepsi de olağanüstü," dedi. "Sizi

engellemediğimi söylediğiniz için de çok naziksiniz."

Bayan Oliver gülümsedi. "Kahve içelim ve kızarmış ekmek yiyelim. Koyu kahve. Çok kızarmış ekmek. Ben bunu her zaman yiyebilirim." Kapıya giderek dışarıya seslendi. Sonra yerine döndü. "Londra'ya neden geldiniz? Alışveriş için mi?"

"Evet. Bazı şeyler aldım."

"Miss Meredith de geldi mi?"

"Evet. O Binbaşı Despard'la avukata gitti."

"Avukata mı?" Bayan Oliver kaşlarını kaldırdı.

"Evet. Binbaşı Despard, Anne'e bir avukat tutması gerektiğini söyledi. Çok iyi bir adam. Gerçekten."

Romancı, "Ben de iyilik etmeye çalıştım," diye cevap verdi, i "Ama bu pek hoş karşılanmadı. Öyle değil mi? Hatta arkadaşınız villaya gelmeme kızdı."

"Hayır, hayır, kızmadı." Rhoda iskemlesinde sıkıntıyla kıpırdandı. "Bugün sizi görmeyi istememin bir nedeni de buydu. Durumu açıklamayı düşünüyordum. Her şeyi yanlış anladığınızı: farketmiştim. Gerçekten Anne pek kabaca davranmış gibi gözüküyordu. Ama aslında öyle değildi. Yani buna gelmeniz değil de, bir sözünüz neden oldu." "Bir sözüm mü?"

"Bunu hatırlayacağınızı sanmıyorum. Bir kazadan ve zehirden söz ettiniz."

"Öyle mi?"

"Hatırlamayacağınızı biliyordum... Evet... Anlayacağınız, bir keresinde Anne'in başından feci bir olay geçti. Bir kadının zehirlenmesine tanık oldu. Kadın bir ilaç yerine yanlışlıkla zehir içmiş i ti. Şapka boyası sanırım. Ve zavallı öldü. Tabii bu Anne'i çok sarstı. O olayı düşünmeye de, bundan söz etmeye de dayanamıyor. Tabii sizin

sözleriniz arkadaşıma o felaketi hatırlattı. O zaman tavırları değişti, soğuklaştı. Bunu farkettiğinizi gördüm, Ama Anne'in önünde bir şey söyleyemezdim. Anne sizin gelmenize kızmamıştı."

Bayan Oliver, Rhoda'nın heyecandan kızarmış olan yüzüne baktı. "Anlıyorum..."

Genç kız sözlerini sürdürdü. "Anne fazla duyarlıdır. Sonra... gerçekleri olduğu gibi kabul etmeyi pek başaramaz. Bir şeye üzüldü mü, ondan söz etmeyi istemez. Oysa bunun bir yararı olmaz tabii. Daha doğrusu ben öyle düşünüyorum. Bir olaydan ister söz edin, ister etmeyin, bu hiçbir şeyi değiştirmez. Bir şeyin olmadığını düşünmek, sadece başınızı devekuşu gibi kuma sokmak demektir. İnsan, ne kadar acı verici olursa olsun, olaylara gözünü kırpmadan bakmalıdır."

Romancı usulca, "Ah..." dedi. "Ama siz cesur bir insansınız, yavrum.

Arkadaşınız Anne değil."

Rhoda kıpkırmızı kesildi. "Anne çok iyi bir insandır."

Bayan Oliver güldü. "Ben iyi olmadığını iddia etmedim ki. Sadece onun sizin gibi cesareti olmadığını söyledim." içini çekti. Sonra da beklenmedik bir şey söyledi. "Gerçeğin değerli olduğuna inanıyor musunuz, çocuğum, yoksa inanmıyor musunuz?"

Kız, hayretle romancıya baktı. "Tabii inanıyorum."

"Böyle söylüyorsunuz ama belki bu konuyu hiç düşünmediniz. Bazen gerçek insana acı verir. Hayallerini mahveder."

Rhoda, "Ama yine de gerçeği bilmek isterim," dedi.

"Ben de öyle."

Rhoda, "Size anlattıklarımdan Anne'e söz etmeyin," diye yalvardı. "Hiç hoşuna gitmez."

"Böyle bir şeyi aklımdan bile geçirmem. Sözünü ettiğiniz olay uzun bir süre önce mi oldu?"

"Dört yıl önce. İnsanların başına tekrar tekrar aynı şeyin gelmesi çok acayip değil mi? Bir halam vardı. Bindiği gemiler kazaya uğrardı. Anne ise ani iki ölüm olayına karıştı. Tabii bu seferki Çok daha kötü. Cinayet korkunç bir şey. Öyle değil mi?"

"Evet, öyle."

Aynı anda kapı açılarak hizmetçi kahve ve tereyağlı kızarmış ekmek getirdi. Rhoda iştahla ekmek yiyerek kahve içmeye başladı. Ünlü bir romancının kahvaltısını paylaşmak heyecan verici şeydi.

Daha sonra ayağa kalkarak, "Çalışmanıza fazla engel olmadığımı umarım," dedi. "Şey... Acaba... size kitaplarınızdan birini yollarsam, bana imzalar mısınız?"

Bayan Oliver bir kahkaha attı. "Daha iyisini yapabilirim." Odanın dibindeki bir dolabı açtı. "Hangi romanı istersiniz? Ben daha çok 'İkinci Balığın Esrarı'nı beğenirim. Bu diğerleri kadar saçma sapan değildir."

Yazarın eserlerinden böyle söz etmesi Rhoda'yi çok şaşırttı. Ama kadının teklifini de heyecanla kabul etti. Bayan Oliver kitaba süslü bir imza atarak kıza verdi.

"İşte."

"Çok teşekkür ederim. Yanınızda çok güzel dakikalar geçirdim. Gelmemin bir sakıncası olmadığından eminsiniz ya?"

Bayan Oliver, "Gelmenizi istiyordum," dedi. Bir an durdu sonra da ekledi. "İyi bir çocuksunuz. Güle güle. Kendinizi koruyun, yavrum." Kapı konuğunun arkasından kapanırken de, "Bu sözü neden söyledim?" diye mırıldandı.

Başını sallayarak, saçlarını karıştırdı. Sonra da Sven Hjerson'un soğanlı ada çaylı harç konusundaki ustalığına döndü.

Çay

Bayan Lorrimer, Harley Sokağında bir doktorun muayenehanesinden çıktı. Yüzünde tuhaf bir ifade vardı. Hem kararlılık hem de kararsızlık. Kadın basamaklardan inerken, karşı kaldırımda duran Anne Meredith'i farketti. Kız köşedeki büyük bir apartmana doğru bakıyordu.

Bayan Lorrimer bir an durakladıktan sonra karşıya geçti. "Nasılsınız, Miss Meredith?"

İrkilerek döndü. "Ah... Teşekkür ederim efendim?"

Bayan Lorrimer, "Hâlâ Londra'da mısınız?" diye sordu. "Hayır, hayır. Bir avukatla konuşmak için geldim." Anne'in bakışları hâlâ o büyük apartmana kayıyordu.

Bayan Lorrimer, "Bir şey mi var?" dedi.

Kız suçlu suçlu irkildi. "Şey... Aslında gülünç bir şey bu Arkadaşımın oraya girdiğini gördüm de. Acaba Bayan Oliver'i mi görmeye gitti, diye düşündüm..."

"Bayan Oliver o apartmanda mı oturuyor? Bunu bilmiyordum."

"Evet. Geçen gün bize geldi. Adresini vererek bizi davet etti. Demin içeri giren kızın Rhoda olup olmadığını düşünüyordum."

"Bayan Oliver'in katına çıkıp sorsanıza."

"Hayır, hayır. Bunu yapmak istemem."

Bayan Lorrimer, "Öyleyse gelip benimle çay için," dedi. "Yakında bir pastane olacak."

Anne ona kararsızca baktı. "Çok iyisiniz."

Bir iki dakika sonra pastanede oturmuş çay içiyorlardı.

Anne birdenbire, "Bayan Oliver sizi de görmeye geldi mi?" diye sordu.

Bayan Lorrimer başını salladı. "Hayır. Bana Mösyö Poirot' dan başka gelen olmadı."

Kız ağır ağır, "Bana gelmedi," diye mırıldandı. "Ya Başmüfettiş Battle?"

"Ah, o geldi tabii."

Anne sıkıntıyla, "Size nasıl sorular sordu?" dedi.

Bayan Lorrimer yorgun yorgun içini çekti. "Bilinen soruları. Çok nazik davrandı."

"Battle herkesle konuştu sanırım."

"Tabii."

Bir sessizlik oldu.

Sonra Anne, "Acaba... katili bulabilecekler mi, Bayan Lorrimer?" diye sordu. Gözlerini pasta tabağına dikmişti. Kendini süzen yaşlı kadının gözlerinde beliren tuhaf ifadeyi farketmedi.

Bayan Lorrimer hafifçe, "Bilmem ki..." dedi.

Anne, "Bu hiç de hoş bir durum değil..." diye mırıldandı.

Yaşlı kadının yüzünde yine o anlayışlı ve dikkatli ifade belirdi. "Siz kaç yaşındasınız, Anne Meredith?"

Kız, "Beben mi?" diye kekeledi. "Yirmi beşindeyim."

Bayan Lorrimer, "Ve ben altmış üç yaşındayım," dedi. "Siz henüz hayatın başındasınız..."

Anne ürperdi. "Eve dönerken bir otobüsün altında kalabilirim."

"Evet doğru... Ve ben... otobüsün altında kalmayabilirim." Bayan Lorrimer'in tavırları bir tuhaftı.

Anne ona hayretle bakakaldı.

Bayan Lorrimer, "Hayat çok zor," dedi. "Benim yaşıma geldiğiniz zaman bunu anlayacaksınız. Yaşamak için sonsuz cesaret ve bir

hayli de dayanıklılık gerekiyor. Sonunda kendi kendinize, bütün bunlara değer miydi, diye soruyorsunuz."

Anne bağırdı. "Ah, böyle konuşmayın!"

Yaşlı kadın güldü. Eski halini almıştı yine. "Hayat hakkında iç sıkıcı şeyler söylemek kolaydır." Garsonu çağırarak hesabı ödedi.

Pastaneden çıkarken, boş bir taksi önlerinden geçti. Bayan Lorrimer arabayı durdurdu.

"Sizi bir yere bırakabilir miyim, Miss Meredith? Ben parkın güneyine gideceğim."

Anne sevinçle gülümsüyordu. "Teşekkür ederim ama bakın arkadaşım geliyor. Çok naziksiniz, çay için teşekkür ederim. Hoşçakalın."

Yaşlı kadın, "Güle güle," dedi. "Şansınız açık olsun." Araba uzaklaştı.

Anne Meredith hızla yürüyordu. Rhoda onu görünce çok sevindi. Sonra da yüzünde suçlu bir ifade belirdi.

Anne, "Rhoda, sen Bayan Oliver'e mi gittin?" diye sordu.

"Evet."

"Ve ben seni yakaladım."

"'Yakaladım' da ne demek? Haydi, durağa gidip otobüse binelim. Sen erkek arkadaşınla çıkıp gittin. Onun sana çay ikram edeceğini sanıyordum."

Anne bir an cevap vermedi. Kulağında Binbaşı Despard'ın sesi çınlıyordu. "Haydi arkadaşınızı alalım ve hep birlikte çay içelim. Olur mu?"

Kendisi ise düşünmeden cevap vermişti. "Çok teşekkür ederim ama Rhoda'yla birilerine söz verdik. Onlarla çay içeceğiz."

Yalandı bu... Gülünç bir yalan. Rhoda'nın onlarla beraber olmasını

istememesi garipti. Despard'ın sadece kendiyle dost olmasını istiyordu. Rhoda'yı kıskanıyordu. Arkadaşı çok zeki, konuşkan, neşeli ve hayat doluydu. Geçen gün Binbaşı Despard, Rhoda'ya sanki onu çok beğeniyormuş gibi bakmıştı. Aslında o Anne'i görmeye gelmişti. Tabii Rhoda böyle bir kızdı işte. İnsanı ikinci plana itiverirdi. Evet, Rhoda'yla birlikte çay içmelerini istememişti. Budalaca davranmıştı işte. Daha akıllıca davransaydım, diye düşündü. Binbaşı Despard'la baş başa çay içerdim.

Anne, Rhoda'ya içten içe sinirleniyordu. Neden Bayan Oliver'e gitmişti?

Anne, Rhoda'ya, "Bayan Oliver'e neden gittin?" diye sordu.

"Bizi çağırdı ya."

"Evet ama herhalde o sözlerinde ciddi değildi. Her zaman böyle

şeyler söylüyor sanırım."

"Sözlerinde ciddiydi. Çok nazik bir kadın. Bana da çok iyi davrandı. Bana romanlarından birini verdi. Bak!" Rhoda k gururla gösterdi.

Anne şüpheyle, "Neden söz ettiniz?" dedi. "Benden mi?" "Sen de kendini çok önemsiyorsun."

"Doğru söyle? Benden söz ettiniz mi? Sonra... cinayet konusu açıldı mı?"

"Bayan Oliver'in cinayetlerinden söz ettik. Son romanım dolmanın içindeki soğanla adaçayı zehirli olacakmış. Bana çok candan davrandı. Yazı yazmanın çok zor olduğunu, bazen iş karıştırdığını söyledi. Tereyağlı kızarmış ekmek yedik ve içecek içtik." Rhoda'nın sesinde zafer vardı. Sonra, "Ah, Anne, sen içmedin mi?" diye sordu.

"İçtim, içtim. Bayan Lorrimer'le."

"Bayan Lorrimer'le mi? O... o gece orada olan hanım da mı?"

Anne başını salladı.

"Bayan Lorrimer'le nerede karşılaştın? Yoksa onu görmeye mi gittin?"

"Hayır. Bayan Lorrimer'le, Harley Sokağında karşılaştım." "Nasıl biri?"

Anne yavaşça, "Bilmiyorum..." dedi. "Tavırları biraz tuhaftı. Geçen gecekine hiç benzemiyordu."

Rhoda, "Hâlâ katilin Bayan Lorrimer olduğunu mu düşünüyorsun?" diye sordu.

Anne birkaç dakika sesini çıkarmadı. Sonra, "Bilmiyorum..) diye mırıldandı. "O geceden söz etmeyelim, Rhoda! Böyle şeylerden ne kadar nefret ettiğimi biliyorsun."

"Peki, hayatım. Avukat nasıl bir adamdı? Ciddi ve ağırbaşlı mı?"

"Zeki ve uyanık."

"İyi o halde." Rhoda bir an durdu. Sonra da usulca, "Binbaşı Despard nasıldı?" dedi.

"Çok nazikti."

"Sana aşık oldu, Anne. Bundan eminim."

"Saçmalama, Rhoda!"

"Bak görürsün."

Rhoda bir şarkı mırıldanmaya başladı. Bir yandan da, tabii Anne'a aşık oldu, diye düşünüyordu. Anne çok güzeldir. Yalnız biraz mızmızdır... Binbaşı Despard'la yolculuklar yapamaz. Bir yılan görse ödü patlar... Erkekler her zaman kendilerine uygun ol mayan kadınları beğenirler. Sonra bağırarak, "Otobüsle Paddington'a gidelim," dedi. "4.48 trenine yetişeceğiz."

Konuşma

Hercule Poirot, Bayan Oliver ve Albay Race, Başmüfettiş Battle'in Scotland Yard'daki odasında toplanmışlardı.

Race ertesi gün bir yolculuğa çıkmak zorunda olduğunu anlatıyordu. Sonra, "Despard hakkında bilgi topladım," diye açıkladı. "İşte burada..." Bir deste kâğıdı Battle'ın masasına bıraktı. "Burada bir hayli bilgi var. Çoğunun olayla ilgisi olduğunu sanmıyorum. Aleyhinde bir şey de öğrenmedim. Çok kişi ona karşı hayranlık duyuyor. Cesur, soğukkanlı, iyi nişancı ve ileriyi görebiliyor. Ayrıca güvenilir biri."

Bu övgü dolu sözler Battle'ı etkilemedi. "Ani bir ölüm olayına karışmış mı?"

"Bu noktanın üzerinde özellikle durdum. Bir arkadaşını ölümün kurtarmış. Adamı bir aslan parçalamak üzereymiş."

Başmüfettiş içini çekti. "Benim istediğim bir kurtarma olayı değil."

"Çok ısrarcısınız, Battle. Sadece bir olayı öğrenebildim. Beki işinize yarar. Bu Güney Amerika'nın içerilerine yapılan bir yolculukla ilgili. Despard ünlü bitki uzmanı Profesör Luxmore ve onun karısıyla berabermiş. Profesör hummadan ölmüş ve onu Amazon'da bir yere gömmüşler."

"Humma ha?"

"Evet, humma. Ama size karşı haksızlık yapmak istemiyorum. Yerli hamallardan biri profesörün hummadan değil, vurularak öldürüldüğünü söylemiş. Ama bu iddia ciddiye alınmamış i çünkü hamal hırsızlık ettiği için kovulmuş."

"Belki o dedikoduyu ciddiye almanın zamanı geldi."

Race başını salladı. "Ben size olayları açıkladım. Bilgi istediniz. Öğrendiklerimi bilmek de hakkınız. Ama Shaitana'yı Despard'in öldürmediğine iddiaya girebilirim. O mert bir insan, Battle."

"Yani cinayet işleyemez, öyle mi?"

Albay Race kararsızca durakladı, "Benim cinayet diye tanımlayabileceğim bir şeyi yapmaz."

"Ama kendince önemli ve yeterli nedenlerle bir adamı öldürebilir, öyle mi?"

"O zaman nedenler gerçekten önemli ve yeterlidir."

Başmüfettiş kafasını salladı. "Bir insan, başka biri hakkında karar veremez. Yasaları kendisi uygulamaya kalkışamaz."

"Böyle şeyler oluyor, Battle, oluyor."

"Bence olmamalı. Ben böyle düşünüyorum. Siz ne diyorsunuz, Mösyö Poirot?"

"Ben de sizinle aynı fikirdeyim, Battle. Cinayet hiçbir zaman hoşuma gitmez."

Bayan Oliver, "Fikrinizi ne de güzel açıkladınız," dedi. "Sanki tilki avından ya da şapkaları süslemek için kartalların öldürülmesinden söz ediyormuşsunuz gibi. Öldürülmesi gereken bazı insanlar olduğunu düşünmüyor musunuz?"

"Olabilir."

"O halde?"

"Ne demek istediğimi anlamadınız. Beni ilgilendiren kurban değil. Ben cinayetin katilin üzerindeki etkisinden söz ediyorum."

"Savaşa ne diyeceksiniz?"

"Savaşta özel karar verme hakkınızı kullanamazsınız. Tehlikeli olan da budur. Yani özel karar verme. Bir insan kimin ölmesinin

gerektiğini bildiğini düşünmeye başladığı an, dünyanın en tehlikeli katili olma yolunda iyice ilerlemiş demektir. O artık kazanç değil de bir fikir uğruna öldüren küstah ve kendini beğenmiş bir katildir. Tanrının işlerine karışmaya başlamıştır."

Albay Race ayağa kalktı. "Fazla kalamayacağım için üzgünüm. Çok işim var. Bu esrarın çözülmesini isterdim. Çözülmezse buna da şaşmam. Zaten katili öğrenseniz bile suçunu kanıtlayabileceğinizi pek sanmıyorum. İstediğiniz bilgiyi topladım. Ama bence aradığınız adam Despard değil. Onun şimdiye kadar cinayet işlemediğinden de eminim. Belki Shaitana, Profesör Luxmore'un ölümüyle ilgili karmakarışık bazı dedikodular duymuştu. Ama bunların sadece dedikodu olduklarından da eminim. Despard mert bir insan. Onun bir tek cinayet bile işlediğini

sanmıyorum. Benim fikrim bu. Ve ben insanları biraz tanırım."

Battle sordu. "Bayan Luxmore nasıl bir kadın?"

"Londra'da oturuyor. Onun için kadını kendiniz de görebilirsiniz. Adres o kâğıtlardan birinde yazılı. Ama tekrarlıyorum. Aradığınız adam Despard değil." Albay Race bir avcı gibi çevik ve sessiz adımlarla yürüyerek odadan çıktı.

Kapı onun arkasından kapanırken Battle düşünceli düşünceli başını salladı. "Herhalde haklı. Albay Race gerçekten insanları iyi tanır. Ama ne olursa olsun, her olasılığın üzerinde durmak zorundayım." Race'in bıraktığı kâğıtları okurken bir yandan da not alıyordu.

Bayan Oliver, "E, Başmüfettiş Battle," dedi. "Bize neler yaptığınızı anlatmayacak mısınız?"

Adam başını kaldırarak usulca gülümsedi. "Bu kurallara aykırı bir

şey, Bayan Oliver. Bunu herhalde biliyorsunuz."

Romancı, "Saçma," diye cevap verdi. "Nasıl olsa istemediğiniz bir şeyi bize açıklamazsınız."

Battle kesin bir tavırla, "Hayır," dedi. "Bütün kâğıtlarımı açacağım. Bu olayda böyle çalışıyoruz. Sportmence davranacağım."

Bayan Oliver iskemlesini masaya iyice yaklaştırdı. "Haydi, anlatın."

Başmüfettiş ağır ağır, "Önce şunu söyleyeceğim," dedi. "Bay Shaitana'ın ölümü konusunda bir tek ipucu bile elde edemedim. Adamın kâğıtlarında da işimize yarayacak bir şey yok. Dört şüpheliye gelince, onları sürekli izlettirmeme rağmen yine de elle tutulur bir şey bulamadım. Zaten öyle olacağını biliyordum. Hayır, Mösyö Poirot'nun dediği gibi bir tek umut var. Bu da geçmişle ilgili. Bu insanların geçmişte hangi

cinayetleri işlediklerini öğrenirsek, belki Shaitana'yı kimin öldürdüğünü de anlarız. Belki Shaitana, Mösyö Poirot'ya gösteriş yapmak için öyle konuşmuş olabilir. Bu ihtimal de var."

"Onların geçmişleri hakkında bir şeyler öğrenebildiniz mi?"

"Biri hakkında ilginç şeyler öğrendiğimi söyleyebilirim."

"Kimin hakkında?"

"Dr. Roberts."

Bayan Oliver heyecan ve umutla Battle'a baktı.

"Mösyö Poirot'nun da bildiği gibi türlü varsayımlar üzerinde durdum. Doktorun yakın akrabalarından hiç kimsenin birdenbire ölmediğini kesinlikle saptadım. Diğer ihtimalleri de inceledim. Şimdi kesin bir tek şey var. Roberts birkaç yıl önce hiç olmazsa bir kadın hastasıyla ilişki kurmuş. Bu önemli bir şey olmayabilir.

Herhalde değildi. Ama kadın olay çıkarmaktan hoşlanan romantik ve isterik biriymiş. Ya kocası durumu sezmiş, ya da kadın 'her şeyi itiraf etmiş.' Her neyse... Doktor zor duruma düşmüş. Öfkelenen adam Roberts! Tabipler Odasına şikayet edeceğini söylemiş. Böyle bir şey olsaydı, herhalde Roberts'in meslek hayatı sona ererdi."

Bayan Oliver nefesini tutarak sordu. "Sonra ne olmuş?"

"Dr. Roberts öfkeli kocayı geçici olarak yatıştırmış. Ve adam olaydan hemen sonra antraksdan ölmüş."

"Antraks mı? Ama bu sığırlarda görülen bir hastalık!"

Başmüfettiş güldü. "Öyle, Bayan Oliver. Güney Amerikalı Kızılderililerin oklarına sürdükleri, izi bulunmayan bir zehir değil. Belki hatırlayacaksınız. O günlerde mikroplu ucuz traş fırçaları yüzünden herkes telaşa kapılmıştı.

Craddock'un hastalanmasına da traş fırçasının neden olduğu kanıtlanmış."

"Adamı Dr. Roberts mi tedavi etmiş?"

"Ah, hayır. Adam bunu yapmayacak kadar kurnaz. Herhalde Craddock da onun kendine bakmasını istemezmiş. Elimde bir tek kanıt var. O da pek önemli değil. O sırada Dr. Roberts'in hastalarından birinde antraks görülmüş."

"Yani Dr. Roberts, Craddock'un traş fırçasına mikrobu bulaştırmış. Öyle mi?"

"Evet, ben öyle düşünüyorum. Benimki sadece tahmin, elimde başka ipucu yok. Yine de düşündüğüm gibi olabilir."

"Doktor sonradan Bayan Craddock'la evlenmemiş değil mi?"

"Ah, hiç evlenir mi? Herhalde daha çok kadın doktorun üzerine

düşüyordu. Duyduğuma göre Bayan Craddock bir süre Roberts'in peşini bırakmamış. Sonra birdenbire kendini toparlayıp ve kışı geçirmek için kalkıp Mısır'a gitmiş. Orada da ölmüş. Kan zehirlenmesinden sanıyorum. Hastalığın adını hatırlamıyorum. Bunun sizin için önemi yok. İngiltere'de az görülen bir hastalıkmış. Ama Mısır'da rastlanıyormuş."

"Öyleyse kadını Dr. Roberts zehirlemiş olamaz."

Battle ağır ağır, "Bilmiyorum," dedi. "Bakteriyolog olan bir dostumla konuştum. O adamlardan kesin cevap almak da çok zordur. Açık açık, 'Evet,' ya da, 'Hayır,' diyemezler, 'Belirli bazı koşullar altında,' gibi laflar söylerler. Yine de bir şey öğrenebildim. Mikrop, Bayan Craddock İngiltere'den ayrılmadan önce onun kanına karıştırılabilirmiş.

Çünkü belirtileri uzun süre sonra görülürmüş."

Poirot sordu. "Bayan Craddock, Mısır'a gitmeden önce tifo aşısı olmuş mu?"

"Bravo, Mösyö Poirot."

"Aşıyı da Dr. Roberts yapmış öyle mi?"

"Evet. Görüyorsunuz ya? Hiçbir şeyi kanıtlamamız mümkün değil. Kadına her zaman olduğu gibi iki aşı yapılmış. Belki d" bunlar gerçekten tifo aşısıydı. Veya biri tifo aşısıydı, diğeri de., başka bir şey. Bunu bilmemiz imkânsız. Hiçbir zaman da bilemeyeceğiz. Sadece 'olabilir,' diyoruz."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. "Bu, Bayan Shaitana'nın bana söylediği bazı sözlere uyuyor. Başarılı bir katili övüyordu. Yani cinayeti kanıtlanamayacak bir katili."

Bayan Oliver sordu. "O halde Shaitana bu olayı nasıl öğrenmiş?"

Belçikalı omzunu silkti. "Bunu hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Shaitana da bir ara Mısır'daymış. Bunu Bayan Lorrimer'den öğrendik. Kadın, Shaitana'yla Mısır'da tanışmış. Belki adam Mısır'daki bir doktorun Bayan Craddock'un hastalığının tuhaf belirtileri üzerinde durduğunu duymuş ve bunun nedenini araştırmış olabilir. Daha sonra da kulağına Roberts ve Bayan Craddock'la ilgili bazı dedikodular gelmiştir. Shaitana doktora bir takım imalarda bulunmuş ve Roberts'in bir an şaşaladığını farketmişti... Gerçeği hiçbir zaman öğrenemeyeceğiz. Bazı insanlar sırları şaşılacak bir şekilde öğrenmeyi başarırlar. Ama bütün bunlar bizi ilgilendirmiyor. Shaitana'nın olanları tahmin ettiğini söylememiz yeterli. Ama tahminleri doğru muydu?"

Battle, "Doğruydu bence," diye cevap verdi. "Bizim neşeli, nazik doktor iyi ve dürüst bir insanmış gibi gelmiyor bana. Onun gibi bir iki kişiyle karşılaştım. Bazı tiplerin birbirlerine çok benzemeleri gerçekten şaşılacak bir şey. Bana sorarsanız Dr. Roberts katil. Craddock'u o öldürdü. Bayan Craddock'u da öldürmüş olması ihtimali var. Belki kadın peşini bırakmıyordu ve bir skandal çıkmak üzereydi. Ama doktor Shaitana'yı öldürdü mü? Asıl sorun bu. Cinayetleri kıyasladığım zaman buna pek olasılık veremiyorum. Doktor, Craddock'ları öldürdüyse eğer, ikisinde de tıbbi yöntemlere başvurdu. Bence Shaitana'yı öldürmek isteseydi, yine aynı şekilde davranırdı. Bir hançerden değil, mikroplardan yararlanırdı."

Bayan Oliver, "Ben doktorun katil olduğunu hiçbir zaman düşünmedim," dedi. "Bir an bile.

Çünkü adam hemen şüphe uyandırıyor."

Poirot mırıldandı. "Roberts'i listeden sildik. Ya diğerleri."

Battle sabırsızca bir hareket yaptı. "Hiçbir şey öğrenemedim sayılır. Bayan Lorrimer yirmi yıl önce dul kalmış. Bu sürede daha çok Londra'da oturmuş. Kışları Riviera'ya, Mısır'a gitmiş. Onunla ilgili esrarlı ölüm olayları yok. Normal ve saygı uyandıran bir hayat sürmüş. Kibar ve tecrübeli bir kadın. Herkes onun çok kişilikli ve namuslu bir insan olduğunu düşünüyor. Ve kendisine saygı duyuyor. Hakkında söylenilen en kötü söz Bayan Lorrimer'in budalalara dayanamadığı... Bu konuda yenildiğimi itiraf ediyorum. Ama yine de bir şey olması gerekir. Çünkü Shaitana buna inanıyordu."

Sıkıntılı sıkıntılı içini çekti. "Sonra... Miss Meredith. Onun hayatını da iyice öğrendim. Çok görülen

şeylerden... Bir subayın kızı, Hindistan'da doğmuş. Babası öldüğü zaman parasız kalmış. Hayatını kazanması gerekmiş. Uygun bir eğitimi yokmuş. Kızın Cheltenham'da geçirdiği günler konusunda araştırma yaptım. Herkes zavallı kıza acımış. Anne Meredith önce Wight adasında bir ailenin yanına gitmiş. Dadılık ve ev işlerine yardım etmiş. Yanında çalıştığı aile Filistin'e gitmiş. Ama Bayan Eidon'un ablasıyla konuştum. Bana kız kardeşinin Anne Meredith'i çok sevdiğini söyledi. Kız öyle esrarlı bir ölüm olayına da karışmamış.

"Bayan Eldon dışarı gidince, Anne Meredith de Devonshire'da bir okul arkadaşının teyzesinin yanına girmiş. Okul arkadaşı şimdi beraber oturduğu Miss Rhoda Dawes. Anne Meredith teyzenin yanında iki yıl çalışmış ama sonra kadın hastalanmış. Profesyonel bir

hemşirenin bakımına ihtiyacı olmuş. Kadın kansermiş. Miss Dawes'in teyzesi hâlâ sağ. Ama söyledikleri biraz tutarsız. Çünkü kendisine morfin iğneleri yapılıyor. Onunla konuştum. Anne'i hatırladı ve onun iyi bir çocuk olduğunu söyledi. Orada da öyle ani bir ölüm olayı görülmemiş."

"Anne Meredith daha sonra İsviçre'ye de gitmiş. Orada ölümle sonuçlanan bir kaza olabileceğini düşündüm. Ama öyle bir şeyin izine rastlamadım. Wallingford kasabasında da öyle."

Poirot sordu. "Yani Anne Meredith'i de listeden siliyor muyuz?"

Başmüfettiş kararsızca durakladı. "Bunu pek söyleyemeyeceğim... Bana bir şeyler varmış gibi geliyor. Kız korkuyor. Bunu Shaitana'nın ölümüyle de açıklayamazsanız. Ayrıca her an tetikte. Onun bir sırrı olduğuna yemin edebilirim. Ama dediğim gibi hayatı tertemiz."

Bayan Oliver büyük bir zevkle derin bir nefes aldı. "Ama bir kadın yanlışlıkla zehir içerek ölmüş. Ve Miss Meredith de o sırada evdeymiş." Bu sözlerin etkisi tam istediği gibi oldu.

Başmüfettiş iskemlesinde hızla dönerek ona hayretle baktı. "Bu doğru mu, Bayan Oliver? Nereden biliyorsunuz?"

Bayan Oliver, "Dedektiflik yaptım," dedi. "Ben gençlerle kolaylıkla anlaşırım. O iki kızı görmeye gittim ve onlara Dr. Roberts'den şüphelendiğime dair bir masal anlattım. Rhoda adlı kız dostça davrandı. Benim ünlü biri olduğumu düşünerek çok da heyecanlandı. Anne Meredith ise onu aramama çok kızdı ve bunu açıkça belli etti. İyice şüphelenmişti. Saklayacak bir şeyi olmasaydı, şüphelenir miydi? Kızlara Londra'ya gelip beni görmelerini söyledim. Rhoda geldi ve bana her şeyi açıkladı. Anne'nin

kaba davranmasının nedenini anlatmaya çalıştı. Benim sözlerim Anne'e çok üzücü bir olayı hatırlatmış... Sonra Rhoda bu olayın ne olduğunu da söyledi."

"Nerede ve ne zaman olduğunu da açıkladı mı?"

"Dört yıl önce, Devonshire'da olmuş."

Battle usulca bir şeyler mırıldanarak not aldı. O sakin hali kalmamıştı.

Bayan Oliver ise zaferinin zevkini çıkarıyordu. Romancı için pek güzel bir andı bu.

Başmüfettiş öfkesine hakim oldu. "Sizi saygıyla selamlıyorum, Bayan Oliver. Demek Anne Meredith, Wight adasından sonra ve Rhoda Dawes'in teyzesinin yanına girmeden önce oraya gitmiş. Evet, öyle olmalı. Tabii Bayan Eidon'un ablası sadece kızın Devonshire'da bir yere gittiğini hatırlıyor. Nereye

ya da kimin yanına gittiğini bilmiyor."

Poirot, "Bu Bayan Eldon pasaklı bir kadın mıymış?" diye sordu.

Battle ona merakla baktı. "Bunu sormanız çok garip, Mösyö Poirot. Bunu nasıl anladığınızı da bilmiyorum. Bayan Eidon'un ablası pek titize benziyordu. Laf arasında bana, 'Kız kardeşim pek dağınık ve pasaklıdır,' dedi. Ama bunu nasıl bildiniz?" Bayan Oliver atıldı. "Yardımcıya ihtiyacı olmasından." Belçikalı dedektif başını salladı. "Hayır, hayır, o yüzden değil. Bu önemli bir şey sayılmaz. Sadece merak ettim. Devam edin, Battle."

Başmüfettiş sözlerini sürdürdü. "Aynı şekilde Anne Meredith'in Wight adasından doğruca Rhoda Dawes'in teyzesine gittiğini sandım. Bu Anne Meredith çok sinsi, beni kandırdı. Yalan söyledi."

Poirot, "Bir insanın yalan söylemesi," dedi. "Her zaman onun suçlu olduğunu göstermez ki."

"Bunu ben de biliyorum, Mösyö Poirot. Ama her zaman yalan söyleyen tipler vardır. Anne Meredith de onlardan sanırım. Her zaman en iyi etki bırakacak şeyi söylemeye dikkat ediyor. Ama açıkçası gerçeği bu şekilde gizlemekle kendini tehlikeye attı."

Bayan Oliver, "Kız sizin eski ölüm olaylarıyla ilgilendiğini bilmiyordu ki," dedi.

"Daha iyi ya. Bu yüzden o olayı gizlememesi gerekirdi. Herif halde olay bir kaza sanılmıştı. Kızın korkması için bir neden de yoktu. Ama katilse o başka."

Poirot başını salladı. "Evet. Devonshire'daki kadını o öldürmüşse..."

Battle ona döndü. "Ah, biliyorum. O kadının kaza sonucu ölmediği

ortaya çıksa bile bu yine de Shaitana'nın katilinin Anne Meredith olduğunu göstermez. Ama o eski olaylar da cinayetse..."

Belçikalı, "Shaitana'ya göre bunu yapmak imkânsız," dedi.

"Doktor Roberts bakımından gerçekten öyle. Bakalım Miss Meredith bakımından durum nasıl? Yarın Devon'a gideceğim."

Bayan Oliver sordu. "Nereye gideceğinizi biliyor musunuz? Rhoda'ya ayrıntıları sormak istemedim..."

"Akıllıca davranmışsınız. Fakat zorluk çekeceğimi sanmıyorum. Herhalde resmi soruşturma yapıldı. Dosyayı bulurum. Basit bir polis işi bu. Onlara telefon edeceğim. Yarın sabaha kadar bana istediğim her şeyi hazırlarlar."

Bayan Oliver, "Ya Binbaşı Despard? Onun hakkında bir şey öğrenebildiniz mi?" diye sordu.

"Albay Race'in raporunu bekliyordum. Tabii onun peşinde de adamım vardı. Yalnız ilginç bir şey var. Despard, Miss Meredith'i görmek için Wallingford'a gitti. Oysa kızı ilk kez o gece gördüğünü söylemişti."

Poirot mırıldandı. "Ama o çok güzel bir kız..." Battle güldü. "Evet, herhalde nedeni bu. Ha, aklıma gelmişken. Despard gafil avlanmak niyetinde değil. Genç adam bir avukatla görüştü bile. Bundan da bir sorun çıkacağını düşündüğü anlaşılıyor."

Poirot, "O her şeye karşı hazırlıklı bulunmaktan hoşlanan bir insan," dedi.

Başmüfettiş içini çekti. "Yani birini bıçaklayacak bir tip değil."

Belçikalı, "Belki tek yol bu olduğu zaman buna başvurabilir," diye cevap verdi. "Onun çabuk harekete geçebildiğin! unutmayın."

Battle masanın arkasından ona baktı. "Peki, Mösyö Poirot ya sizin elinizdeki kâğıtlar?"

Dedektif güldü. "Elimde pek bir şey yok. Sizden bazı gerçekleri sakladığımı mı sanıyorsunuz? Bu doğru değil. Fazla bir şey öğrenemedim. Dr. Roberts, Binbaşı Despard ve Bayan Lorrimer'le konuştum. Geriye Miss Meredith kaldı. Ama bu konuşmalardan ne öğrendim? Şunu: Dr. Roberts'in gözünden bir şey kaçmıyor. Bayan Lorrimer kafasını müthiş bir şekilde bir konuya verebiliyor. Ve bu yüzden etrafında olanları pek fark etmiyor. Ve çiçeklerden hoşlanıyor. Despard da sadece kendisini ilgilendiren şeyleri farkediyor. Ayrıntılarla ilgilenmiyor. Kafasını bir tek konuya da vermiyor. Her şeye dar bir açıdan bakıyor. Kafasına uygun şeyleri görüyor yani."

Battle merakla, "Demek 'gerçek' dedikleriniz bunlar?" diye

mırıldandı.

"Bunlar gerçek. Ama önemsiz şeyler." "Ya Miss Meredith?"

"Onu en sona bıraktım. Ama ona da salondaki eşyalardan neleri hatırladığını soracağım."

Başmüfettiş düşünceli düşünceli, "Bu acayip bir yaklaşım," diye fikrini açıkladı. "Psikolojik. Ya onlar size yalan söylüyorlarsa?"

Poirot gülerek başını salladı. "Hayır, bu imkânsız, ister bana yardıma çalışsınlar, ister beni engellemeye kalkışsınlar, yine de ne tür bir kafaları olduğunu açıklayacaklar."

Battle, "Belki haklısınız," dedi. "Ama ben bu şekilde çalışamam."

Poirot hâlâ gülüyordu. "Siz ve Bayan Oliver'e kıyasla fazla bir şey yapmış sayılmam. Albay Race'i de unutmayalım. Açtığım kağıtlarda koza benzer bir şey yok."

Başmüfettişin gözlerinde neşeli bir pırıltı belirdi. "Böyle şeyler belli olmaz... Ama ne olursa olsun, sizden bir şey yapmanızı isteyeceğim." "Nedir o?"

"Profesör Luxmore'un dul karısıyla konuşun." "Bunu neden kendiniz yapmıyorsunuz?" "Demin de söylediğim gibi yarın Devonshire'a gideceğim." Poirot tekrarladı. "Bunu neden kendiniz yapmıyorsunuz?" "Cevap vermezsem olmayacak değil mi? Pekâlâ, doğruyu söyleyeceğim. Kadının ağzından benden fazla laf alacağınızı sanıyorum."

"Çünkü ben daha dolambaçlı yollara başvuruyorum, öyle"

Battle güldü. "Böyle de diyebilirsiniz. Müfettiş Japp'in çok dolambaçlı bir kafanız olduğunu söylediğini duydum."

"Bay Shaitana gibi mi yani?"

"Sizce Shaitana kadının ağzından laf alabilir miydi?"

Belçikalı ağır ağır, "Bana kalırsa," dedi. "Almıştı."

Başmüfettiş hemen, "Neden böyle düşünüyorsunuz?" diye atıldı.

"Binbaşı Despard'in bir sözü yüzünden."

"Demek Despard kendini ele verdi? Ondan böyle bir şey pek beklenmez ama."

"Ah, dostum, bir insanın kendini ele vermemesi imkansızdır. Ancak hiç ağzını açmazsa o zaman kendini de ele vermez. İnsanın en büyük düşmanı dilidir."

Bayan Oliver sordu. "Bir insan yalan söylese bile mi?"

"Evet, madam. Çünkü o zaman belirli türde yalanlar söylediği anlaşılır."

Romancı ayağa kalktı. "İnsanı korkutuyorsunuz."

Başmüfettiş kadını kapıya kadar geçirerek onun elini sıktı. "Yardımınız için çok teşekkür ederim. Doğrusu o uzun ve sıska Japonyalıdan daha usta bir dedektifsiniz."

Bayan Oliver düzeltti. "Finlandiyalı... Tabii o aptalın biri. Ama okuyucular adamdan hoşlanıyorlar. Hoşçakalın."

Poirot, "Ben de gideyim artık," dedi.

Battle bir kâğıda adresi yazarak bunu Belçikalıya verdi. "İşte... Gidip onunla konuşun."

Poirot, "Öğrenmemi istediğiniz nedir?" diye güldü.

"Profesör Luxmore'un ölümünün içyüzünü. Gerçeği."

"Sevgili Battle gerçeği bilen var mı ki?"

Başmüfettiş kesin bir tavırla, "Ben de Devonshire'daki o olayla ilgileneceğim," dedi.

Poirot, "Acaba..." diye mırıldandı.

Bayan Luxmore'un Hikayesi

Asık suratlı hizmetçi, Hercule Poirot'yu sigara ve kuru çiçek kokan loş bir salona soktu. Koltuk ve kanepelere parlak renkli ipek yastıklar konulmuştu. Hepsi de kirliydi. Duvarlar zümrüt, tavan bakır rengindeydi.

Uzun boylu oldukça hoş bir kadın şöminenin önünde duruyordu. İlerleyerek kalın ve boğuk bir sesle, "Mösyö Hercule Poirot?" dedi.

Belçikalı eğildi. Tavırları her zamankinden farklıydı. Tam yabancılara has, abartılı tavırlardı bunlar, insana biraz Bay Shaitana'yı da hatırlatıyorlardı.

"Beni neden görmek istediniz?"

Poirot tekrar eğildi. "Oturabilir miyim? Biraz zamanınızı alacağım da..."

Kadın sabırsızca bir koltuğu işaret etti. Kendisi de kanepenin kenarına ilişti. "Evet? Evet?"

"Ben, araştırma yapıyorum, madam. Özel araştırmalar. Dedektifim."

"Evet? Evet?"

"Profesör Luxmore'un ölümünü inceliyorum."

Kadın inledi. Duyduklarının onu sarstığı belliydi. "Ama neden? Ne demek istiyorsunuz? Bunun sizinle ne ilişkisi var."

Belçikalı kadını bir süre süzdü. "Bir kitap yazılıyor. Ünlü kocanızın hayatı. Tabii yazar her şeyi öğrenmek istiyor. Kocanızın ölümüne gelince..."

Bayan Luxor hemen onun sözünü kesti. "Kocam hummadan öldü. Amazon'da."

Poirot koltuğunda arkasına yaslanarak ağır ağır başını salladı. "Madam, madam..." diye itiraz etti.

"Ama ben onun nasıl öldüğünü biliyorum! O sırada oradaydım!"

"Ah, evet, tabii. Oradaydınız. Bana verilen bilgi de öyle." Kadın, "Hangi bilgi?" diye bağırdı. Poirot ona dikkatle baktı. "Bay Shaitana'nın verdiği bilgi." Bayan Luxmore sanki kamçılanmış gibi irkilerek yerinde büzüldü. "Shaitana mı?"

Belçikalı, "Çok bilgili bir adamdı," dedi. "Birçok sırrı bilen, ilginç biriydi."

Kadın kuruyan dudaklarını yaladı. "Herhalde..." Poirot öne doğru eğilerek Bayan Luxmore'un dizine dokundu. "Örneğin o kocanızın hummadan ölmediğini biliyordu." Kadın ona bakakaldı. Gözlerinde umutsuz, çılgınca bir ifade belirmişti.

Belçikalı tekrar arkasına yaslandı. Sözlerinin yaptığı etkiyi inceliyordu.

Bayan Luxmore kendisini zorla toplayabildi. "Sizin... ne demek

istediğinizi anlayamadım."

Poirot, "Madam," dedi. "Sizinle açık konuşacağım." Gülümsedi. "Elimdeki kâğıtları açacağım. Kocanız hummadan ölmedi. Onun ölümüne bir kurşun neden oldu."

Kadın, "Ah!" diye bağırdı. Elleriyle yüzünü örttü. Sağa sola sallanıyordu şimdi. Korkunç bir şekilde sarsılmıştı. Ama bir yandan da üzüntüsünün zevkini çıkarıyordu.

Poirot bundan emindi. Kayıtsızca, "Onun için bana bütün hikâyeyi anlatmanız daha doğru olur," dedi.

Bayan Luxmore ellerini yüzünden çekti. "Olay sandığınız gibi değildi."

Belçikalı tekrar öne doğru eğilerek yine onun dizine vurdu. "Beni yanlış anladınız. Çok yanlış anladınız. Kocanızı sizin vurmadığınızı biliyorum. Ona Binbaşı Despard ateş etti. Bunun nedeni de sizdiniz."

"Bilmiyorum. Bilmiyorum. Herhalde öyleydi... Korkunç bir olaydı bu. Kader yakamı bırakmıyor."

Poirot, "Ah, ne kadar doğru!" diye bağırdı. "Ben bunu kaç kez gördüm. Bazı kadınlar böyledir. Nereye giderlerse gitsinler felaketler onları izler. Gerçekte onlar suçlu değillerdir. Olaylar, onların istememelerine rağmen olur."

Bayan Luxmore derin bir soluk aldı. "Anlıyorsunuz... Anladığınızı görüyorum... Her şey o kadar doğal bir biçimde oldu ki."

"Güney Amerika'nın içlerine hep birlikte gittiniz değil mi?"

"Evet kocam az bulunan bitkiler konusunda bir kitap hazırlıyordu. Bizi Binbaşı Despard'la tanıştırdılar. Onun bölgeyi bildiğini ve yolculuk için gereken şeyleri hazırlayacağını söylediler. Kocam binbaşıdan çok hoşlandı. Yola çıktık."

Bir sessizlik oldu. Poirot bir süre sesini çıkarmadı.

Sonra sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi, "Ah, insan her şeyi gözlerinin önünde canlandırabiliyor," dedi. "Kıvrılıp bükülen nehir... Tropik gece... Böceklerin vızıltısı... Güçlü, cesur genç adam. Güzel kadın..."

Bayan Luxmore içini çekti. "Kocam benden çok yaşlıydı. Onunla çocuk denecek yaşta evlenmiştim. Ne yaptığımı bilmiyordum bile..."

Belçikalı üzgün üzgün başını salladı. "Biliyorum. Biliyorum. Böyle şeyler çok oluyor..."

Kadın sözlerine devam etti. "İkimiz de gerçeği birbirimize itiraf etmedik. John Despard bana tek kelime bile söylemedi. Çok dürüst bir erkek."

Poirot, "Ama bir kadın her şeyi sezer," diye ona cesaret verdi.

"Ne kadar haklısınız... Evet, bir kadın karşısındaki erkeğin duygularını sezer... Ama John Despard'a duygularını anladığımı hiçbir zaman belli etmedim. Sonuna kadar onu, 'Binbaşı Despard' diye çağırdım. O da beni, 'Bayan Luxmore,' diye..." Sustu. Bu soyluca davranışın doğurduğu hayranlığa kendini bırakmıştı.

Poirot. "Doğru," diye mırıldandı. "İnsan her zaman kriket oynarmış gibi hareket etmelidir. Şairlerinizden biri de öyle söylememiş mi? 'Hayatım, eğer kriketi fazla sevmeseydim, seni de bu kadar sevmezdim.'"

Bayan Luxmore'un kaşları hafifçe çatıldı. "Şeref," diyerek düzeltti kadın.

"Tabii, tabii... Şeref. 'Şerefi fazla sevmeseydim.'"

Bayan Luxmore içini çekti. "Sanki o şiir bizim için yazılmıştı. Bize ne

kadar pahalıya mal olursa olsun o sözü söylememeye kararlıydık. Sonra..."

"Evet, sonra?"

"O korkunç gece..." Kadın titredi.

"Evet?"

"Herhalde kavga etmişlerdi. Yani John Despard'la kocam. Çadırımdan çıktım... Çadırımdan çıktım..."

"Evet... evet?"

Bayan Luxmore'un gözleri irileşmişti. Şimdi yüzünü gölgeler kaplamıştı. "Çadırımdan çıktım..." diye tekrarladı. "John'la kocam Timothy... Ah!" Titredi. "Her şeyi iyice hatırlayamıyorum. Onların arasına girdim... 'Hayır, hayır, bu doğru değil!' dedim. Kocam beni dinlemedi. John'u tehdit ediyordu. Onun üzerine John da kendisini korumak için ateş etmek zorunda kaldı." İnleyerek elleriyle yüzünü örttü yine. "O öldü... Öldü... Kalbinden vurulmuştu."

"Sizin için herhalde çok kötü bir andı bu, madam."

"O dakikaları hiç unutmayacağım. John öyle onurluydu ki. Gidip teslim olmayı istedi. Ama onu dinlemedim bile. Bütün gece tartıştık. 'Benim hatırım için,' dedim durdum. Sonunda beni dinledi. Tabii benim acı çekmemi istemiyordu. Ne korkunç dedikodular olacaktı. Gazetelerin manşetlerini düşünün. 'Ormanda iki erkek ve bir kadın... ilkel ihtiraslar.'

"Bütün bunları John'a anlattım. Sonunda razı oldu. Yanımızdakiler ne bir şey görmüş, ne de duymuşlardı. Yerliler yani. Kocam hastaydı zaten. Onun hummadan öldüğünü söyledik. Timothy'i Amazon nehrinin kıyısına gömdük." Derin derin, acı acı içini çekti. "Sonra., uygarlığa döndük... Ve ebediyen ayrıldık."

"Buna gerek var mıydı, madam?"

"Evet, evet. Timothy öldükten sonra da sağlığındaki gibi John'la aramıza girmişti. Hatta daha da güçlü bir şekilde. Birbirimizle vedalaşarak ebediyen ayrıldık. Bazen, kalabalığın arasında John Despard'la karşılaşıyorum. Gülümsüyor, nazik nazik konuşuyoruz. Aramızda gizli bir bağ olduğundan kimse şüphelenmiyor. Ama onun gözlerinden birbirimizi hiçbir zaman unutamayacağımızı anlıyorum... O da benim gözlerimde aynı şeyleri okuyor."

Uzun bir sessizlik oldu.

Poirot perdenin kapanmasına saygı göstererek hiç konuşmadı.

Bayan Luxmore pudriyerini alarak burnunu pudraladı. Büyü de bozulmuş oldu böylece.

Belçikalı, "Ne büyük bir felaket," dedi. Bayan Luxmore heyecanla, "Gerçeğin hiçbir zaman açıklanmaması gerekiyor," diye

bağırdı. "Bunu anlıyorsunuz, değil mi, Mösyö Poirot?" "Bu acı olur..."

"İmkânsız bir şey bu. O dostunuz yani şu yazar... hiçbir suçu olmayan bir kadının hayatını mahvetmeyi istemez sanırım?" Poirot mırıldandı. "Hiçbir suçu olmayan bir erkeğin asılmasını da istemez..."

"Anlıyorsunuz değil mi? Buna çok sevindim. John Despard suçsuz... aşk uğruna işlenen bir cinayet suç sayılmaz. Bir cinayet değildir bu. Zaten John Despard kendini savunmaya çalışmış kocamı vurmak zorunda kalmıştı. Onun için bütün dünyanın kocamın hummadan öldüğüne inanmaya devam etmesi gerekiyor. Anlıyorsunuz değil mi Mösyö Poirot?"

Belçikalı mırıldandı. "Yazarlar bazen duygusuz olurlar."

"Arkadaşınız kadınlardan nefret mi ediyor? Istırap çekmemiz hoşuna

mı gidecek? Ama buna izin vermemelisiniz. Buna razı olmayacağım. Gerekirse suçu üzerime alacağım. 'Timothy'i ben öldürdüm,' diyeceğim." Ayağa fırlamış, başını arkaya atmıştı.

Poirot da ayağa kalktı. Kadının elini sıkarak, "Böyle bir fedakarlığa hiç gerek yok," dedi. "Elimden geleni yapacağım ve böylece işin içyüzü hiçbir zaman öğrenilmeyecek."

Bayan Luxmore tatlı tatlı gülümseyerek elini kaldırdı. Belçikalı da istememesine rağmen kadının parmaklarının ucunu öpmek zorunda kaldı.

Bayan Luxmore, "Mutsuz bir kadın size teşekkür ediyor, Mösyö Poirot," dedi.

Binbaşı John Despard

Hercule Poirot, "Tanrım, ne kadın," diye mırıldandı. "Zavallı Despard! Kim bilir onun elinden neler çekti. Korkunç bir yolculuk oldu herhalde?" Birdenbire kahkahalarla gülmeye başladı.

Yolda ağır ağır yürüyordu. Saatini çıkararak baktı. "Evet, zamanım var. Polis arkadaşım kırk yıl önce hangi şarkıyı söylerdi? Ah, evet! 'Kuş için küçük bir parça şeker!'"

Hercule Poirot çoktan unutulmuş olan bu parçayı mırıldanarak lüks bir mağazaya girdi. Ayrı ayrı tonlarda on dokuz çift Fransız kadın çorabı aldı.

Belçikalı eve döndükten yarım saat sonra kapı çaldı. Binbaşı Despard gelmişti.

Genç adamın öfkesini zorlukla kontrol altında tuttuğu belliydi.

"Neden Bayan Luxmore'u görmeye gittiniz?"

Poirot gülümsedi. "Profesör Luxmore'un ölümü olayını içyüzünü öğrenmeyi istiyordum. Gerçeği öğrenmeyi."

Despard hiddetle, "Gerçeği mi?" diye homurdandı. "O kadının herhangi bir konuda gerçeği söyleyebilecek bir yaratık olduğunu sanıyor musunuz?"

Belçikalı, "Zaman zaman bu bakımdan şüpheye kapılmadı değil." diye itiraf etti.

"Bundan eminim. O kadın deli!"

Poirot itiraz etti. "Pek değil sadece fazla romantik."

"Romantik mi? Allah kahretsin! Yalancının biri, bazen kadının kendi yalanlarına inandığını düşünüyorum."

"Olabilir."

"İğrenç bir kadın. Amazon'da onun elinden çekmediğim kalmadı."

"Buna inanıyorum."

Despard birdenbire bir koltuğa çöktü. "Buraya bakın, Mösyö Poirot size gerçeği anlatacağım."

"Yani hikâyeyi kendi açınızdan anlatacaksınız."

"Ve gerçek de bu."

Belçikalı sesini çıkarmadı.

"Artık olayı anlatmamın iyi karşılanacağını sanmıyorum." Despard'ın sesi alaylıydı. "Size doğruyu söyleyeceğim. Çünkü bu durumda artık yapılacak başka bir şey yok. Bana ister inanın ister inanmayın, bu size kalmış bir şey. Sözlerimin doğru olduğunu gösterecek bir kanıtım da yok." Bir an sustu. "Luxmore'lann yolculuk hazırlıklarını ben yaptım. Profesör yosunlara, bitkilere meraklı iyi bir ihtiyardı. Ama karısı?.. Herhalde onun nasıl bir kadın olduğunu

anlamışsınızdır? Yolculuk benim için bir kâbustan farksız oldu. Kadın beni hiç ilgilendirmiyordu, hem de hiç. Hatta ondan hoşlanmıyordum. O tip, sözümona fazla duyarlı, romantik kadınlar beni sıkar. İlk on beş gün her şey yolundaydı. Sonra hepimiz de hastalandık. Benim ve Bayan Luxmore'un ateşi hafifti.

"İhtiyar Luxmore'un durumu ise ciddiydi. Bir gece., şimdi beni dikkatle dinlemelisiniz. Bir gece çadırımın önünde oturuyordum. Birdenbire Profesör Luxmore'u gördüm. İyice uzaktaydı. Sendeleyerek nehrin kıyısındaki çalıların arasına giriyordu. Hummanın etkisiyle ne yaptığının farkında bile değildi. Bir dakika sonra kendini suda bulacaktı. Ve o noktada bu onun ölümü olacaktı. Adamı kurtaramayacaktık. Onun peşinden koşacak zaman da yoktu. Tüfeğim her zamanki gibi yanımda duruyordu. Silahı kaptım. Ben çok

iyi nişancıyımdır. Profesörü bacağından vurarak devirebileceğimden emindim. Tam tetiği çekerken o ahmak kadın nereden çıktıysa üzerime atıldı. 'Vurma!' diye haykırıyordu. 'Yalvarırım vurma!' Kolumu tutarak sarstı. Aynı anda silah patladı. Ve o ahmağın yüzünden kurşun Profesör Luxmore'un sırtına saplanarak onun ölmesine neden oldu.

"Bunun ne kötü bir an olduğunu size anlatamam! Ve o Allanın belası ahmak kadın hâlâ ne yaptığının farkında değildi. Kocasının ölümüne neden olduğunu düşünmüyordu. Zavallı ihtiyar adamı büyük bir soğukkanlılıkla vurduğumu sanıyordu. Hem de onun aşkı uğruna! Buna kesinlikle inanıyordu. Onunla kavga ettik. Kadın kocasının hummadan öldüğünü söylememiz için ısrar ediyordu. Bir an ona acıdım çünkü hâlâ ne yaptığının farkında değildi. Ama polise

başvursam o da gerçeği anlayacaktı. Fakat kendine delice aşık olduğuma inanması beni engelledi. Kadın böyle bir açıklama yaparsa başım belaya girecekti. Sonunda onun istediğini yapmaya razı oldum. Bunu aslında olayın dallanıp budaklanmaması için yaptım. Bunu itiraf ediyorum. Sonuçta profesör aslında ölümün eşiğindeydi. Hummadan ölmek üzereydi. Ayrıca kadını, ahmağın biri olmasına rağmen, bütün dünyaya rezil etmeyi de istemiyordum. Ertesi gün, yerlilere Profesör Luxmore'un hummadan öldüğünü açıkladım. Ve adamı gömdük. Yerli hammallardan bazıları gerçeği biliyorlardı. Onlar eski adamlardı ve bana çok bağlıydılar. Gerekirse her şeyi anlatacaklarını da biliyordum. Zavallı ihtiyar Luxmore'u gömerek, uygarlığa döndük. O zamandan beri kadının elinden kurtulmak için bucak bucak kaçıyorum." Bir an

sustu. Sonra da usulca ekledi. "İşte benim hikayem bu, Mösyö Poirot."

Poirot ağır ağır, "Bay Shaitana o gece yemekte bu olayı kasdetti değil mi?" dedi. "Ya da siz öyle sandınız."

Despard başını salladı. "Herhalde Shaitana hikâyeyi Bayan Luxmore'dan öğrenmişti. Kadının ağzından laf alması kolay olmuştu sanırım. Böyle şeyler adamı eğlendirirdi."

"Bayan Shaitana gibi bir adamın hikâyeyi öğrenmesi tehlikeli olabilirdi. Yani sizin için..."

Genç adam omzunu silkti. "Ben Shaitana'dan korkmuyordum."

Poirot cevap vermedi.

Despard yavaşça, "Bunları doğrulayacak bir kanıtım yok," dedi. "Tabii Shaitana'nın ortadan kalkmasını istediğim söylenebilir. Neyse... Size gerçeği anlattım. İster inanın ister inanmayın."

Poirot elini uzattı. "Size inanıyorum, Binbaşı Despard. Güney Amerika'daki olayın sizin anlattığınız gibi olduğundan eminim."

Genç adamın gözleri sevinçle parladı. Kısaca, "Teşekkür ederim," diye cevap verdi. Belçikalının elini heyecanla sıktı.

Combeacre'da Olanlar

Başmüfettiş Battle, Combeacre'daki polis karakolundaydı.

Kırmızı yüzlü bir adam olan Müfettiş Harper, Devonshire'lılara özgü o tatlı sesiyle, "İşte böyle oldu, efendim," diyordu. "Görünüşte şüphelenilecek bir şey yoktu. Doktor bir kaza olduğunu düşünüyordu."

"Siz bana yine o iki şişeyi anlatın. Bu konuyu iyice anlamak istiyorum."

-

"İncir şurubu. Şişede bu şurup vardı. Kadının sık sık bundan içtiği biliniyordu. Başka bir şişede ise şapka boyası duruyordu. Kadın daha doğrusu yardımcısı genç kız kullanıyordu. Bir bahçe şapkasını boyarken şişe kırıldı. İçinde bir hayli boya vardı. Bayan Benson, 'Onu eski şurup şişelerinden birine koyuver,' dedi. Hatta bunu hizmetçiler de duydular. Miss Meredith ve iki hizmetçi bu konuda aynı şeyleri söylediler. Boya, eski bir şurup şişesine boşaltıldı ve banyodaki rafa, diğer eşyaların arasına konuldu." "Şişenin üzerine yeni bir etiket yapıştırılmamış mıydı?" "Hayır. Dikkatsizlik tabii. Savcı da bunun üzerinde durdu." "Devam edin."

"Olay gecesi, Bayan Benson banyoya gitti ve raftan bir incir şurubu şişesi aldı. Bir bardağa şuruptan çokça koyarak içti. Sonra yaptığı hatayı anladı. Hemen doktor

çağırdılar. Ama adam bir hastaya gitmişti. Onu aradan bir hayli zaman geçtikten sonra bulabildiler. Herkes elinden geleni yaptı ama kadın öldü." "Bayan Benson da bir kaza olduğuna mı inanmıştı?" "Ah, evet. Herkes böyle düşünüyordu. Şişelerin karıştığı anlaşılıyordu. Bunu orta hizmetçisinin toz alırken yaptığını söylediler ama kız şişelerin yerini değiştirmediğine yemin etti."

Battle sesini çıkarmadı. Ne kolay, diye düşünüyordu. Üst raftan alınan bir şişe diğerinin yerine konuluyor. Böyle bir şeyi kimin yaptığını öğrenmek zor. Herhalde katil eldivenliydi. Ama zaten şişede en son Bayan Benson'un parmak izleri kalacaktı. Evet çok kolay ve çok basit. Ama yine de bir cinayet bu! Kusursuz bir cinayet.

"Ama neden? Sebep nedir?" Başmüfettiş bunu anlayamıyordu.

Sonra, "O Anne Meredith denilen yardımcıya Bayan Benson'dan miras kaldı mı?" diye sordu.

Müfettiş Harper başını salladı. "Hayır. Bayan Benson'un yanında çalışmaya başlayalı sadece altı hafta olmuştu. Ama kadın sinirli biriydi sanırım. Hiçbir kız orada fazla kalmıyordu."

Battle'in şaşkınlığı hâlâ geçmemişti. Kendi kendine, Bayan Benson aksi bir kadınmış, dedi. Belki Anne Meredith de işinden memnun değildi. Ama kadını öldürmesi için bir neden değil. Eğer kız büyük bir kin duyduysa o başka... Başını salladı. Buna pek ihtimal vermiyordu.

"Bayan Benson'un parası kime kaldı?"

"Yeğenlerine sanırım. Ama duyduğuma göre zaten pek fazla parası da yoktu..."

Başmüfettiş işin içinden çıkamadı. Yaptığı soruşturmalardan da bir sonuç alamadı. Kasabadakilerin çoğu Anne Meredith'i unutmuşlardı bile. Battle sadece yaşlı rahipten Bayan Benson'un aksi değil ama gençlere karşı biraz sert davranan sofu bir kadın olduğunu öğrendi.

Başmüfettiş artık Bayan Benson'u hayalinde canlandırabiliyordu. Dürüstlüğüyle övünen, sık sık hizmetçi değiştiren, yardımcılarını fazla çalıştıran bir kadın. Ama işte o kadar.

Bütün bunlara rağmen Battle, Devonshire'dan ayrılırken Anne Meredith'in bilinmeyen bir nedenle Bayan Benson'u öldürdüğüne inanıyordu.

Bir Çift Çorap

Başmüfettiş Battle'in bindiği tren hızla doğuya doğru giderken, Anne Meredith'le Rhoda Dawes da Hercule Poirot'nun salonunda oturuyorlardı.

Anne o sabah mektubu aldığı zaman Poirot'ya gitmek istememişti. Ama Rhoda onu ikna etmişti.

"Anne, sen korkaksın. Evet, korkaksın! Başını devekuşu gibi kuma gömmenin bir yararı yok. Bir cinayet işlendi. Şüphelilerden biri de sensin. Tabii senin üzerinde fazla durmadıklarından eminim, o da başka."

Anne neşeyle, "Bu daha da kötü," diye cevap verdi. "Katil çoğu zaman en şüphelenmedikleri kimsedir."

Rhoda bu sözlere aldırmadı. "Ama senin katil olmadığın kesin. Onun

için cinayet sanki kötü bir kokuymuş gibi burnunu tıkamanın bir yararı olmaz."

Anne ısrarla, "Ama bunun benimle bir ilgisi yok ki," dedi. "Tabii polisin soracağı her soruya cevap vermeye hazırım. Ama bu Hercule Poirot... onun bu işle bir ilgisi yok."

"Peki, davetini kabul etmezsen adam ne düşünecek dersin? Suçlu olduğunu sanmayacak mı?"

Anne soğuk bir tavırla, "Ben suçlu değilim ki," diye hatırlattı.

"Hayatım, bunu biliyorum. Sen istesen de kimseyi öldüremezsin. Ama her şeyden şüphelenen bir yabancı bunu bilemez. Bence kibar kibar adama gitmeliyiz. Yoksa o kalkıp buraya gelir ve hizmetçilerin ağzından laf almaya çalışır."

"Bizim hizmetçilerimiz yok ki."

"Astwell ana var ya. O da gevezelikte çok kimseyle

yarışabilir! Haydi Anne gidelim. Bana kalırsa çok da eğleniriz."

Anne'in inadı tutmuştu. "Beni neden görmek istediğini anlayamıyorum."

Rhoda sabırsızca, "Polise ders vermek için herhalde," dedi. "Amatörler hep böyle yaparlar. Scotland Yard'dakilerin koca ayaklı, akılsız adamlar olduklarını kanıtlamaya çalışırlar." "Sence bu Poirot denilen adam zeki mi?" Rhoda, "Sherlock Holmes'a pek benzemiyor," diye cevap verdi. "Herhalde bir zamanlar çok başarılıydı. Ama artık bunamış olmalı. En aşağı altmışında var sanırım. Ah, haydi, Anne gidip ihtiyarı görelim. Bize diğerleri hakkında korkunç şeyler anlatabilir."

"Pekâlâ, pekâlâ." Anne bir an durdu sonra da ekledi. "Bütün bunlar seni çok eğlendiriyor, Rhoda."

Arkadaşı, "Bunun nedeni olayla bir ilişkim olmaması sanırım," dedi. "Ah, Anne ne aptalsın! insan tam cinayet anında başını kaldırıp bakmaz mı? Bunu yapsaydın, katili de öğrenirdin. Ona şantaj yaparak ömrünün sonuna kadar düşeşler gibi yaşardın."

İşte böylece o gün saat üçte Rhoda Dawes'la Anne Meredith, Poirot'nun evine gittiler. Şimdi nazik nazik oturmuş, eski tip bardaklardan böğürtlen şurubu içiyorlardı. Bu şurup hiç hoşlarına gitmemişti ama bu ikramı reddetmeyecek kadar da terbiyeliydiler.

Poirot, "Davetimi kabul ettiğiniz için çok naziksiniz, matmazel," diyordu.

Anne, "Size elimden geldiği kadar yardım etmeye çalışacağım," diye mırıldandı.

"Bu hafızayla ilgili."

"Hafızayla mı?"

"Evet. Aynı soruları Bayan Lorrimer, Dr. Roberts ve Binbaşı Despard'a da sordum. Ama ne yazık ki, hiçbiri de bana istediğim cevabı veremedi."

Anne hâlâ merakla Belçikalıya bakıyordu.

"Matmazel, o geceyi, Bay Shaitana'nın sorununu düşünmenizi istiyorum."

Anne'in yüzünde tuhaf bir ifade belirip kayboldu. Bu kâbustan hiçbir zaman kurtulamayacak mıydı?

Poirot kızın suratındaki ifadeyi farketmişti. "Biliyorum, matmazel, biliyorum." Sesi şefkatliydi. "Bu konu hiç hoşunuza gitmiyor, değil mi? Bu da normal. Çok gençsiniz ve hayatınızda ilk kez dehşet verici bir olayla karşılaşıyorsunuz. Herhalde şiddetli bir ölüm olayına hiç tanık olmadınız."

Rhoda sıkıntılı sıkıntılı ayaklarını oynattı.

Anne, "E?" dedi.

"O geceyi düşünün ve bana odadaki eşyaları anlatın."

Anne, Belçikalıyı şüpheyle süzüyordu. "Anlayamadım."

"Koltuklar, masalar, biblolar, duvar kâğıdı, perdeler, maşalar. Bunların hepsini gördünüz. Onları tarif edebilir misiniz?"

"Ah, anlıyorum..." Genç kız kaşlarını çatarak durakladı. "Eşyaları hatırladığımı pek sanmıyorum. Duvar kağıdının nasıl olduğunu bilmiyorum. Galiba duvarlarda kağıt yoktu ve açık bir renge boyanmıştı. Yerde halılar vardı. Sonra bir piyano..." Başını salladı. "Başka bir şey söyleyemeyeceğim."

"Ama siz çaba göstermiyorsunuz ki, matmazel. Bazı eşyaları, süsleri, biblolarıhatırlamanız gerekir."

Anne ağır ağır, "Bir vitrinde Mısır mücevherleri vardı," dedi. "Bunu hatırlıyorum. Vitrin pencerenin önündeydi."

"Ah, evet. Hançerin durduğu masadan çok uzaktaydı bu."

Anne, Belçikalıya baktı. "Hançerin hangi masada durduğunu bilmiyorum."

Poirot kendi kendine, fena değil, fena değil, dedi. Ama Hercule Poirot da aptal değildir. Bu kız beni daha iyi tanısaydı bu kadar budalaca bir tuzak kurmayacağımı da bilirdi. Sonra, "Mısır mücevherleri mi dediniz?" diye sordu.

Anne heyecanla cevap verdi. "Evet... Bunlardan bazıları çok güzeldi. Mavi ve kırmızı Mine... Bir iki nefis yüzük. Sonra o kutsal böceklerden de vardı. Ama ben onlardan hiç hoşlanmam."

Poirot mırıldandı. "Bay Shaitana iyi bir koleksiyoncuydu."

Anne, "Öyle olduğu anlaşılıyor," diye başını salladı. "Oda eşya doluydu. İnsan hangisine bakacağını bilemiyordu."

"Bu yüzden hiçbir şey fazla dikkatinizi çekmedi sanırım."

Kız gülümsedi. "Vazoya konulmuş olan krizantemler dikkatimi çekti. Suyun değiştirilmesinin gerektiği anlaşılıyordu."

"Ah, evet, hizmetçiler böyle şeylere her zaman dikkat etmezler." Poirot bir süre düşündü.

Anne çekine çekine, "Korkarım istediğiniz şeyi farketmedim," dedi.

Belçikalı şefkatle gülümsedi. "Önemli değil, yavrum. Zaten böyle olacağını biliyordum... Aklıma gelmişken... Son zamanlarda Binbaşı Despard'ı gördünüz mü?"

Genç kız şaşırmıştı. "Yakında gelip bizi göreceğini söyledi."

Rhoda dayanamadı. "Ama onun katil olmadığı belli! Anne de, ben

de bundan eminiz!"

Poirot neşeyle iki kıza baktı. "Binbaşı çok şanslı. Sizin gibi iki hoş genç hanımı suçsuz olduğuna inandırmış."

Rhoda, ah Tanrım, diye düşündü. Şimdi tam bir Fransız gibi davranacak. Böyle şeyler beni çok utandırır. Ayağa kalkarak duvardaki gravürlere bakmaya başladı. "Bunlar pek güzel."

Poirot, "Fena sayılmazlar," dedi. Sonra da kararsızca Anne'e baktı. "Matmazel, acaba bana büyük bir iyilikte bulunur musunuz? Hayır, hayır, bunun cinayetle bir ilgisi yok. Bu kişisel bir sorun."

Anne biraz şaşırmıştı.

Belçikalı sanki biraz utanıyormuş gibi bir tavırla sözlerini sürdürdü. "Anlayacağınız Noel yaklaşıyor. Yeğenlerim ve onların çocukları için hediyeler almam gerekiyor. Şimdi genç kızların nelerden

hoşlanacaklarını bilmek zor. Korkarım ben artık modası geçmiş şeyleri beğeniyorum."

Anne nazik nazik, "Evet?" dedi.

"Fransız çorapları... Böyle bir hediye beğenilir mi?"

"Tabii. Herkes kendine çorap hediye edilmesinden hoşlanır."

"İçimi rahatlattınız. Şimdi sizden bir şey rica edeceğim. Değişik renklerde çoraplar aldım. Galiba on beş çift, ya da on altı. Onlara bakar ve içlerinden en güzel olan altı çifti ayırır mısınız?"

Genç kız gülerek ayağa kalktı. "Tabii ayırırım."

Poirot, Anne Meredith'i, yandaki küçük bölmede duran bir masaya götürdü. Bunun üzerine konulmuş olan eşyalar karma karışıktı. Anne Meredith, Poirot'yu daha iyi tanısaydı, düzen meraklısı bu adamın eşyaları böyle karmakarışık bir halde bırakmasına şaşardı.

Çoraplar üst üste atılmış, içleri kürklü eldivenler, bonbon kutuları ve takvimler birbirlerine karışmışlardı.

Poirot, "Ben hediyeleri bir hayli önce yollarım," diye açıkladı. "İşte çoraplar şurada, matmazel. Lütfen bana altı çift ayırın."

Belçikalı dönerek yanlarına gelen Rhoda'yı durdurdu. "Size gelince, matmazel. Size çok ilginç bir şey göstereceğim. Bu herhalde sizin hoşunuza gitmez, Matmazel Meredith."

Rhoda bağırdı. "Nedir o?"

Poirot sesini alçalttı. "Bir bıçak, matmazel. On iki kişi o bıçakla birini öldürmüşlerdi. Yataklı Vagonlar Şirketi onu bana hatıra olarak verdi."

Anne, "Ne korkunç!" diye haykırdı.

Rhoda, "Ah," dedi. "Lütfen o bıçağı bana gösterin."

Poirot kızı diğer odaya götürdü. Bir yandan da konuşup duruyordu. "Bıçağı, Yataklı Vagonlar Şirketinin bana vermesinin nedeni..."

Dışarı çıktılar...

Üç dakika sonra geri döndüler. Anne Meredith onlara doğru gitti.

"Bence çorapların en güzelleri bunlar, Mösyö Poirot. Bunlar gece için çok uygun... Bu açık renkler ise yazın kullanılabilir. Yaz geceleri yani."

"Çok teşekkür ederim, Matmazel."

Belçikalı kızlara tekrar şurup ikram etmek istedi. Ama onlar bu teklifi nezaketle reddettiler. Sonunda Poirot iki arkadaşı kapıya kadar geçirdi.

Onlar evden ayrılır ayrılmaz Poirot da odaya dönerek, masaya gitti. Çoraplar hâlâ karışık bir yığın halinde duruyordu. Poirot önce Anne Meredith'in seçtiği çorapları

saydı. Altı çiftti bunlar. Sonra geri kalanları saymaya başladı.

Belçikalı on dokuz çift çorap almıştı. Şimdi masada on yedi çift vardı.

Poirot ağır ağır başını salladı.

Üç Katil

Başmüfettiş Battle, Londra'ya erişir erişmez doğru Hercule Poirot'ya gitti. Anne'le Rhoda oradan ayrılalı bir saatten fazla olmuştu.

Battle hiçbir giriş yapmadan Devonshire'da öğrendiklerini anlattı. Sözlerini, "Kızın sırrını öğrendik," diye sona erdirdi. "Bundan hiç şüphem yok. Shaitana da 'evdeki kazalar' sözüyle bunu kastediyordu. Ama açıkçası cinayet nedenini anlayamıyorum. Kız, Bayan Benson'u neden öldürdü?"

"Dostum, size bu konuda yardım edebileceğimi sanıyorum."

"Anlatın, Mösyö Poirot."

"Bu akşam üzeri küçük bir deney yaptım. Anne Meredith'le arkadaşını buraya çağırdım. Kıza o

gece salonda hangi eşyaların olduğunu sordum."

Battle, Poirot'ya merakla baktı. "Bu nokta sizi çok ilgilendiriyor."

"Evet. Yararını görüyorum. Bu sayede bir hayli bilgi ediniyorum. Matmazel Meredith şüphelendi. Çok şüphelendi. O küçük hanım hiçbir şeyi olduğu gibi kabul etmiyor. Onun üzerine o ihtiyar köpek Hercule Poirot en güzel numaralarından birini yaptı. Amatörce, beceriksizce bir tuzak kurmaya çalıştı. Matmazel mücevherlerin durduğu bir vitrinden söz etti. Ben de onun hançerin durduğu masadan çok uzakta olduğunu söyledim. Kız, tuzağa düşmedi. Zekice davrandı. Ondan sonra da kendi kendini o kadar beğendi ki, ihtiyatlı davranmaktan vazgeçti. 'Demek bu adam beni bu yüzden çağırdı?' diye düşündü. 'Hançeri farkettiğimi, onun nerede durduğunu bildiğimi

itiraf etmemi istiyordu. "Mücevherlerden rahatlıkla söz etti.' Bunların ayrıntılarını farketmişti. Odada onlardan başka hiçbir şeyi hatırlamıyordu. Sadece bir vazodaki krizantemlerin suyunun değiştirilmesinin gerektiğini farketmişti."

Battle, "E?" dedi.

"Bu önemli bir şey. Kızı hiç tanımasaydık, bu sayede karakterini anlamak için bir ipucu elde etmiş olurduk. Anne Meredith çiçekleri farkediyor. Bunun sebebi çiçeklerden hoşlanması mı? Hayır. Çünkü büyük bir vazoda duran erken açmış laleleri görmemiş bile. Oysa böyle bir şey çiçek seven bir insanın gözünden kaçmazdı. Hayır, konuşan bazı evlerde yardımcı olarak çalışan bir kız. Görevlerinden biri vazolardaki suları değiştirmek olan bir insan. Ayrıca Anne Meredith mücevherlerden

hoşlanıyor ve bunları farkediyor. Bu anlamlı değil mi?"

Başmüfettiş, "Ah..." diye mırıldandı. "Şimdi anlamaya başlıyorum."

"Tabii ya. Geçen gün de söylediğim gibi kâğıtlarımı açıyorum. Geçen gün siz Anne Meredith'in hayatından söz ettiniz ve sonra Bayan Oliver o şaşırtıcı açıklamayı yaptı. O zaman önemli bir noktayı düşündüm. Cinayet kazanç için işlenmiş olamazdı. Çünkü Anne Meredith o olaydan sonra da yine çalışmak zorunda kalmıştı. O halde? Kızın görünüşteki özelliklerini sıraladım. Çekingen. Parasız ama iyi giyiniyor. Güzel şeylerden hoşlanıyor. Bu aslında bir katilden çok bir hırsızın karakteri değil mi? Bu yüzden hemen Bayan Eldon'un pasaklı bir kadın olup olmadığını sordum. Kendimce bir varsayım da kurdum. Belki Anne Meredith aslında zayıf karakterli bir

kızdı. Büyük dükkanlardan küçük eşyalar çalan bir hırsız. Güzel şeylerden hoşlanıyordu ve parası yoktu. Onun için yanında çalıştığı kadının bir iki şeyini çalmıştı. Bir broş örneğin. Biraz bozuk para. Bir dizi boncuk. Bayan Eldon pasaklı ve dağınık bir kadındı. Çalınan bu eşyaları kendinin kaybettiğini, bir yere bırakıp sonra unuttuğunu düşünecekti. Küçük, sessiz yardımcısından şüphe etmeyecekti. Ama sonra Anne Meredith daha değişik bir kadının yanında çalışmaya başladı. Bayan Benson durumu anladı ve Anne Meredith'i hırsızlıkla suçladı. İşte bu cinayet sebebi olabilir. Geçen akşam da söylediğim gibi Anne korku yüzünden cinayet işleyebilecek bir tip. Bayan Benson'un hırsızlığını kanıtlayabileceğinin farkındaydı. Onu ancak bir tek şey kurtarabilirdi. Bayan Benson'un ölümü. İşte bu yüzden kız, şişelerin yerini değiştirdi. Ve Bayan Benson öldü.

İşin garibi kadın hatanın kendisinde olduğunu sandı. Korku ve dehşete kapılmış olan kızdan bir an bile şüphelenmedi." Battle, "Olabilir," dedi. "Bir varsayım ama olabilir." "Kesinlikle olabilir, dostum. Bugün akşamüzeri bir tuzak kurdum. Gerçek bir tuzak. Güzel bir yem vardı. Miss Meredith ilk uydurma tuzağa düşmemeyi başardı. Ama gerçek tuzağa gelince kendini ele verdi. Kızdan şüpheleniyor ve onun pahalı güzel Fransız çoraplarına kesinlikle dayanamayacağını düşünüyordum. Ondan yardım istedim. Tabii o arada kaç çorap olduğunu bilmediğimi de iyice açıkladım. Kızı burada yalnız bırakarak dışarı çıktım. Şimdi orada on dokuz çift çorap yerine on yedi çift var, dostum, iki çorap Anne Meredith'in çantasına girdi."

Battle bir ıslık çaldı. "Vay vay vay. Ama kız kendini tehlikeye atmış."

"Yok canım. Kız neden şüphelendiğimi sanıyordu? Cinayet işlediğinden. O halde bir çift, iki çift güzel çorap çalmasının ne tehlikesi olabilirdi? Ben bir hırsızın peşinde değildim ki. Ayrıca hırsız ya da kleptoman her zaman aynıdır. Başarıyla hırsızlık yapabileceğine inanır."

Battle başını salladı. "Orası öyle. Şaşılacak kadar aptalca bir şey bu. Bir sıçrarsın çekirge... Neyse, ikimiz aramızda gerçeği hemen hemen ortaya çıkardık. Anne Meredith hırsızlık ederken yakalandı. Zehir şişesini bir raftan alarak diğerine koydu. Bunun bir cinayet olduğunu biliyoruz. Ama bunu kanıtlayabileceğimizi hiç sanmıyorum. Başarılı ikinci cinayet. Roberts rahatlıkla cinayet işledi ve yakalanamadı. Anne Meredith rahatlıkla cinayet işledi ve yakalanamadı. Ama ya Shaitana? Onu da Anne Meredith mi öldürdü?"

Bir süre düşündü sonra da başını salladı. "Olmadı. Kız kendini tehlikeye atacak biri değil. Evet, iki şişenin yerini değiştirebilirdi. Kendisinden şüphelenmeyeceklerini bilirdi çünkü. Güvenli bir cinayet yöntemiydi bu. Çünkü şişeleri herhangi bir kimse değiştirmiş olabilirdi. Tabii kız başarılı olmayabilirdi de. Bayan Benson zehri içmeden önce yanlışlığı fark edebilirdi. Ya da zehri içmesine rağmen ölmezdi. Ben bunu 'umuda bağlı bir cinayet' diye tanımlayacağım. Yani katil başarılı olabilirdi de, olmayabilirdi de. Ama oldu. Fakat Shaitana olayı bundan çok farklıydı. Bu bilerek, cesaretle işlendi."

Poirot, "Ben de aynı fikirdeyim," diye cevap verdi. "Bu iki cinayet birbirine benzemiyor."

Başmüfettiş yüzünü buruşturdu. "Shaitana cinayetinde kızı şüpheliler listesinden silmemiz

gerekiyor, Roberts'i de öyle. Ya Despard? Bayan Luxmore'dan bir şey öğrenebildiniz mi?"

Poirot bir gün önceki macerasını anlattı.

Battle güldü. "O kadınları bilirim. Hatırladıklarıma uydurduklarını birbirlerinden ayıramazsınız."

Belçikalı sözlerini sürdürerek Despard'ın gelişini ve genç adamın hikâyesini anlattı.

Battle birdenbire, "Ona inandınız mı?" diye sordu.

"Evet, inandım."

Başmüfettiş içini çekti. "Ben de öyle. Despard, karısına göz koyduğu için bir adamı vuracak biri değil. Sonra boşanma diye bir şey var. Boşanmak için mahkemeye koşan koşana. Ayrıca kadının kocasından boşanması Despard'ın meslek hayatını mahvetmezdi. Hayır, bizim sevgili ölü Bay Shaitana'mız bu olayda yanıldı. Üç

numaralı olay aslında cinayet değildi." Poirot'ya baktı. "Şimdi geriye..."Belçikalı onun cümlesini tamamladı. "Bayan Lorrimer kaldı."

Telefon çalmaya başlamıştı. Poirot kalkarak alıcıya uzandı. Bir iki kelime söyledi. Bekledi. Tekrar konuştu. Sonra telefonu kapayarak Battle'ın yanına döndü.

Yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. "Arayan Bayan Lorrimer'di. Gidip kendisini görmemi istiyor. Hemen."

Battle'la birbirlerine baktılar.

Başmüfettiş ağır ağır kafasını salladı. "Yanılıyor muyum? Yoksa böyle bir şeyi bekliyor muydunuz?"

Hercule Poirot, "Düşünüyordum," dedi. "Sadece düşünüyordum."

Battle mırıldandı. "Ona gidin. Belki sonunda gerçeği öğrenirsiniz."

Bayan Lorrimer Konuşuyor

Hava kapalıydı, Bayan Lorrimer'in odası kasvetli ve loş duruyordu. Kadının yüzü kül rengiydi. Poirot'nun son gelişinden beri daha çok yaşlanmış gibiydi.

Bayan Lorrimer ufak tefek dedektifi her zamanki gibi güven dolu tavırlarıyla ve gülümseyerek karşıladı. "Hemen geldiğiniz için çok naziksiniz, Mösyö Poirot. İşinizin başınızdan aşkın olduğunu biliyorum."

Poirot eğildi. "Emrinizdeyim, madam."

Kadın şöminenin yanındaki zile bastı. "Çay içelim. Bilmiyorum siz nasıl düşünürsünüz? Bence bir giriş yapmadan açıklamalarda bulunmak hatalıdır."

"Demek açıklamalarda bulunacaksınız, madam?"

Bayan Lorrimer cevap vermedi çünkü aynı anda hizmetçisi içeri girdi. Kadın çay söyledi. Hizmetçi gittikten sonra da Poirot'ya döndü.

Alayla, "Geçen gün bana sizi çağırttığım zaman geleceğinizi söylediniz," dedi. "Sizi çağırmama neyin sebep olabileceğini biliyordunuz sanırım."

Bundan başka bir şey söylemedi. Çay tepsisi geldi. Bayan Lorrimer günlük olaylardan zekice söz etti.

Poirot bir ara, "Geçen gün küçük Matmazel Meredith'le çay içmişsiniz," dedi.

"Evet. Onu son günlerde gördünüz mü?"

"Bugün bendeydi."

"Demek kız Londra'da. Yoksa siz Wallingford'a mı gittiniz?"

"Hayır, hayır. Miss Meredith'le arkadaşı bana gelmek nezaketini gösterdiler."

"Ah, arkadaşı. Onunla tanışmadım."

Belçikalı hafifçe gülümsedi. "Bu cinayet... bazı dostluklara yol açtı. Siz, Matmazel Meredith'le birlikte çay içtiniz. Binbaşı Despard da yine onunla dost oldu. Galiba gruba sokulmayan bir Dr. Roberts."

Bayan Lorrimer, "Doktoru geçen gün briçte gördüm," dedi. "Yine her zamanki gibi neşeliydi."

"Hâlâ briçe meraklı mı?"

"Evet. Ve yine olmayacak oyunlara kalkışıyor. Ama çoğu zaman blöfle kazanıyor." Kadın bir an sustu. "Son zamanlarda Başmüfettiş Battle'ı gördünüz mü?"

"Evet bugün gördüm. Siz telefon ettiğiniz sırada o bendeydi."

Bayan Lorrimer yüzünü şöminedeki ateşten korumak ister gibi elini yanağına götürdü. "Araştırmaları nasıl gidiyor?"

Poirot ciddi bir tavırla, "Battle hızla çalışan bir insan değildir," diye açıkladı. "Ama sonunda amacına ulaşır."

"Acaba?" Kadının dudakları alaylı bir gülüşle büküldü. "O benimle bir hayli ilgilendi. Tâ genç kızlığıma kadar bütün hayatımı inceledi sanırım. Dostlarımla konuştu. Hizmetçilerimi sorguya çekti. Bilmiyorum ne öğreneceğini sanıyordu. Ama aradığını bulamadığından eminim. Söylediklerimi olduğu gibi kabul etseydi, onun için daha iyi olurdu. Ben ona gerçeği söyledim. Bay Shaitana'yla bir dostluğum yoktu. Onunla Luxor'da tanıştım. Hiçbir zaman samimi olmadık. Başmüfettiş Battle bu gerçeklerden kaçamayacak."

Poirot, "Belki," dedi.

"Ya siz Mösyö Poirot? Siz araştırma yapmadınız mı?"

"Sizin hakkınızda mı, madam?"

"Evet. Bunu kastediyorum."

Belçikalı dedektif ağır ağır başını salladı, "Bunun bir yararı olmazdı."

"Ne demek istiyorsunuz, Mösyö Poirot?"

"Sizinle açık açık konuşacağım, madam. Daha başlangıçta

O gece Shaitana'nın salonunda briç oynayan dört kişiden en zeki, soğukkanlı ve mantıklısının siz olduğunu anladım. Eğer o dört kişiden birinin cinayet planladığını ve bunu başarıyla uyguladığını söyleseler ve iddiaya girmemi isteselerdi, ben size oynardım."

Bayan Lorrimer kaşlarını kaldırdı. "Bu iltifat mı?" Poirot kadının sözlerine aldırmayarak konuşmasına devam etti. "Bir cinayetin başarılı olması için genellikle önceden bütün ayrıntıların üzerinde durmak gerekir. Bütün ihtimaller gözü

önüne alınmalıdır. Uygun zaman seçilmelidir. Dr. Roberts kendine fazla güvenmesi ve aceleciliği yüzünden cinayeti yüzüne gözüne bulaştırabilir. Binbaşı Despard herhalde çok dikkatli olduğu için cinayet işlemez. Miss Meredith korkuya kapılarak kendisini ele verir.

"Ama siz bunların hiçbirini yapmazsınız, madam. Soğukkanlılıkla, sakin sakin hareket edersiniz. Aslında kararlı bir insansınız. Kafanız bir konuya takıldığı için dikkati bir tarafa bırakırsınız. Ama şaşalamazsınız."

Bayan Lorrimer'in dudaklarında acayip bir gülüş belirmişti. "Demek hakkımda böyle düşünüyorsunuz, Mösyö Poirot? Cinayet işleyecek bir kadın olduğumdan eminsiniz."

"Hiç olmazsa bu fikrime kızmayacak kadar naziksiniz."

"Bunu çok ilginç buldum. Demek Shaitana'yı başarıyla öldürebilecek tek insanın ben olduğunu düşünüyorsunuz?"

Belçikalı ağır ağır, "Ama bir sorun var, madam," dedi.

"Sahi mi? Nedir?"

"Demin, 'bir cinayetin başarılı olması için genellikle bütün ayrıntıların üzerinde durulması gerekir,' dedim. Bu 'genellikle' sözüne dikkatinizi çekmek istiyorum. Çünkü başka türlü başarılı bir cinayet türü daha vardır. Birdenbire işlenilen, önceden planlanmayan cinayet. Bence Bay Shaitana da böyle bir cinayete kurban gitti. Birdenbire adamın öldürülmesi gerekti. Katile ani bir ilham geldi. Ve düşüncesini hemen uyguladı." Başını salladı, "Ama bu sizin işleyebileceğiniz bir cinayet değildi. Eğer Bay Shaitana'yı öldürmeyi düşünseydiniz, her şeyi önceden planlardınız."

"Anlıyorum... Ve cinayet önceden planlanmamıştı. Onun için de ben katil değilim. Öyle mi, Mösyö Poirot?"

Dedektif eğildi, "Evet, madam."

"Ama..." Bayan Lorrimer öne doğru eğildi. "Bay Shaitana'yı ben öldürdüm, Mösyö Poirot."

Gerçek

Bir sessizlik oldu. Uzun bir sessizlik...

Odaya karanlık basmaya başlamıştı. Şöminede alevler titreşip yükseliyorlardı.

Bayan Lorrimer'le, Hercule Poirot birbirlerine bakmıyorlardı. İkisi de gözlerini ateşe dikmişlerdi. Sanki zaman geçici olarak durmuştu.

Sonra Poirot içini çekerek kımıldandı. "Demek böyle?... Onu neden öldürdünüz, madam?"

"Nedenini bildiğinizi sanıyorum, Mösyö Poirot."

"Hakkınızda bir şey biliyordu... Yıllar önce olmuş bir şeyi..."

"Evet."

"Ve bu şey... başka bir ölümdü sanırım."

Kadın başını eğdi.

Belçikalı usulca, "Bunu bana neden açıklıyorsunuz?" diye sordu. "Bugün niçin beni çağırttınız?"

"Bana günün birinde sizi çağırtacağımı söylemiştiniz."

"Evet. Daha doğrusu bunu umuyordum... Madam sizin hakkınızda gerçeği ancak bu yolla öğrenebileceğimi biliyordum. Siz isterseniz bunu açıklayacaktınız. Konuşmak istemezseniz bir tek kelime bile söylemeyecektiniz. Kendinizi ele vermeyecektiniz. Ama... konuşmayı istemeniz olasılığı da vardı."

Bayan Lorrimer başını salladı. "Bunu önceden tahmin ettiniz. Çok zekisiniz... O yorgunluk... Yalnızlık..." Sustu.

Poirot onu merakla süzüyordu. "Demek böyleydi?.. Bunu, anlayabiliyorum."

Bayan Lorrimer, "Yalnızdım," dedi. "Çok yalnız. Benim gibi vicdan

azabı çekmeyen biri nasıl bir hayat sürdüğümü de anlayamaz."

Dedektif şefkatle, "Sizi anladığımı söyleyebilir miyim, madam?" diye sordu. "Yoksa bunu küstahlık mı sayarsınız?"

Kadın yine başını eğdi. "Teşekkür ederim."

Yine bir sessizlik oldu.

Sonra Poirot daha kesin bir tavırla konuşmaya başladı. "Bay Shaitana'nın yemekte söylediği sözlerle sizi kastettiğini mi düşündünüz?"

Bayan Lorrimer, "Evet," dedi. "Shaitana'nın o sözleri bir tek kişinin kendini iyice anlaması için söylediğini düşündüm. O kimse bendim. Zehrin kadınlara göre bir silah olduğunu söylerken beni kastediyordu. Sırrımı biliyordu. Bundan daha önce de şüphelenmiştim. Konuşurken sözü dönüp dolaştırıp ünlü bir davaya

getirmişti. Bir taraftan da beni dikkatle süzüyordu. Ama son gece her şeyi bildiğini iyice anladım."

"Onun ileride neler yapacağını da biliyordunuz, öyle mi?"

Kadın alayla, "Herhalde siz ve Başmüfettiş Battle oraya bir rastlantı sonucu gelmemiştiniz," diye cevapladı. "Shaitana'nın ne kadar zeki olduğunu kanıtlamaya kalkışacağını anladım. İkinize de kimsenin şüphelenmediği bir şeyi açıklayacaktı." "Harekete geçmeye ne zaman karar verdiniz?" Bayan Lorrimer bir an kararsızca durakladı. "Bunu kesinlikle hatırlamak zor. Yemeğe gitmeden önce o hançeri görmüştüm. Salona döndüğümüz zaman hançeri alarak, elbisemin kolunun içine soktum. Dikkatli davrandığım için kimse bunu görmedi." "Bunun el çabukluğu gerektirdiğinden eminim." "O zaman ne yapacağıma da kesinlikle karar verdim.

Harekete geçmem yetecekti. Belki durum tehlikeliydi ama buna değerdi."

"Soğukkanlılıkla davrandığınızı, her fırsatı değerlendirdiğiniz anlaşılıyor."

Bayan Lorrimer sözlerini sürdürdü. "Briçe başladık." Sesi soğuk ve ifadesizdi. "Sonunda beklediğim fırsat elime geçti. Oyun dışı kaldım. Ağır ağır şömineye gittim. Shaitana uyukluyordu. Diğerlerine bir göz attım. Hepsi de oyuna dalmışlardı. Eğildim... ve Shaitana'yı öldürdüm..." Sesi hafifçe titremeye başlamıştı. Ama sonra kendine hakim oldu. "Shaitana'ya bir iki söz söyledim. Böylece adamın o sırada sağ olduğunu iddia edebilecektim. Şömine hakkında bir şeyler mırıldandım. Sonra da sanki Shaitana bana cevap vermiş gibi, 'Ben de sizin gibi düşünüyorum,' dedim. 'Kaloriferden ben de

hoşlanmıyorum.'" "Adam hiç bağırmadı mı?"

"Hayır. Galiba hafifçe homurdandı, işte o kadar. Uzaktan bana bir şey söylediği de sanılabilirdi." "Sonra?"

"Sonra briç masasına döndüm." "Ve oturarak oyuna devam ettiniz." "Evet."

"Ve oyuna karşı o kadar ilgiliydiniz ki, iki gün sonra bana bütün elleri saydınız."

Bayan Lorrimer kısaca, "Tabii," dedi.

Hercule Poirot, "Olağanüstü," diye mırıldanarak koltukta arkasına yaslandı. Başını sallayıp duruyordu. "Ama hâlâ bir şey var, madam. Anlayamadığım bir şey."

"Evet."

"Gözden kaçırdığım bir nokta olmalı. Siz her şeyi dikkatle inceleyen, tartan bir insansınız. Belirli bir sebep yüzünden kendinizi büyük bir tehlikeye atmaya karar

vermişsiniz. Ve istediğinizi de başarmışsınız. Ama şimdi, iki hafta sonra fikrinizi değiştiriyorsunuz. Açıkça bu bana inanılacak gibi gözükmüyor."

Kadın güldü. "Haklısınız, Mösyö Poirot bilmediğiniz bir şey var. Miss Meredith size geçen gün nerede karşılaştığımızı söyledi mi?"

"Yanılmıyorsam Bayan Oliver'in apartmanının yakınında karşılaşmışsınız."

"Orası öyle. Ama ben sokağın adını kastettim. Anne Meredith'le Harley Sokağında karşılaştık."

"Ah!" Poirot kadına dikkatle baktı. "Anlamaya başlıyorum." "Evet, anlayacağınızı biliyordum. Orada bir doktora gitmiştim. Doktor bana şüphelendiğim bir şeyi kesinlikle söyledi." Bayan Lorrimer birdenbire tatlı tatlı gülümsedi. "Artık fazla briç oynayamayacağım, Mösyö Poirot. Tabii doktor bunu böyle açık

açık söylemedi. Gerçeği biraz süsleyip püslemeye çalıştı. Dikkat edersem, filin falan... birkaç yıl yaşayabilirmişim. Ama ben dikkatli davranmayacağım. Bu bana göre bir şey değil." Poirot, "Evet, evet," dedi. "Anlamaya başlıyorum." "Bu durumu değiştirdi. Bir ay, belki de iki ay yaşayacağım. Ama işte o kadar... Mütehassıstan çıktığım zaman Anne Meredith'le karşılaştım. Ona çay içmemizi teklif ettim." Bayan Lorrimer bir an durdu. "Aslında ben kötü bir kadın değilim. Çay içerken düşündüm durdum. Geçen gece yaptığım hareketle sadece Shaitana'yı öldürmekle kalmamış, diğer üç insanın hayatlarının kötü bir şekilde etkilenmesine de neden olmuştum. İşlediğim cinayet yüzünden bana hiçbir kötülük etmemiş olan Anne Meredith, Binbaşı Despard ve Dr. Roberts büyük bir dertle karşı karşıya kalmışlardı. Hatta belki de tehlikedeydiler. Shaitana ölmüştü

ve onu geri getiremezdim. Ama diğerlerinin durumlarının düzelmesini sağlayabilirdim. Aslında Dr. Roberts ya da Binbaşı Despard'ın dertleri beni ilgilendirmiyordu. Herhalde ikisi benden çok daha uzun bir süre yaşayacaklardı. Onlar erkektiler ve bir dereceye kadar kendilerini koruyabilirlerdi. Ama Anne Meredith'e baktığım zaman..." Kararsızca sustu. Sonra sözlerini ağır ağır sürdürdü. "Anne Meredith genç bir kızdı. Henüz hayatın başlangıcındaydı. Bu olay kızın bütün geleceğini mahvedebilirdi... Bu düşünce hoşuma gitmedi. Bütün bunları düşünürken gerçeği açıklamaya karar verdim. Daha fazla susamayacaktım. Bugün size telefon ettim..."

Dakikalar geçti.

Hercule Poirot öne doğru eğildi. Gitgide karanlıklaşan odada Bayan Lorrimer'i süzüyordu. "Bayan

Lorrimer, Bay Shaitana'yı öldürmeyi önceden planlamadığınızdan emin misiniz? Aslında her şeye önceden karar vermediniz mi? Yemeğe gittiğiniz sırada bütün planınız hazır değil miydi?"

Kadın Belçikalıya bir an hayretle baktı. Sonra da çabucak başını salladı. "Hayır."

"Cinayeti önceden planlamadınız öyle mi?" "Planlamadım tabii!"

"O halde... O halde yalan söylüyorsunuz... Yalan söylemiş olmalısınız."

"Mösyö Poirot kendinize gelin." Kadının sesi bir kamçı gibi sakladı.

Dedektif ayağa fırlayarak odada dolaşmaya başladı. Kendi kendine mırıldanıp, bağırıyordu. Sonra birdenbire, "İzninizle..." dedi. Gidip ışıkları yaktı.

Dönüp yerine oturdu. Ellerini dizlerine koyarak Bayan Lorrimer'e

dikkatle baktı. "Sorun şu! Hercule Poirot yanılmış olabilir mi?"

Kadın soğuk soğuk, "Herkes yanılır," dedi.

Belçikalı, "Ben yanılmam," diye cevap verdi. "Hiçbir zaman. Bu yüzden de çok şaşırırım. Ama şimdi yanıldığım anlaşılıyor. Bu da beni sarsıyor. Ne dediğinizi biliyorsunuz herhalde? Sonuçta sizin işlediğiniz bir cinayet bu. Onun için de Hercule Poirot'nun bu cinayeti nasıl işlediğinizi sizden daha iyi bilmesi çok şaşılacak bir şey."

"Evet, şaşılacak bir şey. Ve saçma." Bayan Lorrimer'in sesi daha da soğuklaşmıştı.

"O halde ben deliyim. Evet, evet, deliyim. Hayır, hayır! Tanrım! Deli değilim. Haklı olmam gerekir, Bay Shaitana'yı öldürdüğünüze inanmaya hazırım. Ama onu anlattığınız şekilde öldürmüş

olamazsınız. Hayır, bu karakterinize hiç uymuyor."

Kadın öfkeyle soluk alarak dudağını ısırdı. Tam konuşacağı sırada Poirot ondan önce davrandı.

"Ya Shaitana'yı öldürmeyi önceden planladınız... ya da katil siz değilsiniz."

Bayan Lorrimer sert sert, "Siz gerçekten çıldırmışsınız, Mösyö Poirot," dedi. "Cinayet işlediğimi itiraf ediyorum. Bunu nasıl yaptığım konusunda niye yalan söyleyeyim? Bu ne işe yarar?"

Poirot tekrar ayağa fırlayarak odada dolaştı. Geri döndüğü zaman tavırları değişmişti. Şefkatli ve nazikti şimdi. Usulca, "Shaitana'yı siz öldürmediniz," diye fısıldadı. "Bunu şimdi anladım. Her şeyi biliyorum artık. Harley Sokağı. Küçük Anne Meredith üzgün üzgün kaldırımda duruyor. Şimdi başka bir kızı da görür gibi oluyorum. Uzun

yıllar önce çok genç olan bir kızı. O hayatı boyunca yalnızdı. Korkunç derecede yalnız. Evet, bütün bunları görebiliyorum. Ama anlayamadığım bir tek şey. Neden Anne Meredith'in katil olduğundan bu kadar eminsiniz?" "Mösyö Poirot lütfen..."

"itiraz etmeniz, bana başka yalanlar uydurmanız bir işe yaramayacak, madam. Size gerçeği bildiğimi söylüyorum. O gün doktordan çıktıktan sonra duyduklarınızı anlıyorum. Bu fedakarlığı Dr. Roberts için yapmazdınız. Hayır, asla! Binbaşı Despard için de! Ama Anne Meredith başka. Ona acıyorsunuz. Çünkü kızın çok önce yaptığınız bir şeye kalkıştığını düşünüyorsunuz. Onun Shaitana'yı neden öldürdüğünü bilmiyorsunuz bile. Ama kızın katil olduğundan eminsiniz. O ilk gece de emindiniz zaten. Cinayet gecesi yani.

Başmüfettiş Battle size cinayet konusundaki fikrinizi sorduğu zaman. Görüyorsunuz ya ben her şeyi biliyorum. Bana yeni yalanlar söylemenizin hiçbir yararı yok. Bunu anlıyorsunuz değil mi?" Kadının cevap vermesi için sustu. Ama Bayan Lorrimer sesini çıkarmadı. Poirot memnun memnun başını salladı. "Evet, mantıklı bir insansınız. Bu da iyi bir şey. Çocuğun kurtulması için suçu üzerinize almanız soyluca bir davranış, madam."

"Benim suçsuz bir kadın olmadığımı unutuyorsunuz." Bayan Lorrimer'in sesi ifadesizdi. "Ben yıllar önce kocamı öldürdüm, Mösyö Poirot..."

Kısa bir sessizlik oldu.

Belçikalı dedektif, "Anlıyorum..." diye mırıldandı. "Adalet bunu gerektiriyor. Adalet. Mantıklısınız. Vaktiyle işlediğiniz suçun cezasını çekmeye hazırsınız. Cinayet

cinayettir. Kurbanın kim olduğu durumu değiştirmez. Cesur ve ileri görüşlüsünüz. Ama size tekrar soruyorum. Nasıl emin olabilirsiniz? Shaitana'yı Anne Meredith'in öldürdüğünü nereden biliyorsunuz?"

Bayan Lorrimer derin derin içini çekti. Poirot'nun ısrarları karşısında bütün dayanma gücü kırılmıştı. Adamın sorusunu bir çocuk gibi cevapladı. "Çünkü... onu gördüm."

Görgü Tanığı

Poirot birdenbire güldü. Dayanamamamıştı. Başını arkaya atmıştı. Kahkahaları odada çınlıyordu.

Sonra gözlerini sildi. "Affedersiniz. Dayanamadım. Tartıştık. Mantık dizileri kurduk. Sorular sorduk. Psikolojiye başvurduk. Oysa cinayetin bir görgü tanığı vardı. Lütfen anlatın."

"Epey geç olmuştu. Anne Meredith oyun dışıydı, bekliyordu. Ayağa kalkarak ortağının eline baktı. Sonra odada dolaşmaya başladı. Sonucun ne olacağı belliydi. Dikkatimi kâğıtlara vermem gerekmiyordu. Oyun sona ereceği sırada şömineye doğru baktım. Anne Meredith, Bay Shaitana'nın üzerine doğru eğilmişti. Ben bakarken doğruldu. Eli adamın göğsündeydi. Bu hareketi

şüphelenmeme neden oldu. Sonra Anne Meredith doğruldu. Bizim tarafa doğru çabucak bir göz attığını gördüm. Suratında suçlu ve korku dolu bir ifade vardı. Tabii o sırada ne olduğunu bilmiyordum. Sadece kızın ne yaptığını düşündüm. Daha sonra... olayı öğrendim."

Poirot başını salladı. "Ama Anne Meredith durumu bilmiyordu değil mi? Kendisini gördüğünüzden haberi yoktu?"

Bayan Lorrimer, "Zavallı çocuk," dedi. "Genç, korkuyor. Hayatını kazanmak zorunda. Bildiğimi açıklamama şaşıyor musunuz?"

"Hayır, şaşmıyorum."

"Özellikle benim..." Kadın cümlesini tamamlayarak omzunu silkti. "Ben kimseyi suçlayacak durumda değildim. Bu polisin göreviydi."

"Öyle... Ama bugün konuştunuz."

Bayan Lorrimer sertçe, "Ben yufka yürekli, acıma duygusu fazla bir kadın değilim," diye açıkladı. "Ama insan yaşlandıkça böyle özellikler ediniyor sanırım. Emin olun acıma duygusuyla çok az hareket ederim."

"Merhamet her zaman güvenli bir rehber değildir, madam. Matmazel Anne Meredith genç, duygulu, çekingen ve korkmuş gibi bir hali var. Ah, evet, tam acınacak bir kıza benziyor. Ama ben aynı fikirde değilim. Size, Anne Meredith'in Shaitana'yı neden öldürdüğünü söyleyeyim mi? Çünkü adam kızın daha önce yanında çalıştığı yaşlı bir kadını öldürdüğünü biliyordu. Çünkü kadın Anne Meredith'in hırsızlık ettiğini anlamıştı."

Bayan Lorrimer biraz şaşırdı. "Bu doğru mu, Mösyö Poirot?"

"Tabii doğru. Bu konuda en ufak bir kuşkum bile yok. İnsan Anne Meredith'in çok şefkatli ve uysal bir kız olduğunu sanıyor. I Ama o küçük

kız aslında çok tehlikeli bir yaratık. Güveni ve rahatı tehlikeye girdi mi, kalleşçe saldırıyor. Matmazel Anne bu iki cinayetle de yetinmeyecek. Bu olaylar ona güven verecek..."

Kadın, Poirot'nun sözünü kesti. "Bu anlattıklarınız çok korkunç!"

Belçikalı ayağa kalktı. "Madam, izninizle. Söylediklerimi düşünün."

Bayan Lorrimer'in o eski güven dolu hali kalmamıştı. Ama eskisi gibi konuşmaya çalıştı. "İşime gelirse sizinle böyle bir konuşma yapmadığımı iddia edeceğim, Mösyö Poirot. Hiçbir tanığınız yok, bunu unutmayın. O korkunç gece gördüklerim aramızda kalacak."

Poirot ciddi bir tavırla, "Sizin izniniz olmadan hiçbir şey yapılmayacak, madam," diye cevap verdi. "Üzülmeyin. Benim kendi yöntemlerim var. Artık neyin peşinde olduğumu bildiğime göre..." Kadının elini öptü. "Size çok

ilginç bir insan olduğunuzu söylememe izin verin. Size karşı büyük bir hayranlık ve saygı duyuyorum. Evet, binde bir rastlanan kadınlardansınız. Bin kadından dokuz yüz doksan dokuz kadının dayanamayarak yapacağı şeye bile kalkışmadınız."

"Nedir o?"

"Bana kocanızı neden öldürdüğünüz, bunu yapmakta ne kadar haklı olduğunuzu söylemediniz."

Bayan Lorrimer dikleşti. "Mösyö Poirot, sebepler sadece beni ilgilendirirdi."

"Harika!" Poirot kadının elini tekrar öptükten sonra odadan çıktı.

Dışarıda hava iyice soğumuştu. Poirot yola bakarak taksi aradı ama görünürde bir tek araba bile yoktu. Belçikalı yürümeye başladı. Bir taraftan da derin derin düşünüyordu.

Bir ara omzunun üzerinden arkaya baktı. Biri, Bayan Lorrimer'in kapısının önündeki basamaklardan çıkıyordu. Poirot onu Anne Meredith'e çok benzetti. Bir an durakladı. Geri dönmesinin doğru olup olmayacağını düşünüyordu. Sonra yoluna devam etti. Eve gittiğinde başmüfettişe telefon etti.

Battle hemen, "Bir şeyler öğrendiniz mi?" diye sordu.

"Bazı şeyleri öğrendim. Meredith denilen kızın peşine düşmeliyiz. Hem de çabucak."

"Onunla ilgileniyorum. Ama bu acele niye?"

"Çünkü, dostum, o tehlikeli olabilir."

Battle bir an sesini çıkarmadı. Sonra, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," diye mırıldandı. "Ama yine de... Neyse... Ağırdan almamalıyız. Zaten kıza yazdım. Resmi bir mektup yazdım yani.

Yarın kendisini görmeye gideceğimi bildirdim. Kızı endişelendir menin doğru olacağını düşündüm."

"iyi düşünmüşsünüz. Ben de sizinle gelebilir miyim?"

"Tabii. Bana şeref verirsiniz, Mösyö Poirot."

Belçikalı dedektif telefonu kapatırken yüzünde düşünceli bir ifade belirmişti. Oldukça endişeliydi. Uzun bir süre şöminenin önünde oturdu. Kaşlarını çatmıştı. Sonunda korku ve şüphelerini bir yana bırakarak yatak odasına gitti.

"Sabaha öğreniriz..."

Ama neyi öğreneceklerini kendisi de pek bilmiyordu.

İntihar

Poirot kahve içip çörek yemek için kahvaltı masasına otururken telefon çaldı.

Belçikalı alıcıya uzandı. Battle, "Mösyö Poirot?" dedi.

"Evet, benim. Ne oldu?" Poirot, başmüfettişin sesinin tonundan bir şeyler olduğunu anlamıştı. Yine o nedensiz endişeyi duydu. "Hemen söyleyin, dostum." "Bayan Lorrimer..." "Lorrimer mi? Evet?"

"Dün ona ne söylediniz? Ya da kadın size ne açıkladı? Bana hiçbir şeyden söz etmediniz. Hatta aradığımız katilin Anne Meredith olduğunu düşünmeme yol açtınız." Poirot usulca, "Ne oldu?" diye sordu. "İntihar."

"Bayan Lorrimer intihar mı etti?"

"Evet. Son zamanlarda sinirleri çok bozulmuş. Kendinde değilmiş

adeta. Doktoru ona uyku ilacı vermiş. Kadın dün gece fazla uyku ilacı almış."

Poirot derin bir nefes aldı. "Bir kaza olamaz mı?"

"Hayır. İntihar olduğu kesin. Üçüne de mektup yazmış." "Kime? Kime?"

"Diğer üçüne. Roberts, Despard ve Miss Meredith'e. Her şeyi açık açık yazmış. Lafı ağzında gevelememiş. Kurtulmak için en kısa yolu seçtiğini, Shaitana'yı öldürdüğünü açıklamış. Onlardan sıkıntı ve üzüntü çektikleri için özür dilemiş! Mektup ciddi ve telaşsız yazılmış. Tam o kadından beklenecek bir şey. Gerçekten çok soğukkanlıydı."

Poirot bir iki dakika cevap vermedi. Demek Bayan Lorrimer' in son sözü bu, diye düşünüyordu. Sonunda yine de Anne Meredith'i korumaya karar verdi. Uzun uzun azap çekerek ölmektense, çabucak can vermeyi tercih etti. Gizli bir

merhamet duyduğu kızı kurtarmaya çalıştı. Her şeyi düşünerek ve beceriklilikle planladığı anlaşılıyor, intihar edeceğini olayla ilgili olan üç kişiye haber verdi. Ne kadın! Poirot, Bayan Lorrimer'e karşı büyük bir hayranlık duydu. Bu ondan beklenecek bir şeydi. Azimli ve kararlıydı. Oysa ben onu ikna ettiğimi sanıyordum. Ama o kendisince bir yargıya varmayı tercih etti.

Battle'in sesiyle daldığı düşüncelerden uyandı. "Dün kadına ne söylediniz, Mösyö Poirot? Herhalde onu korkuttunuz. Bu yüzden intihara karar verdi. Ama siz bana onunla yaptığınız konuşma sonucu Anne Meredith'den daha da fazla şüphelendiğinizi imâ ettiniz."

Poirot hemen cevap veremedi. Bayan Lorrimer'in ölmüş olmasına rağmen yine de kendisini etkilediğini hissediyordu. Sonunda ağır ağır, "Yanılmışım..." diye

mırıldandı. Bunlar diline yabancı gelen sözlerdi. Ve dedektifin hiç hoşuna gitmezdi.

Battle, "Yanıldınız demek?" diye mırıldandı. "Ama kadın yine de ondan şüphelendiğinizi sandı. Onu elimizden böyle kaçırmamız hiç de hoş olmadı."

Poirot, "Bayan Lorrimer'in katil olduğunu kanıtlayamazdınız," dedi.

"Doğru... Belki böylesi daha iyi oldu. Şey... onun intihar etmesini istemediğinizden emin misiniz, Mösyö Poirot?"

Belçikalı öfkeyle, "Ne münasebet!" diye bağırdı. "Siz şimdi bana olanları anlatın."

"Roberts mektuplarını sabah sekizden biraz önce açmış. Bayan Lorrimer'inkini okuyunca hiç zaman kaybetmemiş. Arabasına koşmuş. O arada hizmetçisine bize telefon etmesini söylemiş. Bayan Lorrimer'in evine gittiği zaman

hizmetçisinin henüz kadını kaldırmak için onun odasına gitmemiş olduğunu öğrenmiş. Telaşla yatak odasına koşmuş. Ama zamanında yetişemememiş. Suni solunum denemiş ama bunun da bir yararı olmamış. Daha sonra oraya erişen polis doktoru da Roberts'in gerekli tedaviyi uyguladığını söyledi."

"Bayan Lorrimer hangi ilacı içmiş."

"Veronal sanırım. Hiç olmazsa barbütrat grubundan bir ilaç. Şişe başucunda duruyor."

"Ya diğer ikisi? Onlar sizi aramadılar mı?" "Despard, Londra'da değil. Bu sabahki mektuplarını henüz okumadı."

"Ya... Miss Meredith?" "Ona biraz önce telefon ettim." "E?"

"Mektubu birkaç dakika önce açmış." "Kız ne tepki gösterdi."

"Çok rahatlamıştı ama bunu belli etmemeye çalışıyordu. Üzüldüğünü

ve çok sarsıldığını söyledi."

Poirot biran durdu sonra da, "Şimdi neredesiniz, dostum?" diye sordu.

"Bayan Lorrimer'in evindeyim."

Poirot eve eriştiği zaman holde Dr. Roberts'le karşılaştı. Adam gitmek üzereydi. Doktorun yüzü bu sabah hiç de kırmızı değildi. Rengi uçmuştu. Çok sarsıldığı anlaşılıyordu.

"Kötü bir olay bu, Mösyö Poirot. Rahatlamadığımı iddia edecek değilim. Yani kendi bakımımdan. Ama açıkçası yine de biraz şok geçirdim. Shaitana'yı Bayan Lorrimer'in bıçakladığı aklıma bile gelmemişti. Çok şaşırdım."

"Ben de öyle."

"Sakin, terbiyeli, kendine güvenen bir kadındı. Onun böyle şiddete başvuracağı aklıma gelmezdi. Acaba Shaitana'yı neden öldürdü? Neyse... Herhalde artık bunu hiçbir

zaman öğrenemeyeceğiz. Ama merak ettiğimi de söylemeliyim." !

"Bu olay üzerinizden büyük bir yükün kalkmasına sebep oldu sanırım."

"Orası kesin. Bunu itiraf etmemek ikiyüzlülük olur. Bir cinayet olayında şüphelenilen biri olmak hiç de hoş bir şey değil. ¦, Zavallı kadına gelince... Herhalde böylesi onun için de daha iyi."

"Kendisi de öyle düşünmüş."

Dr. Roberts başını salladı. Kapıdan çıkarken, "Herhalde vicdan azabına dayanamadı," diye mırıldandı.

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. Doktor durumu yanlış anlamıştı. Bayan Lorrimer'in kendini öldürmesinin nedeni pişmanlık değildi.

Belçikalı yukarı çıkacağı sırada durarak sessiz sessiz ağlayan orta yaşlı hizmetçiyi teselliye çalıştı.

Kadın, "Bu çok korkunç bir şey, beyefendi," diye hıçkırdı. "Çok korkunç. Hepimiz de hanımefendiyi çok severdik. Dün siz de onunla güzel güzel çay içmiştiniz. Ama bugün öldü. Bu sabahı hiçbir zaman unutmayacağım. Hayatımın sonuna kadar unutmayacağım. Doktor bey zili hızlı hızlı çaldı. Kapıyı ancak ondan sonra açabildim. Bana, hanımın nerede? diye bağırdı. Öyle şaşırdım ki, doğru dürüst cevap veremedim. Çünkü hanımefendi zili çalmadıkça yatak odasına girmezdik. Emirleri böyleydi. Doktor, odası nerede? diyerek hızla merdivenden çıkmaya başladı. Bende peşinden koştum. Ona kapıyı gösterdim. Doktor kapıya vurmadan içeri daldı ve hanıma bakar bakmaz da, çok geç kaldım, diye haykırdı. Bayan Lorrimer ölmüştü. Doktor beni konyak ve sıcak su getirmeye yolladı. Hanımı canlandırmak için çok uğraştı. Ama bunu başaramadı. Sonra polis geldi.

Hiç de hoş değildi, bu efendim. Bu Bayan Lorrimer'in hoşuna gitmezdi. Polis neden geldi zaten? Bir kaza olduysa ve zavallı hanımım yanlışlıkla fazla uyku ilacı aldıysa bundan polise ne?"

Poirot bu soruyu cevaplamadı. Onun yerine, "Bayan Lorrimer dün gece her zamanki gibi miydi?" dedi. "Endişeli ya da üzgün bir hali var mıydı?"

"Hayır, sanmıyorum, efendim. Yorgundu. Galiba... sancısı da vardı. Son zamanlarda sağlığı iyi değildi."

"Evet, bunu biliyorum."

"Belki siz buradan ayrıldıktan sonra o küçük hanımın gelmesi de onu yormuştu."

Poirot tam merdivenden çıkacağı sırada durakladı. "Küçük hanım mı? Dün buraya biri mi geldi?"

"Evet, efendim. Siz gittikten hemen sonra. Galiba adı Miss Meredith'di."

"Burada fazla kaldı mı?"

"Bir saat kadar."

"Sonra?"

"Hanımefendi yorgun olduğunu söyleyerek odasına çekildi. Yemeğini de yatakta yedi."

Poirot, "Bayan Lorrimer dün gece mektup yazdı mı?" diye sordu.

"Odasına çekildikten sonra mı? Sanmıyorum, efendim."

"Hanımının uyumak için ilaç aldığını biliyordun değil mi?"

"Ah, evet, efendim. Dr. Lang vermişti o ilacı."

"Uyku ilacı nerede duruyordu?"

"Hanımefendinin odasındaki küçük dolapta."

Poirot başka soru sormadı. Yukarı çıkarken yüzünde çok ciddi bir ifade vardı. Başmüfettiş onu sahanlıkta karşıladı. Endişeli ve yorgundu.

"Geldiğinize sevindim, Mösyö Poirot. Sizi Doktor Davidson'la

tanıştırayım."

Polis doktoru uzun boylu, üzgün suratlı bir adamdı. "Şansımız yardım etmedi. Bir iki saat önce gelseydik, onu kurtarabilirdik."

Battle, "Hımm," dedi, "Laf aramızda, buna pek de üzülmedim. O bir... bir hanımefendiydi. Bayan Lorrimer'in Shaitana'yı neden öldürdüğünü bilmiyorum. Ama belki de haklıydı."

Poirot, "Zaten çok hastaydı," diye açıkladı. "Dava edilinceye kadar yaşayamazdı."

Dr. Davidson başını salladı. "Çok haklısınız. Belki böylesi daha iyi oldu." Merdivenden inmeye başladı.

Battle onun peşinden gitti. "Doktor, bir dakika."

Poirot elini yatak odasının kapısına doğru uzatmıştı. "İçeri girebilirim, değil mi?"

Başmüfettiş omzunun üzerinden ona bakarak başını salladı. "Tabii,

tabii. Bizim işimiz bitti."

Poirot odaya girerek, kapıyı kapattı. Yatağa yaklaşarak ölen kadının sakin yüzüne baktı. Çok sarsılmıştı. Bayan Lorrimer genç bir kızı rezil olmaktan ve asılmaktan kurtarmak için mi intihar etti, diye düşünüyordu. Yoksa bu olay daha değişik ve korkunç bir şekilde yorumlanabilir mi?

Bazı gerçekler vardı...

Poirot birdenbire eğilerek kadının kolundaki morluğa baktı. Doğrulduğu zaman gözlerinde, yakın dostlarının çok iyi tanıyacağı bir pırıltı vardı.

Odadan çıkarak çabucak aşağıya indi. Battle'la yardımcılarından biri holdeydiler.

Poirot ilgisiz bir soru sordu. "Dr. Roberts buraya geldiği zaman kahvaltısını etmiş miydi?"

Battle ona hayretle baktı. "Hayır. Kahvaltı etmeden koştuğunu

söyledi."

"O halde adam şimdi evinde. Belki onu bulabiliriz?"

"Ama neden..."

Belçikalı numarayı çevirmeye başlamıştı bile. "Dr. Roberts? Dr. Roberts'le mi konuşuyorum? Evet, ben Hercule Poirot. Size bir şey soracaktım. Bayan Lorrimer'in el yazısını iyi tanır mıydınız?"

"Bayan Lorrimer'in el yazısını mı? Ben... hayır. Yazısını daha önce gördüğümü hatırlamıyorum."

"Çok teşekkür ederim, doktor." Poirot telefonu kapattı.

Başmüfettişin şaşkınlığı hâlâ geçmemişti. "Ne oluyor, Mösyö Poirot?"

Belçikalı onun kolunu tuttu. "Beni dinleyin, dostum. Dün ben buradan ayrıldıktan birkaç dakika sonra Anne Meredith geldi. Kızın basamaklardan çıktığını gördüm ama onun Miss Meredith olduğuna

kesinlikle karar veremedim. Şimdi dinleyin. Kız buradan geldikten sonra Bayan Lorrimer hemen yatak odasına çekilmiş. Hizmetçinin söylediğine göre mektup filan da yazmamış. Ben o mektupları Bayan Lorrimer'in yazmadığından eminim."

Battle bir ıslık çaldı. "Tanrım! Yani..."

Telefon çalıyordu. Başmüfettişin yardımcısı alıcıya uzandı. Bir süre konuştuktan sonra Battle'a döndü. "O'Conner, efendim. Binbaşı Despard, Wallingford'daymis."

Poirot, "Çabuk, dostum," diye bağırdı. "Biz de Wallingford'a gitmeliyiz. Açıkçası çok endişeliyim. Belki daha yolun sonuna gelmedik. O küçük hanım da çok tehlikeli bir yaratık!"

Kaza

Rhoda, "Anne," dedi.

"Efendim?"

"Aklının yarısı bilmecedeyken bana hiç cevap verme, Anne. Beni iyi dinlemeni istiyorum."

"Dinliyorum." Anne yerinde dikleşerek gazeteyi bıraktı.

"Hah, şöyle. Şimdi bana bak, Anne." Rhoda kararsızca durakladı. "Şu gelecek olan adam..."

"Başmüfettiş Battle'ı mı kastediyorsun?"

"Evet, Anne. Bence ona Benson'larda çalıştığını söylemen daha iyi olur."

"Saçmalama. Neden söyleyeyim?" Anne'in sesi buz gibiydi.

"Çünkü... ^ey... polisten bir şey saklamaya çalıştığını sanabilirler. O konuyu açman daha doğru olur."

Anne soğuk soğuk, "Artık bunu yapamam," dedi.

"Keşke daha önce söyleseydin..."

"Artık bunu düşünmek için çok geç."

"Evet." Ama Rhoda'nın sesinden buna inanmadığı belliydi.

Anne öfkeyle, "Zaten buna ne gerek var?" diye söylendi. "Benson'larda çalışmamın bu olayla bir ilgisi yok ki."

"Tabii yok."

"Ben orada sadece iki ay kadar kaldım. Battle bütün o şeyleri... referans olarak istedi. İki ay önemli değil ki."

"Olmadığını biliyorum. Budalaca davranıyorum sanırım, ama açıkçası endişeliyim. Bence Benson'lardan söz etmelisin. Çünkü polis bunu öğrenirse bu hoş olmaz. Yani o konuyu açmaman demek istiyorum."

"Polis Benson'ları nereden öğrenecek? O işi senden başka bilen yok ki."

"...Öyle mi?"

Anne, Rhoda'nın sesindeki kararsızlığı hemen farketti. "Ne o? O olayı başkaları da mı biliyor?"

Rhoda kısa bir duraklamadan sonra, "Bütün Combeacre biliyor tabii," diye cevap verdi.

"Ah, onlar mı?" Anne omzunu silkerek bunun önemli olmadığını belirtti. "Başmüfettişin oralı biriyle karşılaşacağını hiç sanmıyorum. Bu olağanüstü bir rastlantı olur."

"Ama rastlantılar oluyor."

"Rhoda bu konuda çok tuhaf davranıyorsun. Dır dır dır dır..."

"Affedersin, hayatım. Yalnız polis bazı şeyleri sakladığını düşünürse tavırları değişir. Bunu sen de biliyorsun."

"Polis bir şey öğrenmeyecek. Olayı onlara kim açıklayacak? Bunu senden başka bilen yok ki." Bu sözleri ikinci defa söylüyordu. Sesi değişmiş yüzünde tuhaf bir ifade belirmişti.

Rhoda üzüntüyle içini çekti. "Olayı açıklamanı isterdim." Suçlu suçlu Anne'e baktı ama arkadaşı onunla ilgilenmedi.

Anne sanki bir şeyi hesaplıyormuş gibi kaşlarını çatmıştı.

Rhoda, "Binbaşı Despard'ın gelmesi çok hoş oldu," dedi.

"Ha? Ah, evet."

"Anne o gerçekten çok hoş biri. Eğer Binbaşı Despard'ı istemiyorsan, lütfen lütfen onu bana bırak."

"Saçmalama Rhoda, binbaşı benimle hiç ilgilenmiyor."

"O halde neden sık sık geliyor? Senden hoşlanıyor. Sen Binbaşı Despard'ın kurtarmaktan

hoşlanacağı üzgün bir kızsın. Ürkekliğin çok hoş."

"Binbaşı Despard ikimize de aynı derecede nazik davranıyor."

"İyi bir insan da ondan. Ama onu istemiyorsan, ben anlayışlı dost rolünü oynayabilirim. Kırık kalpli genç adamı teselliye çalışırım filan. Belki sonunda onu elde ederim." Rhoda hiç de zarif olmayan bir tavırla ekledi. "Kim bilir?"

Anne güldü. "Binbaşıyı istiyorsan, senin olsun."

Rhoda içini çekti. "Ensesi o kadar güzel ki. Kaslı ve güneşten yanmış."

"Hayatım, o kadar romantik olman şart mı?"

"Sen ondan hoşlanıyor musun, Anne?"

"Ah, çok."

"Ne kadar nazik ve kibarız değil mi? Onun benden biraz hoşlandığını

sanıyorum. Senden hoşlandığı kadar değil tabii. Biraz."

Anne, "Ah, ama o seni çok beğeniyor," dedi. Sesi yine değişmişti.

Ama Rhoda bunu farketmedi. "Bizim dedektif ne zaman geliyor?"

Anne, "On ikide," dedi. Bir süre konuşmadı. Sonra da, "Saat on buçuk," diye ekledi. "Haydi nehre inelim."

"Ama... şey... Despard on birde geleceğini söylemedi mi?"

"Onu neden bekliyoruz? Bayan Astwell'e nereye gideceğimizi söyleriz, binbaşı da peşimizden gelir."

Rhoda güldü. "Yani annemin dediği gibi kolay elde edilecek bir kız tavrı takınmamalıyız. Haydi öyleyse."

Odadan çıktı. Anne de onu izledi.

Binbaşı Despard on dakika sonra Wendon villasına geldi. Daha erken

olduğunu biliyordu. İki kızın da gitmiş olmalarına bu yüzden biraz şaşırdı. Bahçeden geçerek nehrin kıyısındaki yola indi.

Bayan Astweil genç adamın arkasından bakıyordu. Birinden birini beğeniyor. Miss Anne'i sanırım. Ama bundan emin değilim. Yüzünden pek bir şey anlaşılmıyor. Her ikisine de aynı şekilde davranıyor. Kızların ikisinin de ona aşık olduklarını seziyorum. Eğer öyleyse arkadaşlıkları çok geçmeden sona erer. İki genç kızın arasına bir erkek girdi mi her şey altüst olur.

Bayan Astwell, "Bu kapı da durmadı bugün," diye söylendi. "Özellikle yapıyorlar sanki. Belki bir paket ya da telgraf geldi," diyerek ağır ağır sokak kapısına gitti.

Dışarıda yabancı bir beyle, iri yarı, tam anlamıyla İngiliz bir centilmen duruyordu. Kadın bu ikincisini daha önce görmüş olduğunu hatırladı.

İri yarı adam, "Miss Meredith evde mi?" diye sordu.

Bayan Astwell başını salladı. "Biraz önce çıktı."

"Sahi mi? Ne tarafa gitti? Ona rastlamadık."

Bayan Astwell, "Nehre indi," diye açıkladı.

Yabancı adam söze karıştı o zaman. "Ya diğer küçük hanım? Miss Dawes?"

"Beraber gittiler."

Battle, "Ah, teşekkür ederim," dedi. "Nehre nereden iniliyor?"

Bayan Astwell hemen, "Sola sapacak, sonra yoldan aşağı ineceksiniz," diye cevap verdi. "Onlar da gideli ancak on beş dakika oldu. İkisine de yetişirsiniz." Uzaklaşan adamların arkasından kapıyı kapatırken de kendi kendine. "Onlar da kim?" dedi. "Ne olduklarını anlayamadım."

Bayan Astwell mutfağa dönerken, Poirot'ya Battle da yoldan inmeye başladılar. Belçikalı hızlı hızlı yürüyordu.

Başmüfettiş ona merakla baktı. "Bir şey mi oldu, Mösyö Poirot? Çok acele ediyorsunuz."

"Açıkçası endişeliyim, dostum."

"Belirli bir şey mi var?"

Poirot başını salladı. "Hayır. Ama bazı şeyler olabilir. Böyle şeyler belli olmaz..."

Battle, "Siz bir şeyler düşünüyorsunuz," dedi. "Bu sabah zaman kaybetmeden buraya gelmemizde ısrar ettiniz. Şoförüme arabayı çok hızlı da sürdürttünüz. Neden korkuyorsunuz? Kız bir şey yapamaz."

Belçikalı sesini çıkarmadı.

Başmüfettiş, "Neden korkuyorsunuz?" diye tekrarladı.

"İnsan böyle olaylarda neden korkar?"

Battle başını salladı. "Haklısınız. Acaba..."

"Acaba ne, dostum?"

Başmüfettiş ağır ağır, "Acaba Miss Meredith, arkadaşının Bayan Oliver'e bir şeyler açıkladığını biliyor mu?" dedi.

Poirot, "Çabuk olalım, dostum," diye bağırdı.

Nehrin kıyısında hızla ilerlediler. Suda tekne yoktu. Ama bir dönemeci aştılar ve Belçikalı birdenbire durakladı. Gözünden bir şey kaçmayan Battle da durumu anlamıştı.

"Binbaşı Despard," dedi.

Genç adam, iki yüz metre kadar ileride, nehrin kıyısında hızla yürüyordu.

Biraz daha ötede nehirde bir tekne vardı. İki kız bunun içindeydiler.

Rhoda sırığı suyun dibine bastırarak, kayığın ilerlemesini sağlıyordu. Anne sırtüstü uzanmış, arkadaşına gülümsüyordu. İkisinin de kıyıya baktığı yoktu.

Sonra her şey bir anda olup bitti. Anne elini uzattı. Rhoda sendeleyerek suya yuvarlandı. Çaresizce Anne'in kolunu tutmaya çalıştı. Tekne yalpalayıp duruyordu. Sonra alabora oldu. İki kız suda çırpınmaya başladılar.

Battle koşmaya başlamıştı. "Gördünüz mü? Küçük Anne Meredith arkadaşını ayak bileğinden yakalayarak çekti. Tanrım, bu onun işlediği dördüncü cinayet!"

İkisi de telaşla koşuyorlardı şimdi, iki kızın da yüzme bilmediği belliydi. Despard kendisini suya atarak onlara doğru yüzmeye başladı.

Poirot, "Tanrım!" diye bağırdı. "İşte bu çok ilginç." Battle'in kolunu tuttu. "Bakalım önce hangisine gidecek?"

İki kız bir arada değillerdi. Aralarında on metre kadar bir uzaklık vardı.

Despard güçlü kulaçlarla onlara doğru gidiyordu. Durakladığı yoktu. Genç adamın Rhoda'yı kurtarmaya kararlı olduğu anlaşılıyordu.

Battle de telaşla kıyıya inerek nehre atladı. O sırada Despard, Rhoda'yı başarıyla sudan çıkarmıştı bile. Tekrar dönerek, Anne'nin bir saniye önce kaybolduğu noktaya doğru yüzdü.

Battle, "Dikkatli olun," diye bağırdı. "Yosunlar var."

Başmüfettişle, binbaşı, Anne'in bulunduğu yere aynı anda eriştiler. Ama kız onlar gelemeden tekrar batmıştı.

Sonunda Anne'i bularak çeke çeke kıyıya götürdüler.

Poirot, Rhoda'yla ilgileniyordu. Genç kız doğrulup oturmuştu. Soluk soluğa kalmıştı.

Despard'la Battle, Anne Meredith'i yere yatırdılar.

Başmüfettiş, "Suni solunum," dedi. "Başka yapılacak bir şey yok. Ama korkarım kız ölmüş bile."

Düzenli hareketlerle çalışmaya başladı. Poirot onun yanında bekliyordu. Arkadaşının yerine o geçecekti.

Despard kendini Rhoda'nın yanına, yere attı. "İyisin ya?" Sesi boğuktu.

Kız ağır ağır, "Beni kurtardın," dedi. "Beni..." Ellerini genç adama uzattı. Despard bu elleri avuçlarının arasına alırken Rhoda birdenbire hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladı.

Genç adam, "Rhoda..." diye fısıldadı.

Birbirlerinin ellerini sıkıca tutuyorlardı...

Birdenbire Despard'ın gözlerinin önünde bir hayal belirdi. Afrika'da, çalılıklarla kaplı vahşi bölgelerde dolaşıyordu. Rhoda yanındaydı. Heyecanla gülüyordu...

Cinayet

Rhoda hayretle, "Yani Anne beni boğmak mı istiyordu?" dedi. "Bana da öyle gelmişti ama... Anne benim yüzme bilmediğimin de farkındaydı. Ama... ama bunu özellikle mi yaptı?"

Poirot, "Evet bilerek yaptı," diye cevap verdi.

Londra'nın dış mahallelerine erişmişlerdi.

"Ama... ama... neden?"

Belçikalı bir iki dakika cevap vermedi. Anne'in o şekilde hareket etmesinin nedenlerinden birini biliyordu. Ve o 'neden' şu anda Rhoda'nın yanında oturuyordu.

Başmüfettiş Battle öksürdü. "Miss Dawes kendinizi bir şoka hazırlamalısınız. Arkadaşınızın birlikte oturduğu Bayan Benson... Aslında o sanıldığı gibi bir kaza

sonucu ölmemişti. Daha doğrusu öyle düşünmemiz için bazı sebepler var."

Poirot, "Anne Meredith'in şişeleri değiştirdiğini sanıyoruz," dedi.

"Ah, olamaz, olamaz. İmkânsız bu? Anne neden böyle bir şey yapsın?"

Başmüfettiş, "Bazı nedenler vardı," diye açıkladı. "Ama önemli olan nokta şu; Miss Meredith, o olayı sadece sizin bize açıklayabileceğinizi düşünüyordu. Herhalde o olaydan Bayan Oliver'e söz ettiğinizi kendisine söylememiştiniz."

Rhoda ağır ağır, "Evet," dedi. "Bana kızacağını düşünüyordum..."

"Evet. Gerçekten kızardı. Hem de çok." Battle'in sesi öfkeliydi. "Anne Meredith sadece sizin kendi için tehlikeli olabileceğinizi düşünüyordu. Bu yüzden... şey... sizi ortadan kaldırmaya karar verdi."

"Ortadan kaldırmak mı? Beni mi? Ah, ne iğrenç! Bu doğru olamaz."

Başmüfettiş, "O artık öldü," dedi. "Onun için fazla konuşmamıza gerek yok. Gerçek bu."

Araba bir kapının önünde durdu.

Battle, "Mösyö Poirot'ya gidip, olayı biraz konuşacağız," diye mırıldandı.

Belçikalının oturma odasında onları Bayan Oliver karşıladı. Kadın Dr. Roberts'i ağırlamaya çalışıyordu. Romancı kadife bir elbise giymişti. Göğsündeki fiyongun üzerine elma çekirdekleri düşmüştü.

Bayan Oliver sanki kendi evindeymiş gibi büyük bir konukseverlikle, "Buyurun, buyurun," dedi. "Siz bana telefon eder etmez, ben de Dr. Roberts'i aradım. Sonra buraya geldik. Doktorun bütün hastaları ölüyor ama buna aldırdığı yok. Aslında

hastalar herhalde iyileşiyorlar, o da başka... Artık bize her şeyi anlatmalısınız."

Roberts, "Gerçekten öyle," dedi. "Aklım iyice karıştı."

Poirot, "Eh," diye gülümsedi. "Esrar çözüldü. Bay Shaitana'nın katili sonunda bulundu."

"Bayan Oliver de öyle söyledi. O küçücük güzel kız ha? Buna hâlâ inanamıyorum. O katildi demek?"

Battle başını salladı. "Evet katildi! Üç kişiyi öldürdü. Dördüncüyü de öldüremediyse suç kendinde değil."

Roberts mırıldandı. "Hayret..."

Bayan Oliver, "Bence bu hiç de şaşılacak bir şey değil," dedi. "En az şüphe edilen kimse oydu. Gerçek hayatta da olaylar romanlardakilere benziyor."

Doktor, "Garip olaylarla dolu bir gün bu," diye içini çekti. "Önce Bayan Lorrimer'in mektubu...

Herhalde o sahteydi. Öyle değil mi?"

"Evet. Üç kopya olan sahte bir mektup."

"Yani kız kendine de mi bir tane yolladı?"

"Tabii. Sahte mektup ustalıkla yazılmıştı. Ama tabii bu bir uzmanı kandıramazdı. Fakat bu olayda uzman çağıramayacağı da hemen hemen kesin gibiydi. Bütün kanıtlar Bayan Lorrimer'in kendini öldürdüğünü gösteriyordu."

"Meraklandığım için kusuruma bakmayın, Mösyö Poirot. Ama Bayan Lorrimer'in intihar etmediğinden neden şüphelendiniz?"

"Evindeki hizmetçiyle yaptığım bir konuşma yüzünden."

"Hizmetçi size Anne Meredith'in bir akşam önce Bayan Lorrimer'e gittiğini mi söyledi?"

"Evet, anlattıkları arasında bu da vardı. Zaten ben de suçlunun kim olduğuna karar vermiştim. Yani Bayan Shaitana'yı kimin öldürdüğüne. O kimse Bayan Lorrimer değildi."

"Miss Meredith'den neden şüphelendiniz?"

Poirot elini kaldırdı. "Bir dakika... İzin verin de olanları bildiğim gibi anlatayım. Şimdi şüpheliler listesindeki adları tek tek sileceğim. Bay Shaitana'nın katili Bayan Lorrimer değildi. Binbaşı Despard da... İşin garibi, Shaitana'yı Anne Meredith de öldürmedi..." Öne doğru eğildi. Şimdi sesi bir kedinin mırıltılarını andırıyordu. "Çünkü, Dr. Roberts, Bay Shaitana'yı siz öldürdünüz... Bayan Lorrimer'i de öyle..."

Uzun bir sessizlik oldu.

Sonra Roberts güldü. Tehlikeli bir gülüştü bu. "Siz çıldırdınız mı,

Mösyö Poirot? Ben Bay Shaitana'yı öldürmedim. Bayan Lorrimer'i de öldürmüş olamam... Azizim Battle..." Başmüfettişe döndü. "...Bu saçmalıklara göz yumacak mısınız?"

Battle usulca, "Bence Mösyö Poirot'nun sözlerini dinlemeniz daha doğru olur," dedi.

Belçikalı, "Bir süreden beri Shaitana'nın katilinin siz olduğunu biliyordum," diye açıkladı. "Ama bunu kanıtlamak kolay da olmayacak. Ancak Bayan Lorrimer'in ölümü bundan farklı, işimiz kolay. Çünkü sizi cinayeti işlerken seyreden bir görgü tanığımız var."

Roberts hareketsiz kaldı. Gözleri acayip acayip parlıyordu. "Saçmalıyorsunuz!"

"Ah, hayır, hayır. Bu, sabahın erken saatlerinde oldu. Yalan uydurarak Bayan Lorrimer'in yatak

odasına girdiniz. Kadın, gece aldığı ilacın etkisiyle hâlâ derin derin uyuyordu. Tekrar yalan uydurdunuz. Sanki daha ilk bakışta kadının ölmüş olduğunu anlamış gibi bir tavır takındınız. Hizmetçiyi konyak, sıcak su getirmesi için yolladınız. Böylece odada yalnız kaldınız. Hizmetçi Bayan Lorrimer'e pek bakamamıştı bile. Sonra ne oldu?

"Belki siz farkında değilsiniz ama bazı pencere temizleme şirketleri adamlarını özellikle sabah erkenden işe yollarlar. Siz eve vardığınız sırada bir cam silici de merdiveniyle geldi. Merdiveni evin yan duvarına dayayarak çalışmaya başladı. İlk sildiği Bayan Lorrimer'in yatak odasının penceresi oldu. Ama olanları görünce hemen başka pencereye geçti. Ancak daha önce bazı şeyleri farketmişti. O hikâyesini size kendisi anlatacak." Poirot çevik adımlarla odada

ilerledi. Bir kapıyı açarak, "Gelin, Stephens," dedi. Sonra yerine döndü.

İçeriye iri yarı, kırmızı saçlı, hantal bir adam girdi. Elindeki kasketi sıkıntılı sıkıntılı çeviriyordu. Bunun üzerinde "Chelsea Pencere Temizleme Şirketi" yazılıydı.

Poirot, "Bu odada tanıdığınız biri var mı?" diye sordu.

Kırmızı saçlı adam etrafına bakındı. Sonra başıyla utana sıkıla Dr. Roberts'i işaret etti. "O..."

"Onu en son ne zaman gördüğünüzü ve kendisinin o sırada neler yaptığını anlatın lütfen."

"Bu beyi bu sabah gördüm. Saat sekizde Chayne Sokağında bir hanımın evinin pencerelerini silecektim. İşe yandaki camlardan başladım. O hanım yataktaydı. Hasta gibi bir hali vardı.

Başını yastığının üzerinde çeviriyordu. Bu beyin doktor

olduğunu düşündüm. Hanımın geceliğinin kolunu yukarı sıvadı ve tam şuraya iğne yaptı..." Stephens iğne yerini kendi kolunun üzerinde işaret etti. "Hanım tekrar kendini yastıkların üzerine bıraktı. Ben başka camı temizlememin daha doğru olacağını düşündüm. Ve öyle de yaptım. Yanlış bir şey yapmamış olduğumu umarım."

Poirot, "Çok iyi bir şey yaptınız, dostum," dedi. Sonra da usulca ekledi. "E, ne diyorsunuz, Dr. Roberts?"

Roberts kekeledi. "Basit... basit... bir canlandırıcı. Bayan Lorrimer'i kurtarmak için son bir çaba harcadım. Bu suçlamalar korkunç..."

Poirot onun sözünü kesti. "Basit bir canlandırıcı öyle mi? Evipan adıyla tanınan o ilaç? Bu kısa ameliyatlarda anestezi maddesi olarak kullanılır. Fazla dozda Evipan damara verilirse hasta hemen

kendinden geçer. Bunu veronal ya da herhangi bir barbürattan sonra kullanmak çok tehlikelidir. Ben Bayan Lorrimer'in kolundaki küçük, hafif çürüğü farkettim. Oradan damara iğne yapılmış olduğu belliydi. Polis doktoruna işi çıtlattım. Otopsi sonucu ilacın izleri kolaylıkla bulundu."

Battle, "Böylece cezanızı çekeceksiniz," dedi. "Shaitana'yı öldürdüğünüzü kanıtlamamıza gerek kalmadı. Ama gerekirse Bayan Charles Craddock'u ve hatta karısını öldürmekle de sizi suçlayabiliriz."

Bu adları duyan Roberts direnmekten vazgeçti. "Teslim oluyorum. Beni yakaladınız. Herhalde o gece ben toplantıya gelmeden önce Shaitana denilen o sinsi şeytan size her şeyi anlattı. Oysa ben onun hesabını çok güzel gördüğümü sanıyordum."

Battle, "Bu yüzden Shaitana'ya değil, Mösyö Poirot'ya teşekkür etmelisiniz," diye açıkladı.

Kapıya giderek açtı. İki memur içeri girdiler. Başmüfettiş resmi bir tavırla gereken sözleri söyledikten sonra Roberts'i tutukladı.

Kapı katilin arkasından kapanırken, Bayan Oliver büyük bir mutlulukla, "Ben her zaman katilin doktor olduğunu söyledim," dedi. Bu sürekli değişen bir fikirdi o da başka.

Kâğıtlar Açılıyor

Poirot'nun saatiydi bu. Herkes heyecanla ona doğru dönmüştü.

Belçikalı, "Bildiğiniz gibi," diye gülümsedi. "Ben konferans vermekten hoşlanırım. Gevezenin biriyim.

"Bence bu olay şimdiye kadar karşılaştıklarımın en ilginciydi. Çünkü işe yarayacak hiçbir ipucu yoktu. Şüpheli dört kişi vardı. Bunlardan birinin katil olması gerekiyordu. Ama suçlu hangisiydi? Bunu gösterecek bir işaret, ipucu, parmak izi bulabilmiş miydik? İşin içyüzünü açıklayacak kâğıtlar ve belgeler? Hayır. Karşımızda sadece o dört kişi vardı.

"Briç puan kâğıtları kanıt sayılabilirdi belki."

"Bildiğiniz gibi başından beri o hesap kâğıtları beni çok ilgilendirdi.

Bu kartlar, puanları yazan insanların kişilikleri hakkında bazı şeyler açıklıyorlardı. Ama bir şey daha vardı. O kâğıtlardan benim için değerli olan bir şey daha öğrenmiştim. Üçüncü oyunda, çizginin üzerine 1500 yazılmıştı. Bu bir tek şeyi gösterebilirdi. Bir granşlemi... Briç sırasında cinayet işlemeyi düşünen bir insan iki tehlikeyle karşı karşıya kalırdı. Birincisi, kurbanı bağırabilirdi. İkincisi en kritik anda oyunculardan biri başını kaldırır ve katilin cinayeti işlediğini görürdü.

"Birinci tehlike konusunda hiçbir şey yapılamazdı. Bu kumarbazın şansına kalmış bir şeydi. İkinci tehlike için bazı önlemler alınabilirdi. İlginç ya da heyecanlı bir el sırasında oyuncuların bütün dikkatlerini briçe verecekleri, oyun tatsızlaştığı zaman da etraflarına bakacakları doğal bir şeydi. Şimdi... granşlem her zaman heyecan

uyandıran bir şeydir. Üç oyuncu da dikkat kesilirler. Bu yüzden cinayetin granşlem sırasında işlenmiş olabileceğini düşündüm. Çok geçmeden de Dr. Roberts'in o sırada oyun dışında beklediğini öğrendim. Bunu gözü önüne alarak cinayete psikolojik açıdan yaklaştım. Şüpheli dört kişi arasında bence en çok Bayan Lorrimer bir cinayeti planlar ve bunu başarıyla da sonuçlandırabildi. Ama diğer taraftan kadının hemen oracıkta harekete geçerek düşmanını öldürebileceğini de sanmıyorum. Fakat ilk gece Bayan Lorrimer'in davranışları beni şaşırtmıştı. Tavırlarına bakarak, 'Ya katil o,' diye düşündüm. 'Ya da Shaitana'yı kimin öldürdüğünü biliyor...' Psikolojik bakımdan Miss Meredith, Binbaşı Despard ve Dr. Roberts de katil olabilirlerdi. Ama daha önce de söylediğim gibi cinayeti tamamıyla başka nedenlerle işlerlerdi.

"Ondan sonra ikinci bir deneme yaptım. Herkesten bana salondaki eşyaları tarif etmesini istedim. Ve böylece çok değerli bir şeyi de öğrendim. Aslında hançeri en çok Dr. Roberts'in farketmiş olması gerekirdi. Çünkü ayrıntıları farkeden, gözünden bir şey kaçmayan bir adam. Buna karşılık Roberts briçteki elleri hemen hiç hatırlamıyordu. Tabii onun ellerin çoğunu sayabileceğini sanmıyordum. Ancak bütün kâğıtları unutmuş olması o gece doktorun aklının başka yerde olduğunu gösteriyordu. Bu nedenle de yine Roberts'in üzerinde durdum.

"Bayan Lorrimer kâğıtları çok iyi hatırlıyordu. Kendisini oyuna iyice vermiş olduğu belliydi. O halde kadın yakınında işlenen bir cinayeti farkedemezdi. Bayan Lorrimer bana işime yarayacak bir şey de söyledi. Granşlemi Roberts yapmıştı. Üstelik

gereksiz yere. Onun ortağı olan Bayan Lorrimer de eli oynamak zorunda kalmıştı.

"Üçüncü test Başmüfettiş Battle'la benim için çok önemliydi. Bu sayede yöntemler arasında benzerlik olup olmadığını anlayacaktık. Bu konudaki bilgiyi Başmüfettiş Battle, Albay Race ve Bayan Oliver topladı. Dostum Battle'la konuşurken o bana düş kırıklığına uğradığını itiraf etti. Eskiden işlenmiş olan üç cinayetle Bay Shaitana'nın öldürülmesi arasında bir benzerlik olmadığını düşünüyordu. Ama aslında bu doğru değildi. Dr. Roberts'in işlediği söylenilen iki cinayet maddi değil de psikolojik açıdan incelendiği zaman, bunların birbirlerine çok benzedikleri ortaya çıkıyordu. Yani bunlar ya bir bakıma 'herkesin gözü önünde işlenmiş cinayetler' diye tanımlanabilirlerdi. Doktor hastayı yokladıktan sonra elini yıkarken

büyük bir cüretle kurbanının traş fırçasına mikrop bulaştırıyor... Bayan Craddock'a sözümona tifo aşısı yapıyor. Açık açık yapılmış şeylerdi bunlar. Ve adam her zaman aynı tepkiyi gösteriyordu. Bir köşeye kıstırıldığı zaman hemen fırsattan yararlanarak cüretle blöf yapıyordu. Briç oyununda da yaptığı gibi. Dr. Roberts briçte olduğu gibi Shaitana'nın öldürülmesi olayında da tehlikeyi göze aldı ve kâğıtlarını iyi oynadı. Darbeyi mükemmel bir şekilde ve tam anında indirdi.

"Şimdi... tam ben katilin Roberts olduğuna karar verdiğim sırada, Bayan Lorrimer kendisini görmemi istedi. Ve dinleyeni inandıracak bir şekilde katil olduğunu açıkladı! Neredeyse ben bile inanacaktım ona. Hatta bir iki dakika için inandım da. Sonra küçük gri hücrelerim duruma egemen oldu. Bu olamazdı. O halde olmamıştı!

"Ama kadının bana anlattıkları durumu daha da zorlaştırıyordu. Bayan Lorrimer, Anne Meredith'i cinayet işlerken gördüğünü iddia ediyordu. Ancak ertesi sabah, ölmüş bir kadının yatağının yanında dururken durumu anladım. Hem ben haklıydım, hem de Bayan Lorrimer gerçeği söylemişti. Aslında o gece Anne Meredith şömineye gitti... ve Bay Shaitana'nın ölmüş olduğunu gördü. Adamın üzerine eğildi. Hatta belki de elini hançerin küçük, ışıltılı, mücevherli kabzasına uzattı.

"Seslenmek için ağzını açtı ama bağırmadı. Çünkü birdenbire Shaitana'nın yemekte söylediği sözleri hatırladı. Belki de adam bazı belgeler bırakmıştı. Anne Meredith'in, Shaitana'yı öldürmesi için sebepler vardı. Herkes onu suçlayabilirdi. Kız bu yüzden durumu açıklamaya cesaret

edemedi. Korku ve endişeyle titreyerek gidip yerine oturdu.

"Onun için Bayan Lorrimer haklıydı. Kadın cinayeti gördüğünü sanıyordu. Ben de haklıydım. Çünkü Bayan Lorrimer aslında cinayete tanık olmamıştı.

"Eğer Roberts bu noktada soğukkanlılığını kaybetmeseydi herhalde onu suçlayamazdık. Evet, belki blöfe kalkışır, kurnazca bazı yolları denerdik. Hiç olmazsa ben bu çabayı gösterirdim.

"Ama Roberts korkuya kapıldı ve her zamanki gibi fazla cüretli davrandı. Ancak bu sefer kâğıtları iyi değildi. Kaybı da büyük oldu.

"Doktorun endişeli olduğu kesindi. Battle'in araştırma yaptığını biliyordu. Belki bu uzun bir süre devam edecek ve polis bir rastlantı sonucu o eski cinayetleri öğrenecekti. Roberts'in aklına pek parlak bir fikir geldi o zaman.

Cinayeti Bayan Lorrimer'in üzerine yıkmaya karar verdi. Herhalde kadının çok hasta olduğunu ve fazla yaşayamamayacağını anlamıştı. Eh, kadın bu durumda çabuk ölümü tercih eder ve o arada cinayetini de açıklardı. Bu yüzden doktor, Bayan Lorrimer'in el yazısını buldu. Bu yazıyı taklit ederek birbirine benzer üç mektup hazırladı. Sabahleyin, kadının evine koşarak mektup aldığından dem vurdu. O arada hizmetçisine polisi aramasını söylemeyi de unutmamıştı. Ona gereken birkaç dakikaydı. Bu zamanı da bulabildi. Polis doktoru geldiği sırada her şey sona ermişti. Dr. Roberts suni solunumla ilgili hikâyesini anlatarak, başarılı olamadığını söyledi. Anlattıklarının hepsi de akla yakındı.

"Roberts hiçbir zaman şüpheleri Anne Meredith'in üzerine çekmeyi de düşünmedi. Kızın bir gece önce Bayan Lorrimer'e gittiğinden de

haberi yoktu. Onun bütün istediği kadının intihar ettiğine inanılması ve böylece güvende olmaktı.

"Dr. Roberts kendisine Bayan Lorrimer'in el yazısını tanıyıp tanımadığını sorduğum zaman çok sıkıldı. Mektupların sahte olduklarının anlaşıldığını düşünerek, kendini korumaya çalıştı. Kadının yazısını bilmediğini söyledi. Kafası hızlı çalışıyordu. Ama bu hız da yeterli değildi.

"Wallingford'dan Bayan Oliver'e telefon ettim. O rolünü güzelce oynayarak, Roberts'in şüphelerini yatıştırdı. Ve doktoru buraya getirdi. Roberts her şeyin yolunda olduğunu düşünürken ve kendi kendini kutlarken, ona darbeyi indirdik. Hercule Poirot saldırıya geçti! Roberts artık kumar oynayamayacaktı."

Derin bir sessizlik oldu.

Sonra Rhoda içini çekti. "Neyse ki cam silici olayı görmüş. Yine şansınız varmış."

"Şans mı? Şans mı? Bunun şansla bir ilgisi yok ki, matmazel. Her şeyi Hercule Poirot'nun gri hücreleri halletti... Sahi, aklıma gelmişken..." Kapıya gitti. "Gelin, dostum, gelin. Rolünüzü şahane oynadınız."

Yanında cam siliciyle döndü. Genç adam, kırmızı peruğunu eline almıştı. Tavırları şimdi çok farklıydı.

"Dostum Bay Gerald Hemingway. Çok yetenekli bir aktördür."

Rhoda bağırdı. "Yani camları kimse temizlemiyor muydu? Cinayeti gören olmadı mı?"

Poirot, "Ben gördüm," dedi. "Beynimin gözleriyle. Bunlar ası! gözlerimizden daha keskindir. İnsan arkasına yaslanır ve gözlerini yumar..."

Despard neşeyle, "Gel onu bıçaklayalım, Rhoda," diye güldü.

"Bakalım hayaleti geri gelip katilini bulabilecek mi?"

SON